

**z sesji Rady Gminy Mszana w dniu 18 grudnia 2017 r.
w sali posiedzeń Urzędu Gminy w Mszanie w godz. 13.00 – 15.05**

Ad. 1

Sesję otworzył Przewodniczący Rady Gminy Pan Andrzej Kaperczak, witając Wójta Gminy, Z-cę Wójta, Panią Skarbnik, Panią Sekretarz, pracowników Urzędu Gminy, Radnych, Sołtysów i mieszkańców. Listy obecności stanowią załączniki nr 1 i 2 do protokołu.

Ad. 2

Na podstawie listy obecności radnych Przewodniczący stwierdził, że sesja jest prawomocna, w momencie otwarcia uczestniczy w niej 11 na 15 członków Rady. Nieobecni byli Radni Jarosław Wala, Sebastian Berger, Beata Wieszołek i Alojzy Wita.

Ad. 3

Do zaproponowanego porządku obrad wpłynęła poprawka Wójta Gminy w sprawie wycofania pkt. 8.g/ tj. uchylecia uchwały Nr XXVI/21/2005 Rady Gminy Mszana z dnia 25 kwietnia 2005 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości. Wyjaśnień udzielił Wójt Mirosław Szymanek informując, że przygotowuje projekt ws. uchylecia uchwały z 2005 roku, ale prace zostały wstrzymane do czasu ustaleń z Jastrzębskim Zakładem Wodociągów i Kanalizacji. Sprawa wymaga dodatkowych uzgodnień z prawnikami obu stron.

Przewodniczący RG poddał pod głosowanie wycofanie pkt 8.g/ z porządku obrad. „Za” wycofaniem tego punktu zagłosowało jednogłośnie 11 radnych.

Na salę narad wszedł Radny Alojzy Wita.

Przewodniczący odczytał następnie porządek obrad:

1. Otwarcie sesji.
2. Sprawdzenie listy obecności i stwierdzenie prawomocności obrad.
3. Przedstawienie porządku obrad.
4. Przyjęcie protokołu z sesji z dnia 6 listopada 2017 r.
5. Przyjęcie protokołu z posiedzenia wspólnego komisji Rady Gminy z dnia 11 grudnia 2017 r.
6. Interpelacje.
7. Sprawozdanie z prac Komisji.
8. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - a/ zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mszana na lata 2017 – 2026;
 - b/ zmiany budżetu Gminy Mszana na 2017 rok;
 - c/ wydatków budżetowych, których realizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2017;
 - d/ zmiany Uchwały Nr XXXII/56/2017 z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie wysokości opłaty targowej na terenie Gminy Mszana na 2018 rok;
 - e/ uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.;
 - f/ uchylecia Uchwały Nr XLI/32/2010 Rady Gminy Mszana z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej;
 - g/ planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Mszana na 2018 r.;
 - h/ planu pracy Rady Gminy Mszana na 2018 r.

9. Sprawozdanie Wójta Gminy z działalności w okresie międzysesyjnym.
10. Odpowiedzi na interpelacje.
11. Wolne głosy i wnioski.
12. Zakończenie obrad

i zarządził przegłosowanie porządku obrad. „Za” prowadzeniem obrad według takiego porządku opowiedziało się jednogłośnie 12 Radnych.

Po zrealizowaniu pkt. 1-3 Przewodniczący przeszedł do kolejnego punktu obrad.

Ad. 4.

Przewodniczący upewnił się, że Radni zapoznali się z protokołem z sesji z dnia 6 listopada 2017 r. i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem protokołu opowiedziało się jednogłośnie 12 Radnych.

Ad. 5

Przewodniczący RG poddał pod głosowanie protokół z posiedzenia wspólnego komisji Rady Gminy z dnia 11 grudnia 2017 r. „Za” przyjęciem protokołu opowiedziało się jednogłośnie 12 Radnych.

Ad. 6

Nie wpłynęły żadne interpelacje.

Ad. 7

Sprawozdania z prac Komisji złożyli:

- Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Roman Bura z posiedzenia komisji dnia 13.11.2017 r., na którym kontroli poddano:

1. Drogi przejęte w zarząd przez Gminę – kontrola całej dokumentacji z tym związanej.
2. Kontrola Funduszu Sołeckiego za lata 2015 – 2016.

Komisja przegłosowała wnioski:

- Komisja Rewizyjna wnioskuje, aby Gmina odeszła od przejmowania prywatnych dróg w zarząd, na rzecz ich przejmowania na własność. Procedura powinna być następująca: wydzielenie działki drogowej, wykupienie terenu od prywatnych mieszkańców, przejęcie na własność gminy i dopiero taką drogę można remontować.
- Komisja Rewizyjna wnioskuje, aby wszystkie inwestycje na drogach w zarządzie, o które wnioskują mieszkańcy, były wcześniej omawiane na Komisji Infrastruktury i sesji Rady Gminy z podaniem uzasadnienia inwestycji.

- Przewodnicząca Komisji Spraw Społecznych Jolanta Cieślik z posiedzenia komisji z dnia 20.11.2017 r., na którym głównymi tematami były:

- Informacje o stanie realizacji zadań placówek oświatowych za rok 2016/2017.
- Edukacja ekologiczna na terenie gminy – działania proekologiczne.

Na Komisji obecni byli dyrektorzy wszystkich gminnych placówek oświatowych, którzy w skrócie przedstawili informacje o wynikach egzaminów gimnazjalnych i maturalnych w 2017 roku. Pani Grażyna Chachulska, Dyrektor Zespołu Szkół w Gogołowej poinformowała, że wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkole były na podobnym poziomie, jak w województwie, powiecie i gminie. Badanie przyrostu wiedzy wyszło pozytywnie. Natomiast złe były wyniki egzaminów maturalnych. Komisja dyskutowała, co było tego powodem. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum w Mszanie omówiła Dyrektor SP w Mszanie, Pani Dorota Pukowiec. Były one na podobnym, a nawet wyższym poziomie niż w

województwie. Końcowa analiza przeprowadzona w szkole wykazała, że nastąpił przyrost wiedzy.

Dyrektorzy szkół przedstawili także informacje o działaniach proekologicznych realizowanych w placówkach, a jest ich naprawdę dużo. Informację na temat działań proekologicznych prowadzonych przez Gminę przedstawiła Pani Dorota Rajszyś, kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Funduszy Zewnętrznych UG.

W sprawach bieżących Komisja dyskutowała nad kształtem Regulaminu przyznawania nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury. Do prac nad Regulaminem Komisja powróci na jednym z kolejnych posiedzeń.

Komisja opiniowała także 2 wnioski ws. przyznania Nagrody Wójta za osiągnięte wyniki sportowe:

- Wniosek złożony 30 października br. przez Panią Marię Zdziebło ws. nagrody dla jej córki Zofii Zdziebło za zdobycie brązowego medalu w zawodach Pucharu Świata w jiu – jitsu. Niestety wniosek nie spełnia wymogów formalnych określonych w Regulaminie - nie przewiduje on nagród za osiągnięcia w zawodach o randze Pucharu Świata, a jedynie mistrzostw. Komisja jednogłośnie negatywnie zaopiniowała wniosek.

- Wniosek złożony dnia 30 października br. przez Panią Klaudię Mitko ws. nagrody:

- a/ za zajęcie I miejsca na Mistrzostwach Polski w Grapplingu, w kat. no gi 64 kg,

- b/ za zajęcie II miejsca na Mistrzostwach Polski w Grapplingu, w kat. gi 64 kg,

Wniosek w przypadku obydwu osiągnięć spełniał wymogi formalne.

W głosowaniu Komisja 6 głosami „za” pozytywnie zaopiniowała wniosek o przyznanie p. Klaudii Mitko nagrody za każde z osiągnięć.

Szczegóły znajdują się w protokole z ww. posiedzenia.

Do sprawozdania uwagi zgłaszali:

- Radny Alojzy Wita zaapelował, aby na przyszłość pochylić się nad zmianami w regulaminie przyznawania Nagrody Wójta za osiągnięcia sportowe, aby nie dyskwalifikować takich osób, które zdobywają sukcesy w pucharach.

- Radny Piotr Kuczera również wskazał, że w regulaminie można by zawrzeć takie zapisy, aby przyznawać nagrodę sportowcom także za osiągnięcia w Pucharze Świata, a nie tylko na mistrzostwach, jak to jest obecnie.

- Głos zabrała Sekretarz Gminy Joanna Szymańska zwracając uwagę, że zawodów Pucharu Świata jest bardzo dużo, znacznie więcej niż mistrzostw i takie zapisy w regulaminie będą się wiązać z większą ilością wniosków i większymi wydatkami z budżetu.

Radni zwracali uwagę, że nie mamy aż tak wielu utytułowanych zawodników. Przewodniczący RG skierował temat pod obrady Komisji Spraw Społecznych.

Następnie Przewodnicząca Komisji Jolanta Cieślik odczytała plan pracy Komisji Spraw Społecznych na 2018 r. – stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Z-ca Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Marek Kotula z posiedzenia komisji dnia 23 listopada 2017 r.

Tematami posiedzenia były:

- Inwestycje na terenie Gminy w 2017 roku – stan realizacji i finansowanie.

- Realizacja funduszu sołeckiego w 2017 roku.

- Sprawy bieżące.

Informacje przedstawiła Pani Aleksandra Tkocz, Kierownik Referatu Planowania i Inwestycji UG w Mszanie. Zwróciła uwagę, że fundusz sołecki musi być wykorzystany do końca danego roku.

Radna Jolanta Cieślik zwróciła uwagę na fatalny stan cieku Mszanka, zadała pytanie odnośnie Spółki Wodnej, a mianowicie co należałoby zrobić, aby takowa spółka powstała na terenie Sołectwa Mszana. Po dyskusji uznano, że temat należy poruszyć na zebraniu wiejskim. Szczegóły znajdują się w protokole z ww. posiedzenia.

O godz. 13.30 do obrad dołączyła Radna Beata Wieszołek i Rada zaczęła obradować w 13-osobowym składzie.

Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu Marek Kotula odczytał plan pracy Komisji Budżetu i Finansów na 2018 r. – stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

- Z-ca Przewodniczącego Komisji Infrastruktury i Rozwoju Gospodarczego Łukasz Mura z posiedzenia komisji z dnia 27.11. 2017 r.

Omówiono aktualizację Programu Ochrony Środowiska, następnie komisja przez 40 minut była na wizji terenowej na ulicy Szymborskiej w Mszanie, gdzie radni mogli zapoznać się ze stanem nawierzchni drogi. Następnie projektanci przedstawili komisji koncepcję zagospodarowania centrum Gogołowej. Na komisji omówiono także temat rozstrzygniętych przetargów w 2017 r. oraz stan realizacji zadań finansowanych z Funduszu Sołeckiego w latach 2016 – 2017.

Szczegóły znajdują się w protokole z ww. posiedzenia.

- Przewodniczący RG A. Kaperczak ze wspólnego posiedzenia Komisji z dnia 11.12.2017 r., na którym głównym tematem była analiza projektu budżetu na 2018 r. oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej. Skarbnik Gminy Małgorzata Gąsior poinformowała, że w omawianym projekcie budżetu kwotę planowanych dochodów ustala się w wysokości 31.830.585,47 zł. Kwota dochodów obejmuje:

- dochody bieżące w wysokości 31.511.178,10 zł
- dochody majątkowe w wysokości 319.407,37 zł.

Łączną kwotę planowanych wydatków ustalono w wysokości 36.564.656,54 zł. Kwota wydatków obejmuje:

- wydatki bieżące w wysokości 30.214.466,70 zł,
- wydatki majątkowe w wysokości 6.350.189,84 zł.

Następnie Pani Skarbnik omówiła temat kosztów obsługi obligacji w 2017 roku. Wykup obligacji rozpocznie się w 2020 roku i potrwa do 2026 r.

Komisja wspólna pozytywnie zaopiniowała także projekty uchwał w sprawie:

- uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.
- w sprawie zmiany budżetu Gminy Mszana na 2017 rok.
- w sprawie zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mszana na lata 2017 – 2026.
- w sprawie wydatków budżetowych, których realizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2017 r.
- w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXII/56/2017 z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie wysokości opłaty targowej na terenie Gminy Mszana na 2018 rok.
- w sprawie uchylenia Uchwały Nr XLI/32/2010 Rady Gminy Mszana z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Szczegóły znajdują się w protokole z ww. posiedzenia.

Do sprawozdań nie było pytań.

Ad. 8

Przystąpiono do kolejnego punktu obrad, tj. podjęcia uchwał w sprawie:

a/ zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mszana na lata 2017 – 2026;

Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że projekt został omówiony i pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji RG dnia 11.12. br. Nie było pytań i uwag. Przewodniczący odczytał projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem Uchwały Nr XXXIII/65/2017 opowiedziało się jednogłośnie 13 Radnych.

b/ zmiany budżetu Gminy Mszana na 2017 rok;

Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że projekt został omówiony i pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji RG dnia 11.12. br. Nie było pytań i uwag. Przewodniczący odczytał projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem Uchwały Nr XXXIII/66/2017 opowiedziało się jednogłośnie 13 Radnych.

c/ wydatków budżetowych, których realizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2017;

Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że projekt został omówiony i pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji RG dnia 11.12. br. Nie było pytań. Przewodniczący poddał pod głosowanie projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem Uchwały Nr XXXIII/67/2017 opowiedziało się jednogłośnie 13 Radnych.

d/ zmiany Uchwały Nr XXXII/56/2017 z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie wysokości opłaty targowej na terenie Gminy Mszana na 2018 rok;

Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że projekt został omówiony i pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji RG dnia 11.12. br. Nie było uwag. Przewodniczący odczytał projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem Uchwały Nr XXXIII/68/2017 opowiedziało się 12 Radnych, nie było głosów „przeciw”, 1 Radny „wstrzymał się” od głosu. Uchwała została podjęta.

e/ uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.;

Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że temat został przedstawiony i szczegółowo omówiony na Komisji Infrastruktury dnia 27.11. br., a projekt uchwały pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji RG dnia 11.12. br.

- Radny Alojzy Wita zadał pytanie, o co chodzi w zdaniu w uzasadnieniu, że cele zawarte w POŚ nawiązują do celów w dokumentach wyższego szczebla. Jakże to są cele wyższego szczebla?

- Odpowiedzi udzieliła Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Funduszy Zewnętrznych Dorota Rajszyz wyjaśniając, że wszelkie gminne programy i strategie muszą być w ogólnych zarysach spójne z dokumentami wyższych instytucji, jak powiat czy województwo.

Więcej pytań nie było.

Przewodniczący odczytał projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem Uchwały Nr XXXIII/69/2017 opowiedziało się 12 Radnych, nie było głosów „przeciw”, 1 Radny „wstrzymał się” od głosu. Uchwała została podjęta.

f/ uchylenia Uchwały Nr XLI/32/2010 Rady Gminy Mszana z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej;

Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że temat został omówiony i pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji RG dnia 11.12 br. Pani Sekretarz Joanna Szymańska przypomniała, że w uchwale ws. inicjatywy lokalnej, podjętej w 2016 roku zabrakło wpisu o uchyleniu wcześniejszej uchwały, z 2010 roku. Stąd teraz jej uchylenie. Przewodniczący odczytał projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem Uchwały Nr XXXIII/70/2017 opowiedziało się jednogłośnie 13 Radnych.

g/ planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Mszana na 2018 r.;

Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że projekt uchwały został omówiony oraz pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji RG dnia 11.12 br. Nie było pytań i uwag.

Przewodniczący odczytał projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za przyjęciem” Uchwały Nr XXXIII/71/2017 opowiedziało się jednogłośnie 13 Radnych.

h/ planu pracy Rady Gminy Mszana na 2018 r.;

Przewodniczący RG poinformował, że plan pracy Rady Gminy jest ramowy, oparty o plany pracy komisji oraz zawiera sprawy, które Rada musi w ustawowym terminie rozpatrywać. W ciągu roku plan pracy może być modyfikowany.

Do sali narad wszedł Radny Sebastian Berger i Rada zaczęła obradować w 14-osobowym składzie.

Do projektu uchwały ws. planu pracy Rady Gminy nie było uwag.

Przewodniczący RG odczytał projekt uchwały i zarządził głosowanie. „Za” przyjęciem Uchwały Nr XXXIII/72/2017 opowiedziało się jednogłośnie 14 Radnych.

Ad. 9

Wójt Mirosław Szymanek poinformował o wydanych zarządzeniach oraz odbytych spotkaniach w okresie międzysesyjnym. Informacje stanowią załączniki nr 5 i 6 do protokołu.

Pytania do informacji Wójta zadawali:

- Radny P. Kuczera – kto został powołany do przeprowadzenia kontroli finansowej w GOKiR Mszana?

- Pan Wójt odpowiedział, że kontrola została przeprowadzona w ramach kontroli wewnętrznej, tak jak kontroluje się wszystkie jednostki podległe. Od przeprowadzania tych kontroli jest stały pracownik UG. Każdorazowo kontrola jest podejmowana na podstawie zarządzenia wójta.

- Radny P. Kuczera o tematy spotkania z ZDW.

- Wójt odpowiedział, że omawiał z dyrektorem Zbigniewem Taborem sprawy inwestycji na DW 933 – ul. Wodzisławskiej w Mszanie. Dowiedział się, że ZDW złożył do wojewody śląskiego wniosek o wydanie decyzji – Zezwolenia o Realizację Inwestycji Drogowej (tzw. ZRID). Sama inwestycja ruszy prawdopodobnie na przełomie 2018/2019 r.

Ad. 10

Nie było odpowiedzi na interpelacje.

Ad. 11

W wolnych głosach i wnioskach Przewodniczący poinformował o korespondencji, która wpłynęła do Rady Gminy:

- do Urzędu Gminy oraz do wiadomości Rady Gminy wpłynęło pismo mieszkańców ul. Szymborskiej w sprawie złego stanu technicznego nawierzchni. Pod pismem podpisało się ponad 20 osób. Pan Przewodniczący odczytał pismo, po czym poinformował, że temat był już omawiany na posiedzeniu Komisji Infrastruktury dn. 27 listopada. Zostało również do mieszkańców wystosowane pismo z UG, że remont doraźny zostanie przeprowadzony jeszcze w tym roku, a w przyszłym planowana jest budowa drogi.
- wpłynął raport Stan Środowiska w województwie śląskim w 2016 roku – do zapoznania w Biurze Rady Gminy.
- wpłynęła uchwała Rady Miejskiej w Sosnowcu w sprawie apelu dotyczącego poparcia protestu w służbie zdrowia – do zapoznania w Biurze Rady Gminy.
- wpłynęło Zarządzenie Zastępcze Wojewody Śląskiego w sprawie wprowadzenia złoża metanu występującego w złożu węgla kamiennego „Wilchwy” do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana.

Dalej w sprawach bieżących głos zabierali:

- Radny A. Wita zadał pytanie, co Gmina robi w kierunku regulowania stanów prawnych działek, co do których wiadomo, że są problemy z ujawnieniem w Księgach Wieczystych – np. działka pod szkołą w Połomi, pod basenem w Połomi, pod boiskiem w Gogołowej?
- Odpowiedzi udzieliła Aleksandra Tkocz, Kierownik Referatu Planowania i Inwestycji. Działka pod boiskiem szkolnym w Połomi została ujawniona w KW - Starosta ujawnił się jako jej właściciel, Gmina złoży wniosek o jej komunalizację. W sprawie działki pod krytą pływalnią Gmina dostała negatywną decyzję, podejmowane będą inne kroki w tej sprawie – złożony zostanie wniosek o przekazanie działki jako darowizna. Z działką pod boiskiem w Gogołowej jest taki problem, że nie ma zgodności w KW co do powierzchni. Natomiast działka, na której ma być budowana droga do boiska, jest własnością Gminy.
- Radny A. Wita zauważył, że rodzice pytają, co będzie robione z tym boiskiem przy szkole. Pani Kierownik odpowiedziała, że póki co nie ma tej inwestycji w budżecie.
- Na pytanie Pana Radnego Wity o stan prawny drogi od Szybu VI, która łączy się z Folwarkiem, Z-ca Wójta Błażej Tatarczyk odpowiedział, że ta droga obsługuje tereny rolnicze. Wynikła polemika, o jaką drogę chodzi. Pan Z-ca zaprosił Radnego, aby pokazał drogę na mapie, wtedy udzielił odpowiedzi.
- Radny Marek Liśnikowski zgłosił dwa przewrócone znaki drogowe w Gogołowej – z napisem ul. Kręta i przy skrócie na ul. Boryńską.
- Przewodniczący RG zgłosił, aby pamiętać o przebudowie studzienki przy drodze powiatowej. Z-ca Wójta odpowiedział, że Powiat musi to wyegzekwować od firmy telekomunikacyjnej, do której należy studzienka.
- Radny P. Kuczera poinformował, że w sprawie remontu nawierzchni drogi przez las na Grodzisku od ul. Łużyckiej w stronę Połomi interweniował na Radzie Powiatu Wodzisławskiego. W wolnych głosach zawnioskował o nową nakładkę. Zaznaczył, że nie domagał się generalnego remontu, ale poprawy stanu nawierzchni drogi. Potem był z Radnym Bergerem na wizji w terenie. Następnie spotkał się z innymi samorządowcami z prezydentem Wodzisławia Mieczysławem Kieca, na spotkaniu był też obecny Radny Alojzy Wita. Starostwo stoi na stanowisku, że wyremontuje nawierzchnię drogi, jeśli połowę kosztów pokryje miasto Wodzisław. Prezydent Kieca zaznaczył, że chce podzielić inwestycję na 2 etapy i jeśli znajdzie pieniądze w budżecie, jest zainteresowany remontem. Pan Radny Kuczera dodał, że mieszkańcy Połomi od 40 lat czekają na remont tej drogi, którą z Połomi

jeżdżą do Wodzisławia i z powrotem. Radny zaapelował, aby inni radni w miarę możliwości popierali te działania.

- Przewodniczący RG powiedział, że to dobrze, jeśli radni tak się angażują w sprawy bliskie mieszkańcom.

- Radny A. Wita dodał, że temat jeszcze nie jest przesądzony, bo prezydent Kieca nie jest wiarygodny dla powiatu, nie wiadomo, kiedy będzie współfinansował remont. Na spotkaniu był też obecny były wójt Grzegorzczyk.

- Wójt M. Szymanek powiedział, iż cieszy się, gdy urząd i radni maksymalizują działania. Przypomnił, że od kilku lat Gmina zabiega o remont tego odcinka drogi przez Grodzisko. Na spotkaniu z prezydentem Kiecą był również obecny Z-ca Wójta Błażej Tatarczyk. Kilka lat temu były już uzgodnienia z Powiatowym Zarządem Dróg, że pojawi się nakładka na fragmencie drogi Łużyckiej - Centralnej. Gminie także zależało tylko na poprawie stanu nawierzchni, a nie kompleksowej przebudowie, która podniosłaby nośność drogi, bo to byłoby ze szkodą dla zabytkowego centrum Połomi. PZD zapewniał wówczas, że są pieniądze na remont. Jednak po zmianie na stanowisku starosty plany uległy zmianie i tę inwestycję wycofano.

Pan Wójt dodał, że coraz więcej gmin decyduje się na współfinansowanie remontów dróg powiatowych w stosunku 50% do 50%, bo powiat remontuje tylko te drogi. Wójt nie zgadza się z taką polityką, ponieważ jest to zadanie powiatu. Gmina Mszana na razie dopłaca do powiatowych inwestycji na chodnikach.

- Radny Sebastian Berger podziękował w imieniu swoim i mieszkańców za budowę oświetlenia na łączniku ul. Szkolnej oraz wymianę lamp przy szkole. Uznał, że łącznik jest najlepiej oświetloną drogą w gminie.

Dalej w sprawach bieżących głos zabrała Kierownik Referatu PI Aleksandra Tkocz, informując radnych, że marszałek województwa wydał negatywną opinię do złożonego przez gminę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wynikła dyskusja na ten temat.

Zamykając dyskusję Przewodniczący A. Kaperczak zaproponował, aby ten temat szczegółowo omówić i przeanalizować na wspólnej komisji po Nowym Roku.

Dalej w wolnych głosach głos zabierali:

- Radny S. Berger zapytał, na ile jest posunięty temat porządkowania numeracji budynków w gminie. Radny już dawno zgłaszał problem z bałaganem w numeracji, jaki panuje, odkąd są oddawane do użytku nowe domy. Rozumie, że zmiana numeru wiąże się z jakimiś kosztami dla mieszkańca, ale jest to ważna sprawa, choćby z dojazdem karetki czy straży pożarnej pod właściwy adres.

- Pan Wójt odpowiedział, że urząd podszedł do tematu. Pilotażowo rozesłano pisma do kilku mieszkańców ul. Słonecznej w Gogołowej i od razu zaczęły się protesty. Wójt nakazał więc pracownikom wycofanie się z tych prac, bo nie chce uszczęśliwiać mieszkańców na siłę.

- Na uwagę Pana Radnego Bergera, że za poprzedniego wójta taka zmiana numeracji została przeprowadzona i mieszkańcy musieli się jej podporządkować, Pan Wójt odpowiedział, że to były inne realia i inne zasady wymiany dokumentów. Teraz problemów z tym związanych jest więcej.

Ad. 12

Po wyczerpaniu porządku obrad, o godz. 15.05 Przewodniczący Rady Gminy Andrzej Kaperczak zamknął obrady XXXIII sesji Rady Gminy.

Protokołowała:

Mirosława Książek-Rduch

Handwritten signature of Mirosława Książek-Rduch, consisting of stylized initials 'KR'.

Przewodniczący Rady Gminy:

Andrzej Kaperczak

Handwritten signature of Andrzej Kaperczak, featuring a large, flowing initial 'A' followed by the surname.

RADA GMINY W MSZANIE
Woj. Lubl. pow. Mszana

Lista obecności Rady Gminy Mszana
na sesji Rady Gminy w dniu 18 grudnia 2017 r.

1. Berger Sebastian

.....

2. Brudny Adam

.....

3. Bura Rafał

.....

4. Bura Roman

.....

5. Cieślik Jolanta

.....

6. Kaperczak Andrzej

.....

7. Kotula Marek

.....

8. Kuczera Piotr

.....

9. Liśnikowski Marek

.....

10. Mrowiec Tomasz

.....

11. Mura Łukasz

.....

12. Tatarczyk-Sitek Wiesława

.....

13. Wala Jarosław

.....

14. Wieszolek Beata

.....

15. Wita Alojzy

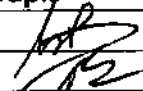
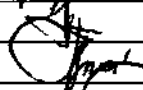
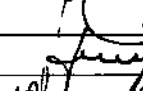
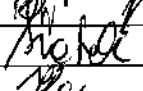
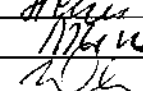
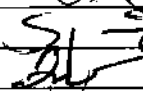
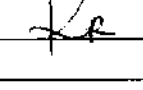
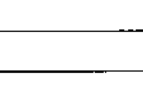
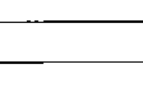
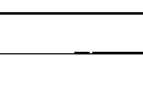
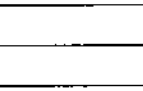
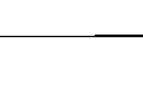
.....

*Potwierdzenie obecności na
 Sesji R.G. zgodne z listą*

.....

RADA GMINY W MSZANIE
 woj. śląskie

Lista obecności
na sesji Rady Gminy Mszana
w dniu 18.12.2017 r.

I.p.	Imię i nazwisko	Funkcja / Stanowisko	podpis
1.	Yacine Jymcaide	Sejmik Gminy	
2.	PRZEMYSŁAW PLUTA	OBOWOJA PRAWNA	
3.	Aleksandro TKOCZ	Kier. Ref. Pi	
4.	Magdalena GONOV	skarbnik	
5.	Dorota Rojstys	GKFZ-bienowice	
6.	Krzysztof Brataniński	Dział ZKB	
7.	Katarzyna Bujcho	AGI- Wierowice	
8.	Wioletta Siołek	sołtyś Głogówiec	
9.	Magdalena Plewniak	sołtyś Polanica	
10.	Elżbieta Mura	sołtyś Mrowie	
11.	Elżbieta Mura	Inspektor	
12.	MIRSKA SZYMALA	Woj	
13.	Błażej Tatarczyk	2-ca Wójta	
14.	Miroslaw Księżki-Poluch	Obwódka Rady Gminy	
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			

Plan pracy Komisji Spraw Społecznych na 2018 rok

Termin komisji	Tematy komisji
Styczeń	1. Oferta placówek kultury i sportu na ferie zimowe 2018 r. 2. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w trakcie ferii zimowych 3. Plan doskonalenia zawodowego nauczycieli na rok 2018 4. Sprawy bieżące
Luty	1. Prowadzone działania prorodzinne na terenie gminy 2. Realizacja programu 500+ oraz Karta Dużej Rodziny w 2017 r. 3. Dożywianie dzieci i młodzieży 4. Sprawy bieżące
Marzec	1. Działalność instytucji kultury w 2017r. oraz plany działań na 2018 r. (Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji , Gminna Biblioteka Publiczna) 2. Sprawy bieżące
Kwiecień	1. Bezpieczeństwo na terenie gminy 2. Udział Gminy Mszana w związkach międzygminnych, stowarzyszeniach oraz spółkach 3. Sprawy bieżące
Maj	1. Ochrona środowiska i działania proekologiczne na terenie gminy 2. Rekrutacja do przedszkoli 3. Sprawy bieżące
Czerwiec	1. Wypoczynek letni dzieci i młodzieży w czasie wakacji 2018 r. 2. Oferta placówek kultury i sportu na wakacje 2018 r. 3. Planowana organizacja pracy w roku szkolnym 2018/2019 4. Sprawy bieżące
Sierpień	1. Przygotowanie placówek oświatowych do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2018/2019 (organizacja, remonty) 2. Realizacja programów rządowych przez placówki oświatowe w 2018 r. 3. Sprawy bieżące
Wrzesień	1. Utrzymanie infrastruktury sportowej i realizacja działań sportowych na terenie gminy 2. Stypendia i nagrody wypłacane z budżetu gminy w 2018 r. 3. Sprawy bieżące
Październik	1. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 oraz projekt programu na rok 2019 2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2019 r. 3. Polityka senioralna na terenie gminy 4. Sprawy bieżące
Listopad	1. Projekt budżetu na 2019 rok 2. Sprawy bieżące
Grudzień	1. Informacje o stanie realizacji zadań placówek oświatowych za 2017/2018 2. Opracowania planu pracy komisji na 2019 r. 3. Sprawy bieżące

Plan pracy Komisji Budżetu i Finansów na 2018 rok

Termin komisji	Tematy komisji
Styczeń	1. Realizacja projektów unijnych przez gminę (urząd i jednostki) w 2017r. 2. Sprawy bieżące
Luty	1. Analiza kosztów funkcjonowania jednostek oświatowych za 2017r. 2. Sprawy bieżące
Marzec	1. Analiza kosztów funkcjonowania instytucji kultury za 2017r. 2. Sprawy bieżące
Kwiecień	1. Analiza kosztów funkcjonowania Urzędu Gminy Mszana za 2017r. 2. Sprawy bieżące
Maj	1. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2017r. 2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań finansowych za 2017r. 3. Sprawy bieżące
Czerwiec	1. Analiza kosztów funkcjonowania OPS w Mszanie w 2017r. 2. Sprawy bieżące
Sierpień	1. Inwestycje na terenie gminy w 2018 – stan realizacji i finansowanie 3. Sprawy bieżące
Wrzesień	1. Informacja o wykonaniu budżetu gminy za I półrocze 2018r. 2. Propozycje zadań do projektu budżetu na 2019r. 3. Sprawy bieżące
Październik	1. Propozycje stawek podatkowych i opłat lokalnych na 2019r. 2. Sprawy bieżące
Listopad	1. Analiza projektu budżetu na 2019r. 2. Koszt obsługi obligacji w 2018r. 3. Sprawy bieżące
Grudzień	1. Opracowania planu pracy komisji na 2019r. 2. Sprawy bieżące

Informacja o zarządzeniach Wójta Gminy Mszana

1. Zarządzenie w sprawie konsultacji projektu uchwały Rady Gminy Mszana w sprawie uchwalenia Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 r.
2. Zarządzenie w sprawie odwołania Pani Moniki Sobik oraz powołania Pani Moniki Student do składu Zespołu Interdyscyplinarnego w Mszanie.
3. Zarządzenie w sprawie zatwierdzenia zmian (aneksu nr 4) do arkusza organizacji Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Połomi na rok szkolny 2017/2018.
4. Zarządzenie w sprawie powołania Komisji przetargowej do wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż kompleksu nieruchomości składającego się z działek nr 1136/166 i 1194/4 o łącznej powierzchni 3490 m2 położonych w Mszanie przy ul. 1 Maja.
5. Zarządzenie w sprawie przeprowadzenia kontroli finansowej w Gminnym Ośrodku Kultury i Rekreacji w Mszanie.
6. Zarządzenie w sprawie przeprowadzenia kontroli finansowej w Gminnej Bibliotece Publicznej w Mszanie.
7. Zarządzenie w sprawie ustalenia zastępstwa w przypadku nieobecności dyrektora Gminnego Przedszkola w Mszanie.
8. Zarządzenie w sprawie wydania opinii dotyczącej projektu uchwały Rady Powiatu Wodzisławskiego w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Wodzisławskiego.
9. Zarządzenie w sprawie projektu uchwały budżetowej Gminy Mszana na 2018 r. wraz z uzasadnieniem, projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2026.
10. Zarządzenie w sprawie przeprowadzenia kontroli problemowych wykonywania zadań obronnych w 2017 roku.
11. Zarządzenie w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Mszana z dnia 28 listopada 2017 r.
12. Zarządzenie w sprawie powołania komisji przetargowej do wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż kompleksu nieruchomości składającego się z działek nr 1657/99, 1586/107, 1652/98 o łącznej powierzchni 12198 m2 położonych w Mszanie przy ul. Górniczej.
13. Zarządzenie w sprawie powołania Komisji przetargowej do wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości oznaczonej geodezyjnie działką nr 1516/125 o powierzchni 11049 m2 położonej w Mszanie przy ul. Górniczej.
14. Zarządzenie w sprawie odmowy zatwierdzenia zmian (aneksu nr 4) do arkusza organizacji Zespołu szkół w Gogołowej na rok szkolny 2017/2018.
15. Zarządzenie w sprawie zatwierdzenia zmian (aneksu nr 5) do arkusza organizacji Zespołu szkół w Gogołowej na rok szkolny 2017/2018.
16. Zarządzenie w sprawie konsultacji projektu uchwały w sprawie uchylenia Uchwały Nr XLI/32/2010 Rady Gminy Mszana z dnia 23 sierpnia 2010 r. w

sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

17. Zarządzenie w sprawie przyznania stypendium za wyniki w nauce.

18. Zarządzenie w sprawie zmian budżetu Gminy Mszana na 2017 r. – 5 zarządzenia.

**Informacja o odbytych spotkaniach Wójta w okresie
07.11.2017r. – 18.12.2017r.**

1. Spotkanie z Prezesem Zarządu Telewizji TVT Panem Romanem Olma
2. Kilukrotny udział w pracach Zarządu MZK w Jastrzębiu Zdroju
3. Spotkanie z proboszczem Parafii pw. św. Jerzego w Mszanie Ks. Marcelim Rabstein
4. Spotkanie z Panią dr. Zuzanną Karwot
5. Spotkanie z młodzieżą w ramach Dnia Kariery
6. Udział w zgromadzeniu Międzygminnego Związku Komunikacyjnego w Jastrzębiu Zdroju.
7. Udział w pracach Zarządu Euroregionu Silesia w Raciborzu
8. Spotkanie z projektantami biura projektowego Centrbud – p. Bogdanem Helisem
9. Spotkanie z Dyrektorem Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach Panem Zbigniewem Taborem
10. Udział w Konwencie Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Gmin i Miast Powiatu Wodzisławskiego
11. Spotkanie z Prezesem JSW Danielem Ozonem
12. Spotkanie z Bogdanem Marcinkiewiczem
13. Udział w debacie na temat Bezpieczeństwa w Powiecie Wodzisławskim
14. Udział w Gwarkach zorganizowanych przez SiITG Byłej Kopalni KWK 1Maja
15. Udział w Spotkaniu Gwarków zorganizowanym przez KWK Borynia- Zofiówka- Jastrzębie
16. Spotkanie z Tadeuszem Klapuchem właścicielem sklepu Lewiatan w Mszanie
17. Spotkanie z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego
18. Spotkanie z Klubem Honorowych Dawców Krwi Pszowie
19. Udział w Nadzwyczajnym Zgromadzeniu MZK w Jastrzębiu Zdroju.
20. Udział w zorganizowanym z zespołami wokalnymi „Spotkaniu z piosenką” w związku z obchodzonym dniem św. Cecylii
21. Udział w dwudniowym Forum Sołtysów Województwa Śląskiego we Włodowicach - odbiór wyróżnienia dla Dożynek w Połomi w kategorii „Najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje ludowe”.
22. Udział w przedstawieniu Teatru Kredens „Mąż zmarł, ale już mu lepiej”

23. Udział w konferencji pn. "Systemowe możliwości wspierania osób z niepełnosprawnością - dobre praktyki" w Połomi
24. Udział w grze terenowej „ Azja Express” zorganizowanej przez Szkołę Podstawową w Mszanie
25. Udział w kiermaszu Bożonarodzeniowym zorganizowanym przez GOKiR w Mszanie
26. Udział w uroczystym odsłonięciu Tablicy Pamiątkowej „Ku Pamięci” oraz Konferencji w ramach projektu „ Ku Pamięci – poprawa infrastruktury przy grobie ofiar Marszu Śmierci” w Mszanie
27. Udział w konferencji połączony z odebraniem nagrody - I miejsca w konkursie Gmina Przyjazna Rodzinie zorganizowanym przez ROPS w Katowicach oraz Urząd Marszałkowski.
28. Udział w uroczystościach z okazji Dnia Górnika KWK Borynia- Zofiówka – Jastrzębie
29. Udział w I Mszańskiej Barbórcie
30. Udział w Mszy św. W kościele pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Połomi z okazji Dnia Górnika
31. Udział w Zgromadzeniu Euroregionu Silesia
32. Udział w spotkaniu LGD Morawskie Wrota
33. Udział w Mikołajkach w Gminnym Przedszkolu w Mszanie
34. Udział w uroczystości wręczenia Medali za Długoletnie Pożycie Małżeńskie
35. Spotkanie z przedstawicielami JZWiK w Jastrzębiu Zdroju
36. Udział w spotkaniu z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w/s opiniowania projektu studium uwarunkowań gminy
37. Udział w Powiatowych Mikołajkach zorganizowanych w Gołkowicach
38. Spotkania indywidualne z dyrektorami jednostek organizacyjnych
39. Udział w posiedzeniach Rady Gminy Mszana
40. Udział w spotkaniach opłatkowych:
 - OSP w Połomi
 - Rady sołectkiej w Mszanie
 - KGW Mszana
 - ZEiR w Gogołowej
 - ZEiR w Połomi
 - LKS start Mszana
 - uczestników projektu Lepsze Jutro oraz podopiecznych OPS

- 41. Spotkanie z Prezes Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju – p.
- 42. Udział w konferencji „Partnerstwo poprzez gospodarkę” zorganizow
Jastrzębie Zdrój
- 43. Indywidualne spotkania z Radnymi Gminy Mszana
- 44. Indywidualne spotkania z mieszkańcami
- 45. Wizje w terenie

z dnia 18 grudnia 2017 r.

w sprawie zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mszana na lata 2017 - 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. 1875 tj.) oraz art. 226, art. 227, art. 228, art. 229, art. 230 i art. 240b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 j.t.) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2015 r. poz. 92 tj.)

**Rada Gminy Mszana
uchwala:**

§ 1. Wprowadza się następujące zmiany w uchwale Nr XXIII/15/2017 Rady Gminy Mszana z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mszana na lata 2017-2026:

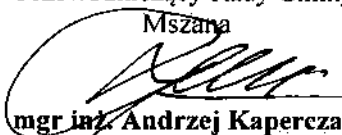
- 1) załącznik nr 1 – „Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Mszana na lata 2017-2026”, po dokonanych zmianach otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały
- 2) załącznik nr 2 – „Przedsięwzięcia Wieloletnie 2017-2020”, po dokonanych zmianach otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Objaśnienia zmian wartości Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mszana, zawarte w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mszana.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

mgr inż. Andrzej Kaperczak

Wieloletnia Prognoza Finansowa

1)

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXIII/65/2017

Rady Gminy Mszana

z dnia 18 grudnia 2017 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem*	z tego:									
		Dochody bieżące ^x	w tym:						Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	podatki i opłaty ³⁾	w tym:	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące		ze sprzedaży majątku ^y	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
						z podatku od nieruchomości					
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2
Formuła	[1.1]+[1.2]										
2017	36 822 301,12	35 634 337,24	6 339 298,00	10 000,00	10 573 581,69	7 072 481,64	8 009 222,00	8 990 950,93	1 187 963,88	1 000 000,00	187 963,88
2018	34 171 721,83	31 084 956,83	6 466 084,00	10 000,00	8 438 778,00	5 287 314,00	6 791 202,83	6 767 094,00	3 086 765,00	200 000,00	2 686 765,00
2019	31 585 867,86	30 551 455,86	6 595 406,00	10 000,00	8 607 554,00	5 393 060,00	6 354 831,00	6 319 431,86	1 034 412,00	200 000,00	834 412,00
2020	31 664 134,00	31 464 134,00	6 727 314,00	10 000,00	8 779 705,00	5 500 921,00	6 481 928,00	6 747 470,00	200 000,00	200 000,00	0,00
2021	32 650 550,31	32 450 550,31	6 861 860,00	10 000,00	8 955 299,00	5 610 939,00	6 611 567,00	7 239 553,31	200 000,00	200 000,00	0,00
2022	33 096 808,56	32 896 808,56	6 999 097,00	10 000,00	9 134 405,00	5 723 158,00	6 743 798,00	7 181 591,56	200 000,00	200 000,00	0,00
2023	33 549 760,69	33 349 760,69	7 139 079,00	10 000,00	9 317 093,00	5 837 621,00	6 878 674,00	7 120 238,69	200 000,00	200 000,00	0,00
2024	34 109 507,10	33 909 507,10	7 281 861,00	10 000,00	9 503 435,00	5 954 373,00	7 016 247,00	7 155 394,10	200 000,00	200 000,00	0,00
2025	34 576 149,71	34 376 149,71	7 427 498,00	10 000,00	9 693 504,00	6 073 460,00	7 156 572,00	7 086 954,71	200 000,00	200 000,00	0,00
2026	35 049 791,96	34 849 791,96	7 576 048,00	10 000,00	9 887 374,00	6 194 929,00	7 299 703,00	7 014 812,96	200 000,00	200 000,00	0,00

1) Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat wykraczających poza minimalny (4 letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

3) W pozycji wykazuje się kwoty wszystkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:								Wydatki majątkowe ^x
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							
			z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekazanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dobieg z budżetu państwa ^y	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:			
				gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x			odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2
Formuła	[2.1] + [2.2]									
2017	33 966 170,69	31 189 326,28	0,00	0,00	0,00	224 294,00	224 294,00	0,00	0,00	2 776 844,41
2018	32 887 721,83	28 450 956,83	0,00	0,00	0,00	197 567,00	197 567,00	0,00	0,00	4 436 765,00
2019	30 462 133,18	28 877 721,18	0,00	0,00	x	160 665,00	160 665,00	0,00	0,00	1 584 412,00
2020	31 310 887,00	29 310 887,00	0,00	0,00	x	143 648,00	143 648,00	0,00	0,00	2 000 000,00
2021	31 750 550,31	29 750 550,31	0,00	0,00	x	136 230,00	136 230,00	0,00	0,00	2 000 000,00
2022	32 196 808,56	30 196 808,56	0,00	0,00	x	114 720,00	114 720,00	0,00	0,00	2 000 000,00
2023	32 649 760,69	30 649 760,69	0,00	0,00	x	93 210,00	93 210,00	0,00	0,00	2 000 000,00
2024	33 109 507,10	31 109 507,10	0,00	0,00	x	71 700,00	71 700,00	0,00	0,00	2 000 000,00
2025	33 576 149,71	31 576 149,71	0,00	0,00	x	47 800,00	47 800,00	0,00	0,00	2 000 000,00
2026	34 049 791,96	32 049 791,96	0,00	0,00	x	23 900,00	23 900,00	0,00	0,00	2 000 000,00

4) W pozycji wykazuje się kwoty dla lat budżetowych 2013-2018.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	Przychody budżetu ^x	z tego:							
			Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu ^{5) x}	w tym:
				na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1
Formuła	[1] -[2]	[4.1] + [4.2] + [4.3] + [4.4]								
2017	2 856 130,43	73 247,00	0,00	0,00	0,00	0,00	73 247,00	0,00	0,00	0,00
2018	1 284 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 123 734,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	353 247,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) W pozycji wykazuje się w szczególności kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku oraz spłaty pożyczek udzielonych ze środków jednostki.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu *	z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu
		Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych *	w tym:				
			w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	z tego:			
				kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy *	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy *	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy *	
Lp	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2	5.1.1.3	5.2
Formuła	[5.1] + [5.2]		[5.1.1.1] + [5.1.1.2] + [5.1.1.3]				
2017	2 929 377,43	1 224 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 705 377,43
2018	1 284 000,00	1 284 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 123 734,68	1 123 734,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	353 247,00	353 247,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	900 000,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	900 000,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	900 000,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 1199) oraz kwoty wykupu obligacji przychodowych.

Wyszczególnienie	Kwota długu ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	Relacja zrównowazenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
			Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁷⁾ a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki ⁸⁾
Lp	6	7	8.1	8.2
Formuła			[1.1] - [2.1]	[1.1] + (4.1) + (4.2) - (2.1) - (2.1.2)
2017	8 460 981,68	0,00	4 445 010,96	4 445 010,96
2018	7 176 981,68	0,00	2 634 000,00	2 634 000,00
2019	6 053 247,00	0,00	1 673 734,68	1 673 734,68
2020	5 700 000,00	0,00	2 153 247,00	2 153 247,00
2021	4 800 000,00	0,00	2 700 000,00	2 700 000,00
2022	3 900 000,00	0,00	2 700 000,00	2 700 000,00
2023	3 000 000,00	0,00	2 700 000,00	2 700 000,00
2024	2 000 000,00	0,00	2 800 000,00	2 800 000,00
2025	1 000 000,00	0,00	2 800 000,00	2 800 000,00
2026	0,00	0,00	2 800 000,00	2 800 000,00

7) Skorygowanie o środki określone w przepisach dotyczy w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy.

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej ¹⁰⁾	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych								
		w tym na:	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego ¹¹⁾	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki inwestycyjne kontynuowane ¹²⁾	Nowe wydatki inwestycyjne ¹³⁾	Wydatki majątkowe w formie dotacji
		Splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych				bieżące	majątkowe			
Lp	10	10.1	11.1	11.2	11.3	11.3.1	11.3.2	11.4	11.5	11.6
Formuła					[11.3.1] + [11.3.2]					
2017	2 856 130,43	1 202 258,47	13 691 951,45	3 853 326,98	1 690 475,45	1 197 955,34	492 520,11	268 632,68	230 384,50	223 632,68
2018	1 284 000,00	1 284 000,00	13 624 272,00	3 911 336,00	4 168 837,10	655 272,10	3 513 565,00	3 488 565,00	25 000,00	326 327,84
2019	1 123 734,68	1 123 734,68	13 760 515,00	3 950 449,00	648 339,14	63 927,14	584 412,00	584 412,00	0,00	0,00
2020	353 247,00	353 247,00	13 898 120,00	3 989 953,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	900 000,00	900 000,00	14 037 101,00	4 029 853,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	900 000,00	900 000,00	14 177 472,00	4 070 152,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	900 000,00	900 000,00	14 319 247,00	4 110 854,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 000 000,00	1 000 000,00	14 462 439,00	4 151 963,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 000 000,00	1 000 000,00	14 607 063,00	4 193 483,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 000 000,00	1 000 000,00	14 753 134,00	4 235 418,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

10) Przeznaczenie nadwyżki budżetowej, inne niż splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

11) W pozycji wykazuje się kwoty wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750- Administracja publiczna w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały od 75017 do 75023).

12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.

13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	
		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania ¹⁴⁾			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania			
Lp	12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2
Formuła									
2017	1 134 034,49	1 134 034,49	1 134 034,49	98 396,43	98 396,43	98 396,43	1 197 955,34	1 135 032,89	1 134 034,19
2018	625 542,10	625 542,10	625 542,10	2 750 657,25	2 750 657,25	0,00	655 272,10	641 941,17	625 542,10
2019	63 927,14	63 927,14	63 927,14	496 750,20	496 750,20	0,00	63 927,14	63 927,14	63 927,14
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

14) W pozycji 12.1.1.1, 12.2.1.1, 12.3.2, 12.4.2., 12.5.1, 12.6.1, 12.7.1 oraz 12.8.1. wykazuje się wyłącznie kwoty wynikające z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prognozy, a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Wyszczególnienie										
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ¹⁵⁾	w tym:	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:	
		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	
Lp	12.4	12.4.1	12.4.2	12.5	12.5.1	12.6	12.6.1	12.7	12.7.1	
Formuła										
2017	308 887,43	276 307,43	98 487,43	95 502,45	62 110,85	93 490,85	62 110,85	0,00	0,00	
2018	3 513 565,00	2 675 434,85	600 000,00	851 461,08	345 593,00	754 727,75	0,00	0,00	0,00	
2019	584 412,00	496 750,20	0,00	87 661,80	0,00	87 661,80	0,00	0,00	0,00	
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, należy rozumieć także taki program, projekt lub zadanie przynoszące dochód, dla których poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Wyszczególnienie	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku								
	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym: w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.)	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
Lp	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
Formuła									
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Dane uzupełniające o dług i jego spłatę						
	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:			Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe) ^x
				spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 14.3.3 ^x	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego ^x	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x	
Lp	14.1	14.2	14.3	14.3.1	14.3.2	14.3.3	14.4
Formuła							
2017	1 224 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	1 284 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 123 734,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	353 247,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

16) Pozycje sekcji 15 są wykazywane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego emitujące obligacje przychodowe.

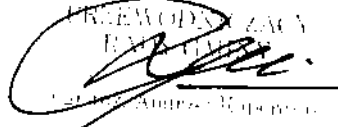
Wyszczególnienie	Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242-244 ustawy w przypadku określonym w art. 240b** ustawy ¹⁷⁾		
	Stopień niezachowania relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 8.2.	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 9.7. ^x	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 9.7.1. ^x
Lp	16.1	16.2	16.3
Formuła	$\frac{[1.1] + [4.1] + [4.2] - ([2.1] - [2.1.2])}{[9.6] - [9.4]}$	$\frac{[9.6] - [9.4]}{[9.6.1] - [9.4]}$	$\frac{[9.6.1] - [9.4]}{[9.6.1] - [9.4]}$
2017		-13,58%	-16,22%
2018		-15,54%	-18,18%
2019			
2020			
2021			
2022			
2023			
2024			
2025			
2026			

* Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń zostanie automatycznie wygenerowana przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także poz. 9.6.-9.6.1 i pozycji z sekcji nr 16.

** Należy wskazać jedną z następujących podstaw prawnych: art. 240a ust. 4 / art. 240a ust. 8 / art. 240b ustawy określającą procedurę jaką objęta jest jednostka samorządu terytorialnego.

x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne (prognoza kwoty długu). Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku, gdy kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia wykraczają poza okres prognozy kwoty długu to pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się do ostatniego roku, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich.

17) Pozycje sekcji 16 wykazują wyłącznie jednostki objęte procedurą wynikającą z art. 240a lub art. 240b ustawy

PRZEWODNICZĄCY

 Andrzej Knapowski

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXXIII/65/2017

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Rady Gminy Mszana z dnia 18 grudnia 2017 r.				
			Od	Do		Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit zobowiązań
1.	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				6 708 798,49	1 690 475,45	4 168 837,10	648 339,14	0,00	6 507 651,69
1.a.	- wydatki bieżące				2 027 388,78	1 197 955,34	655 272,10	63 927,14	0,00	1 917 154,58
1.b.	- wydatki majątkowe				4 682 407,71	492 520,11	3 513 565,00	584 412,00	0,00	4 590 497,11
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, późn.zm.), z tego:				6 434 258,21	1 506 942,77	4 168 837,10	648 339,14	0,00	6 324 019,01
1.1.1	- wydatki bieżące				2 027 388,78	1 197 955,34	655 272,10	63 927,14	0,00	1 917 154,58
1.1.1.1	Lepsze jutro - cel: zwiększenie szans na zatrudnienie osób objętych projektem	Ośrodek Pomocy Społecznej	2016	2017	258 855,19	151 012,01	0,00	0,00	0,00	151 012,01
1.1.1.2	Przyjazny e-urząd - podniesienie jakości usług w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami w Gminach Strumień, Pawłowice, Godów, Radlin oraz Mszana	Urząd Gminy Mszana	2016	2017	53 200,00	50 808,88	0,00	0,00	0,00	50 808,88
1.1.1.3	Edukacja na miarę potrzeb - zwiększenie szans edukacyjnych uczniów Zespołu Szkół w Mszanie - cel: Wzrost dostępu do wysokiej jakości kształcenia ogólnego	Zespół Szkół w Mszanie	2017	2019	830 621,22	455 314,81	339 469,88	35 838,53	0,00	830 621,22
1.1.1.4	Ułatwić start - uczeń młodszy w Szkole Podstawowej w Polomi - cel: Poprawa jakości edukacji oraz zniwelowania problemów ucznia młodszego	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Polomi	2017	2019	327 026,36	224 674,57	94 250,00	8 101,79	0,00	327 026,36
1.1.1.5	Szkoła twórczych rozwiązań - program poprawy jakości kształcenia w Zespole Szkół w Gogołowej - cel: Poprawa efektywności kształcenia ogólnego	Zespół Szkół w Gogołowej	2017	2019	526 146,01	314 334,97	191 822,22	19 988,82	0,00	526 146,01
1.1.1.6	Szlakiem wień i platform widokowych Euroregionu Silesia - cel: wykorzystanie zasobów przyrodniczych w celu zwiększenia liczby odwiedzających region	Urząd Gminy Mszana	2017	2018	31 540,00	1 610,00	29 730,00	0,00	0,00	31 540,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				4 406 864,43	308 987,43	3 513 565,00	584 412,00	0,00	4 406 864,43
1.1.2.1	Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest w Gminie Mszana (RIT) - cel: Oczyszczenie z azbestu zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	Urząd Gminy Mszana	2017	2019	609 412,00	0,00	25 000,00	584 412,00	0,00	609 412,00
1.1.2.2	Termomodernizacja budynku szatni sportowej w Mszanie (RIT) - cel: Zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie emisji gazów i pyłów do środowiska	Urząd Gminy Mszana	2016	2018	1 000 000,00	85 000,00	915 000,00	0,00	0,00	1 000 000,00
1.1.2.3	Budowa systemu wentylacji wraz z odzyskaniem ciepła(rekuperacja) w krytej pływalni w Polomi (RIT) - cel: Zwiększenie efektywności energetycznej	Urząd Gminy Mszana	2017	2018	500 000,00	65 000,00	435 000,00	0,00	0,00	500 000,00
1.1.2.4	Edukacja na miarę potrzeb - zwiększenie szans edukacyjnych uczniów Zespołu Szkół w Mszanie - cel: Wzrost dostępu do wysokiej jakości kształcenia ogólnego	Zespół Szkół w Mszanie	2017	2019	34 009,50	34 009,50	0,00	0,00	0,00	34 009,50
1.1.2.5	Ułatwić start - uczeń młodszy w Szkole Podstawowej w Polomi - cel: Poprawa jakości edukacji oraz zniwelowania problemów ucznia młodszego	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Polomi	2017	2019	45 043,93	45 043,93	0,00	0,00	0,00	45 043,93

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1.1.2.6	Szkoła twórczych rozwiązań - program poprawy jakości kształcenia w Zespole Szkół w Gogołowej - cel: Poprawa efektywności kształcenia ogólnego	Zespół Szkół w Gogołowej	2017	2019	19 434,00	19 434,00	0,00	0,00	0,00	19 434,00
1.1.2.7	Termomodernizacja wraz z ograniczeniem zużycia energii i niskiej emisji w budynku ZS Mszana - cel: Zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie emisji gazów i pyłów do środowiska	Urząd Gminy Mszana	2017	2018	1 411 765,00	59 200,00	1 352 565,00	0,00	0,00	1 411 765,00
1.1.2.8	Szlakiem wień i platform widokowych Euroregionu Śląsk - cel: wykorzystanie zasobów przyrodniczych w celu zwiększenia liczby odwiedzających region	Urząd Gminy Mszana	2017	2018	187 200,00	1 200,00	186 000,00	0,00	0,00	187 200,00
1.1.2.9	Budowa ogólnodostępnego boiska wielofunkcyjnego wraz z zagospodarowaniem terenu - cel: podwyższenie jakości życia obszaru LGD Morawskie Wrota, w szczególności zintegrowania społeczności lokalnych	Urząd Gminy Mszana	2017	2018	600 000,00	0,00	600 000,00	0,00	0,00	600 000,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego:				275 543,28	183 632,68	0,00	0,00	0,00	183 632,68
1.3.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				275 543,28	183 632,68	0,00	0,00	0,00	183 632,68
1.3.2.1	Opracowanie projektu budowlano-wykonawczego " Budowy Drogi Głównej Południowej" na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzisławską w Mszanie - cel: poprawa komunikacji powiatu wodzisławskiego	Urząd Gminy Mszana	2014	2017	275 543,28	183 632,68	0,00	0,00	0,00	183 632,68

PRZEWODNICZĄCY
RADA GMINY
[Podpis]
mgr inż. Andrzej Krawiec

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXXIII/65/2017
Rady Gminy Mszana
z dnia 18 grudnia 2017 r.

OBJAŚNIENIA
ZMIAN WPROWADZONYCH DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ
GMINY MSZANA

Wprowadza się następujące zmiany w uchwale nr XXIII/15/2017 Rady Gminy Mszana z dnia 13 marca 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mszana na lata 2017-2026

- I. W związku z wprowadzonymi zmianami w budżecie gminy zachodzi konieczność aktualizacji informacji zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Mszana. Dostosowano **załącznik Nr 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Mszana na lata 2017 - 2026**.

Doprowadzono do zgodności planu dochodów, wydatków oraz kwot wydatków objętych limitem, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy

1. Zwiększa się planowane dochody do kwoty 36.822.301,12 zł, w tym:
 - a) dochody bieżące 35.634.337,24 zł,
 - b) dochody majątkowe 1.187.963,88 zł,
2. Zwiększa się planowane wydatki do kwoty 33.966.170,69 zł, w tym:
 - a) wydatki bieżące 31.191.136,28 zł,
 - b) wydatki majątkowe 2.775.034,41 zł.

Zmiany w planie dochodów i wydatków dotyczą zwiększenia w zakresie zmian kwot dotacji celowych z budżetu państwa i środków przeznaczonych na cele bieżące

3. Wynik budżetu pozostaje na niezmiennym poziomie i wynosi 2.856.130,43 zł.
4. Zgodnie z postanowieniami art. 240a ust 9 w związku z art. 240b ust 2 ustawy o finansach publicznych, wprowadzone zmiany do budżetu nie spowodowały zwiększenia stopnia niezachowania relacji z art. 243 wynikającego z tego budżetu.

II. W związku ze zmianami dotyczącymi kwoty wydatków przedsięwzięć wieloletnich

W załączniku nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF” na lata 2017 -2020 wprowadza się następujące zmiany:

1. W zakresie wydatków bieżących i majątkowych na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych:

– **Projekt pn. „Ułatwić start - uczeń młodszy w Szkole Podstawowej w Połomi”**

Przedmiotem projektu jest przygotowanie SP w Połomi do realizacji działań ukierunkowanych na wspieranie rozwoju ucznia młodszego w procesie przekraczania progu szkolnego, oraz do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z uczniem z niepełnosprawnością. Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, poddziałanie 11.1.4. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego.

Dokonuje się zmian między wydatkami majątkowymi i bieżącymi o kwotę 231,07 zł. Zmniejsza się limit wydatków majątkowych w 2017 r. a zwiększa się limit wydatków bieżących.

Wydatki bieżące:

Łączna wartość nakładów to 327 026,36 zł, limit na 2017 r. 224 674,57zł, limit na 2018 r. 94 240,00 zł, limit na 2019 r. 8101,79. Limit zobowiązań 327 026,36 zł.

Wydatki majątkowe:

Łączna wartość nakładów to 45 043,93 zł, limit na 2017 r. 45 043,93 zł, Limit zobowiązań 45 043,93 zł.

– **Projekt pn. „Szkoła twórczych rozwiązań – program poprawy jakości kształcenia w Zespole Szkół w Gogołowej”**

Zakresem działania projektu, jest poprawa jakości kształcenia. Wspiera on działania edukacyjne szkoły, obejmujące zajęcia z wykorzystaniem nowoczesnych technik i narzędzi TIK. Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, poddziałanie 11.1.4. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego.

Dokonuje się zmian między wydatkami majątkowymi i bieżącymi o kwotę 6 266,00 zł. Zmniejsza się limit wydatków majątkowych w 2017 r. a zwiększa się limit wydatków bieżących.

Wydatki bieżące:

Łączna wartość nakładów to 526 146,01 zł, limit na 2017 r. 314 334,97 zł limit na 2018 r. 191 822,22 zł, limit na 2019 r. 19 988,82 zł. Limit zobowiązań 526 146,01 zł.

Wydatki majątkowe:

Łączna wartość nakładów to 19 434,00 zł, limit na 2017 r. 19 434,00 zł Limit zobowiązań 19 434,00 zł.

- Przedsięwzięcie pn. Szlakiem wież i platform widokowych Euroregionu Silesia

Projekt realizowany jest w partnerstwie. Razem z Gminą Mszana zostały złożone 4 projekty partnerskie przez Gminy: Pietrowice Wielkie, Miasto Racibórz, Lubomia, Sosnová. Celem projektu jest wykorzystanie zasobów przyrodniczych w celu zwiększenia liczby odwiedzających region. W ramach projektu zostanie wybudowana dwupoziomowa platforma widokowa położona na terenie między Parkiem Aktywnej Rekreacji w Mszanie i terenem przy GOKIR Mszana. Zadanie składa się z budowy schodów terenowych, prowadzących do podestu nad skarpą parku, dużej tablicy usytuowanej na podeście o wym. 1mx5m o charakterze edukacyjno-informacyjnym. Tematyka tablic: istniejące i nieistniejące kopalnie w okolicy. Poziom drugi platformy o charakterze widokowym znajduje się na parkingu GOKIR Mszana. W tym miejscu stanie 5 tablic poświęconych 5 kopalniom (opisy, zdjęcia). Podsumowaniem projektu będzie organizacja konferencji w Gminie Mszana oraz inne działania promocyjne (wkład innych partnerów). Projekt został złożony do dofinansowania w ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Silesia. Okres realizacji przedsięwzięcia do XI 2018

Wydatki bieżące:

Łączna wartość nakładów to 31 540,00 zł, limit na 2017 r. 1 810,00 zł, limit na 2019 r. 29 730,00. Limit zobowiązań 31 540,00 zł.

Wydatki majątkowe:

Łączna wartość nakładów projektu: 187 200,00 zł, limit zobowiązań na 2017: 1 200,00 zł, Limit zobowiązań na 2018 r. 186 000,00, limit zobowiązań 187 200,00 zł.

- Przedsięwzięcie pn. „Budowa ogólnodostępnego boiska wielofunkcyjnego wraz z zagospodarowaniem terenu”

W ramach zadania planowana jest budowa boiska szkolnego ogólnodostępnego, wielofunkcyjnego wraz z zagospodarowaniem terenu. Planuje się utworzenie boiska do gry w piłkę ręczną, boiska do gry w piłkę siatkową, boiska do koszykówki, bieżni lekkoatletycznej dwutorowej. Zadanie planowane jest do realizacji w ramach dofinansowania z PROW 2014-2020 w ramach LGD Morawskie Wrota. W wyniku realizacji zadania osiągnięty zostanie cel: utworzenie ogólnodostępnego, niekomercyjnego miejsca infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, które przyczyni się do podwyższenia jakości obszaru LGD Morawskie Wrota, w szczególności zintegrowania społeczności lokalnych.

W wydatkach majątkowych ustala się łączne nakłady finansowe w wysokości 600 000,00 zł. Limit na 2017 wynosi 0,00 zł, na 2018 wynosi 600 000,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 600 000,00 zł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIAST

mgr inż. Andrzej Kubercał

z dnia 18 grudnia 2017 r.

w sprawie zmiany budżetu Gminy Mszana na 2017 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4, art. 51 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 poz. 1875 j.t.), art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 235, art. 236, art. 237, art. 240 b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 j.t.)

Rada Gminy Mszana

uchwała:

§ 1. 1. Zwiększyć planowane dochody o kwotę 14.500,00 zł, w tym:

1) dochody bieżące zwiększyć o kwotę 14.500,00 zł, zgodnie z tabelą Nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Łączna kwota planowanych dochodów po wprowadzeniu zmiany, o której mowa w ust. 1 wynosi 36.822.301,12 zł, w tym:

1) dochody bieżące w wysokości 35.634.337,24 zł

2) dochody majątkowe w wysokości 1.187.963,88 zł.

§ 2. 1. Zwiększyć planowane wydatki budżetu Gminy o kwotę 14.500,00 zł, w tym:

1) wydatki bieżące zwiększyć o kwotę 14.500,00 zł, zgodnie z tabelą Nr 2 do niniejszej uchwały.

2. Łączna kwota planowanych wydatków po wprowadzeniu zmiany, o której mowa w ust. 1 wynosi 33.966.170,69 zł, w tym:

1) wydatki bieżące w wysokości 31.191.136,28 zł

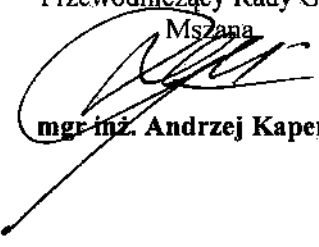
2) wydatki majątkowe w wysokości 2.775.034,41 zł.

§ 3. Dokonać zmian w wydatkach związanych z realizacją zadań wykonywanych na podstawie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, zgodnie z tabelą nr 3.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

mgr inż. Andrzej Kaperczak

Dochody Budżetu Gminy Mszana na 2017 r.

Tabela Nr 1

Dział			Nazwa	Plan przed zmianą	Zmniejszenie	Zwiększenie	Plan po zmianach (5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
bieżące							
801			Oświata i wychowanie	1 820 804,14	0,00	19 497,07	1 840 301,21
			wpływy z usług za korzystanie z wyżywienia		0,00	13 000,00	
			z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3		0,00	6 497,07	
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	38 526,31	0,00	1 500,00	40 026,31
			z tytułu otrzymanej nagrody w konkursie "Piękna Wieś"		0,00	1 500,00	
bieżące razem:				35 813 340,17	0,00	20 997,07	35 834 337,24
majątkowe							
801			Oświata i wychowanie	104 984,50	-6 497,07	0,00	98 487,43
			z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	104 984,50	-6 497,07	0,00	98 487,43
majątkowe razem:				1 194 480,95	-6 497,07	0,00	1 187 983,88
Ogółem:				36 807 801,12	-6 497,07	20 997,07	36 822 301,12

PRZEWODNICZĄCY

RADY GMINY

mgr Andrzej Kąkolczyk

Wydatki Budżetu Gminy Mszana na 2017 r.

Tabela Nr 2

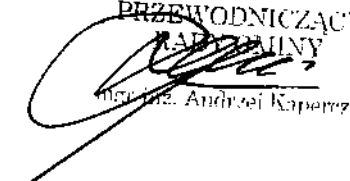
Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Wydatki bieżące	Z tego:									Wydatki majątkowe	z tego		
					wydatki jednostek budżetowych	z tego:		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	inwestycje i zakupy inwestycyjne		w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	
						wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań										
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
801	Oświata i wychowanie	przed zmianą	12 261 698,21	11 876 428,71	10 477 077,43	8 226 805,83	2 250 271,60	9 120,00	402 402,00	987 827,28	-	-	385 271,50	385 271,50	104 984,50		
		zmniejszenie	-6 497,07	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-6 497,07	-6 497,07	-		
		zwiększenie	17 497,07	17 497,07	11 000,00	-	11 000,00	-	-	6 497,07	-	-	-	-	-		
		po zmianach	12 272 698,21	11 893 925,78	10 488 077,43	8 226 805,83	2 261 271,60	9 120,00	402 402,00	994 324,35	-	-	378 774,43	378 774,43	96 487,43		
80101	Szkoły podstawowe	przed zmianą	4 480 177,42	4 414 802,42	4 034 055,92	3 341 532,57	692 523,35	-	156 403,00	224 443,50	-	-	45 275,00	45 275,00	45 275,00		
		zmniejszenie	-231,07	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-231,07	-231,07	-		
		zwiększenie	231,07	231,07	-	-	-	-	-	231,07	-	-	-	-	-		
		po zmianach	4 480 177,42	4 415 133,49	4 034 055,92	3 341 532,57	692 523,35	-	156 403,00	224 674,57	-	-	45 043,93	45 043,93	45 043,93		
80146	Szkołki i przedszkola	przed zmianą	983 998,00	886 998,00	985 548,00	567 706,00	427 840,00	-	1 450,00	-	-	-	7 000,00	7 000,00	-		
		zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		zwiększenie	11 000,00	11 000,00	11 000,00	-	11 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-		
		po zmianach	1 004 998,00	897 998,00	996 548,00	567 706,00	438 840,00	-	1 450,00	-	-	-	7 000,00	7 000,00	-		
80195	Pozostała działalność	przed zmianą	1 230 951,84	901 455,34	89 046,56	86 718,56	22 330,00	9 120,00	39 805,00	753 383,76	-	-	329 498,50	329 498,50	59 708,50		
		zmniejszenie	-6 266,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-6 266,00	-	-		
		zwiększenie	6 266,00	6 266,00	-	-	-	-	-	6 266,00	-	-	-	-	-		
		po zmianach	1 230 951,84	907 721,34	89 046,56	86 718,56	22 330,00	9 120,00	39 805,00	759 649,76	-	-	329 230,50	329 230,50	59 443,50		
926	Kultura fizyczna	przed zmianą	1 921 448,00	1 551 080,00	1 375 580,00	854 210,56	521 369,44	186 000,00	9 500,00	-	-	-	370 368,00	370 368,00	-		
		zmniejszenie	-1 810,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 810,00	-1 810,00	-		
		zwiększenie	6 310,00	5 310,00	1 500,00	-	1 500,00	-	2 000,00	1 810,00	-	-	-	-	-		
		po zmianach	1 924 948,00	1 556 390,00	1 377 080,00	854 210,56	522 869,44	186 000,00	11 500,00	1 810,00	-	-	368 558,00	368 558,00	-		
92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	przed zmianą	189 800,00	189 800,00	18 300,00	-	18 300,00	186 000,00	5 500,00	-	-	-	-	-	-		
		zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		zwiększenie	2 000,00	2 000,00	-	-	-	-	2 000,00	-	-	-	-	-	-		
		po zmianach	191 800,00	191 800,00	18 300,00	-	18 300,00	186 000,00	7 500,00	-	-	-	-	-	-		
92695	Pozostała działalność	przed zmianą	277 388,00	57 020,00	57 020,00	-	57 020,00	-	-	-	-	-	220 368,00	220 368,00	-		
		zmniejszenie	-1 810,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 810,00	-1 810,00	-		
		zwiększenie	3 310,00	3 310,00	1 500,00	-	1 500,00	-	-	1 810,00	-	-	-	-	-		
		po zmianach	278 888,00	60 330,00	58 520,00	-	58 520,00	-	-	1 810,00	-	-	218 558,00	218 558,00	-		
Wydatki razem:		przed zmianą	33 951 670,68	31 168 328,21	20 591 536,90	13 691 951,45	6 899 585,45	1 432 825,04	7 687 525,00	1 232 148,27	-	224 294,00	2 783 341,46	2 783 341,46	104 984,50		
		zmniejszenie	-8 307,07	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-8 307,07	-8 307,07	-		
		zwiększenie	22 807,07	22 807,07	12 500,00	-	12 500,00	-	2 000,00	8 307,07	-	-	-	-	-		
		po zmianach	33 966 170,68	31 181 135,28	20 604 036,90	13 691 951,45	6 912 085,45	1 432 825,04	7 689 525,00	1 240 455,34	-	224 294,00	2 775 034,41	2 775 034,41	96 487,43		

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr inż. Andrzej Koneczny

Tabela nr 3

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego

Lp.	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa	Dochody	Wydatki
1	Nauka religii wyznania ewangelickiego	Dz. 801 rozdz. 80195 - 2310	-	2 952,00
2	Funkcjonowanie Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli	Dz. 801 rozdz. 80195 - 2310	-	6 168,00
3	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jst na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych "Oznakowanie ronda w Mszanie - Rondo Obrońców Bożej Góry"	Dz. 600 rozdz. 60095 - 6300	25 000,00	
4	Utrzymanie chodników dla których zarządcą jest powiat wodzisławski	Dz. 600 rozdz. 60014 - 2320	30 000,00	-
5	Dotacja celowa na realizację zadania Projekt Budowy Drogi Głównej Południowej	Dz. 600 rozdz. 60013 - 6300		183 632,68
6	Dotacja celowa z powiatu na zadania bieżące na realizację zadań obrony cywilnej	Dz. 754 rozdz. 75414 - 2320	500,00	
7	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jst na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych - Przebudowa słupów oświetleniowych związana z budową chodnika przy ul. Centralnej w Połomi	Dz. 600 rozdz. 60014 - 6300	-	40 000,00
Razem			55 500,00	232 752,68

PRZEWODNICZĄCY
 RADY GMINY

 mgr inż. Andrzej Kaporecz

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 16.02.2017 r. ustaliło budżet Gminy Mszana na 2017 rok. Po ustaleniu budżetu przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Rada Gminy Mszana może w budżecie na 2017 r. dokonywać zmian w normalnym trybie. Zgodnie z postanowieniami art. 240a ust 9 w związku z art. 240b ust 2 ustawy o finansach publicznych, wprowadzone zmiany do budżetu nie spowodują zwiększenia stopnia niezachowania relacji z art. 243 wynikającego z tego budżetu.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadnienie dokonuje się zmian budżetu poprzez zwiększenie planu dochodów i wydatków.

I. Dokonuje się zmian w planie dochodów budżetu gminy na 2017 r.

Zwiększa się plan dochodów budżetu gminy na 2017 r. o kwotę 14.500,00 zł

1. Dział 801 Rozdz.80148 – Wpływy z usług za korzystanie z wyżywienia	–	13.000,00
2. Dział 921 Rozdz.92195 – Wpływy z tytułu nagrody w konkursie Piękna Wieś	–	1.500,00

II. Dokonuje się zmian w planie wydatków budżetu gminy na 2017 r.

Zwiększa się plan wydatków budżetu gminy na 2017 r. o kwotę 14.500,00 zł

1. Rozdz.80148 – Zakup środków żywnościowych	–	11.000,00
2. Rozdz.92695 – Wzmocnienie monitoringu przy budynku „Starej Szkoły”	–	1.500,00
3. Rozdz.92605 – Nagrody za osiągnięcia sportowe za zdobycie dwóch medali na Mistrzostwach Polski	–	2.000,00

III. Dokonuje się zmian w planie dochodów i wydatków

Zmniejsza się plan dochodów i wydatków majątkowych oraz zwiększa się plan dochodów i wydatków bieżących związanych z projektami unijnymi w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Połomi i Zespole Szkół w Gogołowej

1. Dział 801 Rozdz.80101	–	231,07
2. Dział 801 Rozdz.80195	–	6.266,00

IV. Dokonuje się zmian w planie wydatków

1. Zmiany związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego - Dział 801 Rozdz.80195
 - a. Zmniejsza się zadanie pn.: „Nauka religii wyznania ewangelickiego” o kwotę 48,00 zł
 - b. Zwiększa się zadanie pn.: „ Funkcjonowanie Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli o kwotę 48,00 zł
2. Zmiany związane z zadaniem pn: „ Szlakiem wież i platform widokowych Euroregionu Silesia”
Zmniejsza się wydatki majątkowe o kwotę 1.810,00 zł na poczet wydatków bieżących.

z dnia 18 grudnia 2017 r.

w sprawie wydatków budżetowych, których realizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2017 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 i 15 z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 j.t.) oraz art. 263 ust. 2, 3, 4, 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 j.t.)

**Rada Gminy Mszana
uchwala:**

§ 1. 1. Ustala się wykaz wydatków, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają z końcem roku budżetowego 2017.

2. Ustala się ostateczny termin dokonania wydatków, które nie wygasają w 2017 r. z upływem roku budżetowego, zgodnie z załącznikiem nr I do niniejszej uchwały.

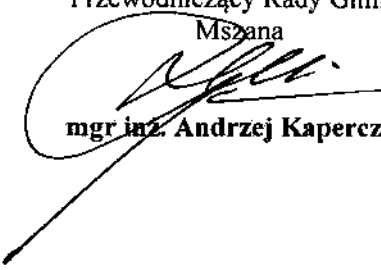
§ 2. Ustala się plan finansowy wydatków, o których mowa w § 1.

§ 3. Środki finansowe niewykorzystane w określonym w załączniku terminie podlegają przekazaniu na dochody budżetu gminy.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

mgr inż. Andrzej Kaperczak

Załącznik do uchwały Nr XXXIII/67/2017

Rady Gminy Mszana

z dnia 18 grudnia 2017 r.

**Wykaz wydatków, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają
z końcem roku budżetowego 2017**

Lp.	Dział	Rozdział	Treść	Kwota	Ostateczny termin wykorzystania środków
1.	700		Gospodarka mieszkaniowa	32.500,00	
		70095	Pozostała działalność	32.500,00	
			Wydatki majątkowe	32.500,00	
			Opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego (PFU) dotyczącego Rewitalizacji centrum Gogołowej	32.500,00	28.02.2018
2.	750		Administracja publiczna	44.999,55	
		75095	Pozostała działalność	44.999,55	
			Wydatki majątkowe	44.999,55	
			Opracowanie dokumentacji projektowej pn.: „Rozbudowa budynku wielofunkcyjnego przy ul. 1 Maja 81 o dwa oddziały przedszkolne”	44.999,55	15.04.2018
3.	801		Oświata i wychowanie	53.505,00	
		80195	Pozostała działalność	53.505,00	
			Wydatki majątkowe	53.505,00	
			Opracowanie dokumentacji projektowej pn.: „Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół w Gogołowej wraz z zagospodarowaniem terenu”	53.505,00	30.06.2018
Wydatki razem:				131.004,55	

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr inż. Andrzej Kaperczak

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 263 ust 2,3,4,5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz.1870 z późn. zm.)

W związku z podpisanymi umowami, które nie zostaną zrealizowane do końca roku 2017 należy ustalić:

- 1) wykaz wydatków, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają z końcem roku budżetowego 2017 r.
- 2) ostateczny termin dokonania wydatków, które nie wygasają w 2017 r. z upływem roku budżetowego
- 3) ustalić plan finansowy w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji wydatków z wyodrębnieniem wydatków majątkowych

RADA GMINY W MSZANIE
woj. śląskie

UCHWAŁA NR XXXIII/68/2017
RADY GMINY MSZANA

z dnia 18 grudnia 2017 r.

**w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXII/56/2017 z dnia 6 listopada 2017r. w sprawie wysokości opłaty
targowej na terenie Gminy Mszana na 2018 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 roku, poz.1875); art. 15, art. 19 pkt 1 lit. a, art. 19 pkt. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1785), art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku O ogłoszeniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. 2016 roku, poz 296 j.t.)

Rada Gminy w Mszanie
uchwała:

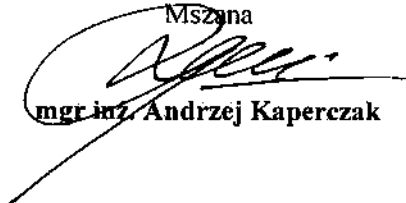
§ 1. Zmienia się § 1 pkt 2 uchwały nr XXXII/56/2017 z dnia 6 listopada 2017r. w sprawie wysokości opłaty targowej na terenie Gminy Mszana na 2018 rok, który otrzymuje brzmienie „Stawkę dzienną opłaty targowej określa się w wysokości 15,00 zł od metra bieżącego zajętej powierzchni pod sprzedaż”.

§ 2. Pozostałe postanowienia Uchwały pozostają bez zmian.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mszana.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

mgr inż. Andrzej Kaperczak

**UCHWAŁA NR XXXIII/69/2017
RADY GMINY MSZANA**

z dnia 18 grudnia 2017 r.

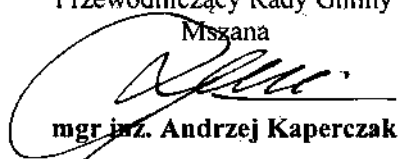
w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 1 i art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 1875) i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 519), po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu Wodzisławskiego

**Rada Gminy Mszana
uchwala, co następuje:**

- § 1. Uchwala się "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie powierza się Wójtowi Gminy Mszana.
- § 3. Traci moc Uchwała Nr XXXVI/11/2014 Rady Gminy Mszana z dnia 10 lutego 2014 r.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

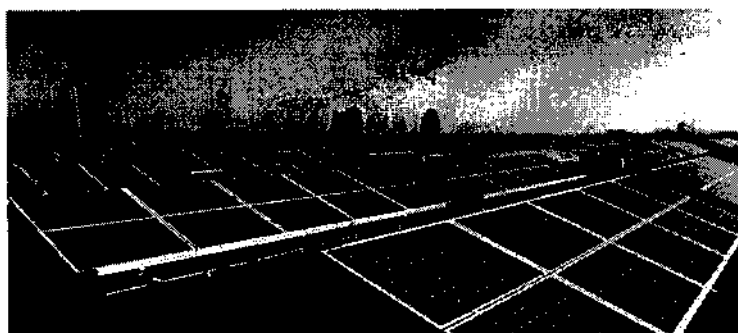
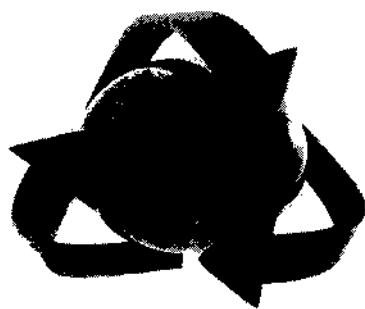

mgr inż. Andrzej Kaperczak

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MSZANA

na lata 2017-2020
z perspektywą do 2024 r.

Spis treści

1.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	4
2.	METODYKA OPRACOWANIA	4
3.	UWARUNKOWANIA PRAWNE	5
4.	SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	6
4.1.	SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU KRAJOWYM	7
4.2.	SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU REGIONALNYM	17
4.3.	SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU LOKALNYM	19
5.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	20
6.	OPIS INWENTARYZOWANEGO OBSZARU	22
6.1.	CHARAKTERYSTYKA GMINY	22
6.1.1.	KLIMAT	24
6.2.	STRUKTURA DEMOGRAFICZNA	24
6.3.	DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA I ROLNICTWO	26
6.4.	INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO – TECHNICZNA	28
6.4.1.	SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA, CIEPLNA I GAZOWA	28
6.4.2.	SIEĆ DROGOWA	30
7.	OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH	31
7.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	31
7.1.1.	STAN AKTUALNY	31
7.1.2.	ANALIZA SWOT	35
7.1.3.	ZAGROŻENIA	35
7.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	36
7.2.1.	STAN WYJŚCIOWY	36
7.2.2.	ANALIZA SWOT	38
7.2.3.	ZAGROŻENIA	38
7.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	39
7.3.1.	STAN WYJŚCIOWY	39
7.3.2.	ANALIZA SWOT	42
7.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	42
7.4.1.	STAN WYJŚCIOWY	42
7.4.1.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	42
7.4.1.2.	WODY PODZIEMNE	44
7.4.2.	ANALIZA SWOT	47
7.4.3.	ZAGROŻENIA	48
7.5.	GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA	48
7.5.1.	STAN WYJŚCIOWY	48
7.5.2.	ANALIZA SWOT	50
7.5.3.	ZAGROŻENIA	50
7.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	51
7.6.1.	STAN WYJŚCIOWY	51
7.6.1.1.	SUROWCE MINERALNE	52

7.6.2.	ANALIZA SWOT.....	55
7.6.3.	ZAGROŻENIA	55
7.7.	GLEBY.....	56
7.7.1.	STAN WYJŚCIOWY	56
7.7.2.	ANALIZA SWOT.....	59
7.7.3.	ZAGROŻENIA	60
7.8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	60
7.8.1.	STAN WYJŚCIOWY	60
7.8.2.	ANALIZA SWOT.....	67
7.8.3.	ZAGROŻENIA	67
7.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	68
7.9.1.	STAN WYJŚCIOWY	68
7.9.1.1.	OBSZARY CHRONIONE	69
7.9.1.2.	LASY.....	69
7.9.2.	ANALIZA SWOT.....	70
7.9.3.	ZAGROŻENIA	70
7.10.	WPLYW ZMIAN KLIMATU I ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	71
7.10.1.	WPLYW ZMIAN KLIMATU.....	71
7.10.2.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	72
7.11.	DZIAŁANIA EDUKACYJNE	75
8.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	75
8.1.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE	75
8.1.1.	CELE, KIERUNKI ZADANIA INTERWENCJI	75
8.1.2.	HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY.....	84
9.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	91
10.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	97
10.1.	MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	97
10.2.	ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA.....	100
	SPIS TABEL.....	102
	SPIS RYSUNKÓW	103
	SPIS WYRÉSÓW.....	103

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem sporządzenia Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) polityki ochrony środowiska zgodnie z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem i być spójne ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi zagadnień ochrony środowiska na szczeblu danej JST.

Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy Mszana uwzględniając pierwszorzędnie kwestie związane z ochroną środowiska.

Niniejszy dokument zawiera analizę stanu środowiska naturalnego na terenie gminy, na podstawie której określono cele, kierunki i zadania wynikające z zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji. Wskazano również źródła finansowania zaproponowanych działań oraz określono system realizacji Programu.

2. METODYKA OPRACOWANIA

Metodyka opracowania Programu polegała na:

- zebraniu materiałów źródłowych niezbędnych do opracowania Programu, na podstawie których dokonano oceny stanu aktualnego gminy,
- określeniu celów i kierunków wynikających ze zdiagnozowanych problemów i zagrożeń,
- sformułowaniu zadań oraz wskazaniu jednostek odpowiedzialnych za ich realizację z podziałem na zadania własne oraz zadania monitorowane,
- wskazaniu wskaźników monitorowania realizacji Programu,
- wskazaniu możliwych źródeł finansowania,
- opracowaniu systemu realizacji Programu.

Źródłem informacji do Programu były dane pochodzące z dokumentów udostępnianych przez wyspecjalizowane jednostki zajmujące się ochroną środowiska, np. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ), Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (RDOŚ), Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ), dane statystyczne opracowywane przez Główny Urząd Statystyczny (GUS), dane pozyskane z Urzędu Gminy Mszana. Do opisu stanu

środowiska wykorzystano najbardziej aktualne dostępne dane, w głównej mierze określające stan na rok 2016.

Program Ochrony Środowiska został opracowany w oparciu o najnowsze „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” sporządzone przez Ministerstwo Środowiska.

Do opracowania dokumentu wykorzystano model D-P-S-I-R, czyli model „siły naprawczej – presja – stan – wpływ – reakcja”. Polega on na opisanu poszczególnych elementów oraz przedstawieniu jakie są przyczyny obecnego stanu środowiska, a także jak środowisko wpływa m.in. na życie społeczne i gospodarcze.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, projekt dokumentu poddany został procedurom konsultacji społecznych, opiniowania oraz uzgadniania.

3. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Opracowany dokument jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi w zakresie ochrony środowiska. Podstawę prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowią m.in. wymienione poniżej ustawy oraz akty wykonawcze tych ustaw:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2017 poz. 1405, ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 poz. 2134, ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. 2017 poz. 788, ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1161, ze zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1121, ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 328, ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1131, ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1987 ze zm.),

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1289, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1073, ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, ze zm.).

4. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.” został opracowany w oparciu o założenia wynikające z dokumentów strategicznych i programowych wyższego rzędu na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym, w szczególności z następującymi dokumentami:

- strategicznymi:
 - Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
 - Strategią Rozwoju Kraju 2020,
 - Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”,
 - Strategią innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,
 - Strategią rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku),
 - Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012 – 2020,
 - Strategią „Sprawne Państwo 2020”,
 - Strategią rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
 - Krajową strategią rozwoju regionalnego 2010 – 2020: regiony, miasta, obszary wiejskie,
 - Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
 - Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020,
 - Polityką Energetyczną Polski do 2030 roku,
- sektorowymi:
 - Krajowym Programem Ochrony Powietrza do roku 2020,
 - Aktualizacją Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
 - Krajowym planem gospodarki odpadami 2014,
 - Krajowym programem zapobiegania powstawaniu odpadów,

- Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015–2020,
- Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Programem wodno-środowiskowym kraju,
- programowymi:
 - Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024,
 - Strategią Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030,
 - Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mszana,
 - Strategią Rozwoju Gminy Mszana na lata 2015 -2025,
 - Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego.

Ochrona środowiska jest przedmiotem planów, programów i strategii na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Najważniejsze cele i kierunki interwencji w zakresie problemów środowiskowych, wymienionych wyżej dokumentów, przedstawiają się następująco:

4.1. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU KRAJOWYM

Długoczasowa Strategia Regionalna województwa
śląskiego 2020-2050

1. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska; kierunki interwencji:
 - modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
 - modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
 - realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
 - wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
 - stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
 - zwiększenie poziomu ochrony środowiska.
2. Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; kierunki interwencji:
 - rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,

- stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
- zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
- wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.

3. Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski; kierunek interwencji:

- udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

1. Obszar strategiczny I Sprawne i efektywne państwo:

a) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem:

- Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5 – Zapewnienie ładu przestrzennego,

b) Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela:

- Priorytetowy kierunek interwencji I.3.3. – Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,

2. Obszar strategiczny II Konkurencyjna gospodarka

a) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki

- Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. – Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,

b) Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych

- Priorytetowy kierunek interwencji II.5.2. – Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych,

c) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. – Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.3. – Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. – Poprawa stanu środowiska,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. – Adaptacja do zmian klimatu,

d) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu

- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. – Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,

- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. – Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. – Udrożnienie obszarów miejskich,

3. Obszar strategiczny III Spójność społeczna i terytorialna

a) Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

- Priorytetowy kierunek interwencji III.2.1. – Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,

b) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. – Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.2. – Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.3. – Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.4. – Zwiększenie spójności terytorialnej.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Klimatyczne”

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; kierunki interwencji:

- racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię; kierunki interwencji:

- lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
- rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,

3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska; kierunki interwencji:

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych,

- Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
- Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji,
- Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),

b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki

- Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,

2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,

- Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
- Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
- Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),

- Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
- b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
- Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
- Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury

Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)

1. Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego:

- a) Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- b) Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi rolniczo-wybitkowej na lata 2017-2020

- 1. Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej:
 - a) Priorytet 2.1. – Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich,
 - Kierunek interwencji 2.1.1. – Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.2. – Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.3. – Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - Kierunek interwencji 2.1.4. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - Kierunek interwencji 2.1.5. – Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - Kierunek interwencji 2.1.6. – Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
 - b) Priorytet 2.2. – Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich:

- Kierunek interwencji 2.2.1. – Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - Kierunek interwencji 2.2.2. – Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - Kierunek interwencji 2.2.3. – Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
- c) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich:
- Kierunek interwencji 2.5.1. – Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,
2. Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe:
- a) Priorytet 3.2. – Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-spożywczych:
- Kierunek interwencji 3.2.2. – Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych,
- b) Priorytet 3.4. – Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia:
- Kierunek interwencji 3.4.3. – Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji,
3. Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:
- a) Priorytet 5.1. – Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich:
- Kierunek interwencji 5.1.1. – Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybactwem,
 - Kierunek interwencji 5.1.2. – Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - Kierunek interwencji 5.1.3. – Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - Kierunek interwencji 5.1.4. – Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,

- Kierunek interwencji 5.1.5. – Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
- b) Priorytet 5.2.- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego:
 - Kierunek interwencji 5.2.1. – Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - Kierunek interwencji 5.2.2. – Właściwe planowanie przestrzenne,
 - Kierunek interwencji 5.2.3. – Racjonalna gospodarka gruntami,
- c) Priorytet 5.3. – Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji):
 - Kierunek interwencji 5.3.1. – Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.2. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym,
 - Kierunek interwencji 5.3.3. – Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomase wytwarzanej w rolnictwie,
 - Kierunek interwencji 5.3.4. – Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.5. – Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych,
- d) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich:
 - Kierunek interwencji 5.4.1. – Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - Kierunek interwencji 5.4.2. – Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - Kierunek interwencji 5.4.3 – Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
 - Kierunek interwencji 5.4.4. – Wzmacnianie publicznych funkcji lasów,
- e) Priorytet 5.5. - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich:
 - Kierunek interwencji 5.5.1. – Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - Kierunek interwencji 5.5.2. – Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich.

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego:

a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej:

- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa:

a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego:

- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju, a polityką obroną,
- Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,
- Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
- Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

– w ramach strategii rozwoju regionalnego 2016-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

1. Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:

a) Kierunek działań 1.1. – Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych:

- Działanie 1.1.1. – Warszawa – stolica państwa,
- Działanie 1.1.2. – Pozostałe ośrodki wojewódzkie.

b) Kierunek działań 1.2. – Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi:

- Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
- Działanie 1.2.2. – Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych,
- Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich,
- Kierunek działań 1.3. – Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne,
- Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,

- Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego.

2. Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych:

a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe:

- Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
- Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska.

b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,

c) Kierunek działań 2.4. – Przewyższanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,

d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

1. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej:

a) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

1. Cel szczegółowy 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego:

a) Priorytet Strategii 4.1. – Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej:

- Kierunek działań 4.1.2. – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu.

Polityka energetyczna Polski do 2030 r.

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej:

a) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,

b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE 15,

2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii:

a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,

3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła:

a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii

4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej

a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych,

5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw:

a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,

b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,

c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,

d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,

e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,

6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii:

a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen,

7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko:

a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,

b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,

c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,

d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,

e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

4.2. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU REGIONALNYM

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

Powietrze: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych
- Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami

Zasoby wodne: Cel długoterminowy do roku 2024:

- System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

Gospodarka odpadami: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do

ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii.

Ochrona przyrody: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

Zasoby surowców naturalnych: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.

Gleby: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.

Tereny przemysłowe: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi.

Hałas: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska.

Promieniowanie elektromagnetyczne: Cel długoterminowy do roku 2024:

- Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach.

Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030

- I. CEL STRATEGICZNY: Zachowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności w dobrym stanie oraz umożliwiającym korzystanie z ich zasobów obecnym i przyszłym pokoleniom
- II. CEL STRATEGICZNY: Zachowanie i ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych oraz powstrzymanie degradacji krajobrazu i przywracanie ładu przestrzennego
- III. CEL STRATEGICZNY: Zintegrowany system zarządzania środowiskiem przyrodniczym i przestrzenią
- IV. CEL STRATEGICZNY: Wysoki poziom świadomości ekologicznej i holistycznej wiedzy o przyrodzie i krajobrazie oraz zaangażowania mieszkańców województwa śląskiego w ich ochronę

4.3. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU LOKALNYM

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mszana

W dokumencie określono następujące cele strategiczne i cele szczegółowe:

Cel strategiczny 1. Redukcja emisji gazów cieplarnianych o 1,85% w stosunku do roku bazowego

Cele szczegółowe:

1.1. Ograniczenie i racjonalizacja zużycia energii elektrycznej.

1.2. Ograniczenie zużycia paliw stałych w tym węgla do celów grzewczych w mieszkalnictwie..

Cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych o 0,72 % w roku 2020 w stosunku do udziału OZE w roku bazowym

Cele szczegółowe:

2.1. Promocja OZE w środowisku lokalnym.

2.2. Wsparcie organizacyjne i formalne instytucji i osób zainteresowanych wykorzystaniem OZE.

2.3. Przyjęcie przez Gminę roli lidera we wdrażaniu energooszczędnych i ograniczających emisję projektów w sferze publicznej.

Cel strategiczny 3. Redukcja zużycia energii finalnej o 1,23 %

Cele szczegółowe:

3.1. Głęboka termomodernizacja obiektów publicznych i prywatnych z wykorzystaniem OZE do produkcji energii i ciepła.

3.2. Modernizacja na energooszczędne oświetlenia ulicznego i oświetlenia obiektów publicznych.

3.3. Kampanie społeczne informacyjno-promocyjne zachowań konsumenckich użytkowników energii.

Cel strategiczny 4. Redukcja emisji pyłu PM 2,5 o 3,91 % w stosunku do roku bazowego, pyłu PM10 o 3,96 % w stosunku do roku bazowego oraz pyłu B(a)P o 2,73 % w stosunku do roku bazowego.

Cele szczegółowe:

4.1. Głęboka termomodernizacja obiektów publicznych i prywatnych z wykorzystaniem OZE do produkcji energii i ciepła.

4.2. Przyjęcie przez Gminę roli lidera we wdrażaniu energooszczędnych i ograniczających emisję projektów w sferze publicznej.

Cel strategiczny 2: Wyższa jakość środowiska przyrodniczego

2.2. Wyższa świadomość ekologiczna mieszkańców

2.2.1. Przygotowanie i przeprowadzenie kolejnej kampanii uświadamiającej wartość ekologiczną środowiska przyrodniczego;

2.2.2. Przygotowanie i przeprowadzenie konkursu wiedzy ekologicznej;

2.2.3. Włączenie środowiska szkół do propagowania dbałości o środowisko;

2.2.4. Pozyskanie wolontariuszy do współpracy w zakresie uświadamiania i wyszukiwania przykładów dobrych praktyk;

Cel strategiczny 4: Wyższy poziom infrastruktury technicznej

4.1. Doskonalenie infrastruktury drogowej

4.1.1. Wystąpienie do zarządców dróg celem przygotowania projektu przebudowy skrzyżowań dróg tranzytowych na terenie gminy i instalacji światła ruchu;

4.1.2. Przygotowanie projektu budowy chodników i oświetlenia wzdłuż głównych dróg, o dużym natężeniu ruchu na terenie gminy;

4.1.3. Budowa ścieżek rowerowych wzdłuż dróg i chodników;

Miejsowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

W MPZP na terenie gminy Mszana zawarto informację na temat możliwości rozwoju odnawialnych źródeł energii (szczególnie instalacji fotowoltaicznych) oraz wymiany nieekologicznych kotłów na terenie gminy.

5. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r." został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519) jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w gminie.

- Gmina wiejska Mszana zlokalizowana jest w powiecie wodzisławskim, w zachodniej części województwa śląskiego.
- Teren gminy Mszana zaliczono do strefy śląskiej, na terenie której występują przekroczenia pyłu PM10, PM2.5, ozonu oraz benzo(a)pirenu.

- Na terenie gminy Mszana najbardziej uciążliwym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa. Podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska na terenie Gminy Mszana są hałasy komunikacyjne, związane w szczególności z eksploatacją autostrady A1 (odcinek Świerkiany - Gorzyczki - 18,3 km) oraz dróg wojewódzkich nr 930 oraz nr 933.
- Wartości promieniowania elektromagnetycznego w punktach pomiarowych na terenach wiejskich o podobnej specyfice do gminy Mszana oscylowały w granicach 0,20 V/m. W związku z powyższym na terenie gminy Mszana brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.
- Zdecydowana większość terenu Gminy Mszana usytuowana jest w zlewni rzeki Odry. Stan jednolitych części wód przepływających przez teren gminy Mszana oceniono jako zły. Zgodnie z aktualizacją mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w skali 1:500 000, wykonaną przez Państwowy Instytut Badawczy, na obszarze Gminy Mszana nie występują zbiorniki GZWP. Stan wód podziemnych na terenie gminy określono jako dobry.
- Łącznie z sieci wodociągowej korzysta 97,4 % mieszkańców, natomiast z sieci kanalizacyjnej zaledwie 72,9 % mieszkańców gminy. Ścieki nieobjęte systemem kanalizacyjnym i gromadzone w zbiornikach przydomowych wywożone są taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków. W 2016 r. istniało na terenie gminy 613 bezodpływowych zbiorników oraz 20 przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Teren Gminy cechują dobre i przeciętne warunki glebowe, co wynika głównie z istnienia tu glin zwałowych moreny dennej i utworów lessopodobnych akumulacji eolicznej. Doliny rzek pokrywają fluwialne piaski holoceni. Najczęściej występującymi typami gleb są tutaj: gleby gliniaste – gliny lekkie i gliny pylaste, gleby pyłowe – lekkie i średnie oraz gleby ilaste – pyły ilaste lekkie i ciężkie.
- Na terenie gminy Mszana występują formy ochrony przyrody w postaci jednego pomnika przyrody: lipy drobnolistnej, która rośnie w pobliżu kościoła w Połomi, w południowej części cmentarza.
- Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie gminy Mszana wynosi 52,80 ha, co daje lesistość na poziomie 1,69 %. Wskaźnik lesistości dla omawianego obszaru jest zatem znacznie niższy niż średnia krajowa, która wynosi 30,0 %. Największa ich powierzchnia jest skupiona w obrębie zlewni

potoku Kolejówka pomiędzy terenami zurbanizowanymi Mszany i Połomi oraz w północnej i północno – wschodniej części gminy.

- Obszary Gminy, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne, znajdują się wyłącznie w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Szotkówki, na południe od Mszany. Koryto rzeki Szotkówki zostało uregulowane niemal na całej długości. Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Starostę Wodzisławskiego na terenie gminy Mszana stwierdzono występowanie terenów, w zasięgu których istnieje zagrożenie występowania ruchów masowych ziemi.
- Na terenie powiatu wodzisławskiego, w tym na terenie gminy brak jest zlokalizowanych zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Poważne zagrożenie w powiecie wodzisławskim i na terenie Gminy Mszana stanowi transport substancji niebezpiecznych. Usytuowanie na terenie Gminy Mszana ważnych szlaków komunikacyjnych (autostrada A1, drogi wojewódzkie), stanowi nie tylko potencjał rozwojowy Gminy, ale także zwiększa potencjalne możliwości wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych.
- W placówkach oświatowych na terenie gminy organizowane są działania edukacyjne, konkursy oraz akcje ekologiczne.

W ramach opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana, przedstawiono cele i kierunki działań jakie musi realizować gmina w celu poprawy jakości środowiska. W ramach opracowania dokumentu przedstawiono także szczegółowy harmonogram realizacji działań.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu wskazano potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

6. OPIS INWENTARYZOWANEGO OBSZARU

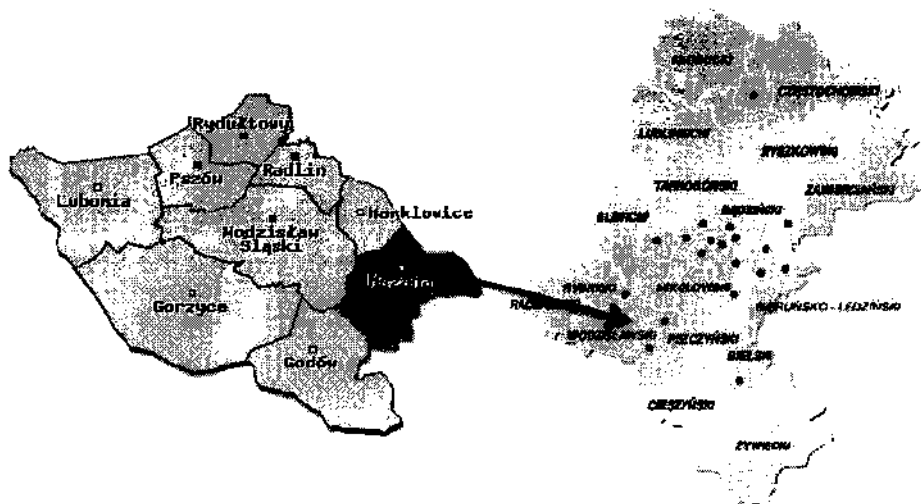
6.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina wiejska Mszana zlokalizowana jest w powiecie wodzisławskim, w zachodniej części województwa śląskiego.

Analizowana Gmina graniczy z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego:

- od północy z gminą Marklowice (powiat wodzisławski),
- od zachodu z gminą Wodzisław Śląski (powiat wodzisławski).
- od wschodu i południa z Miastem Jastrzębie Zdrój (Miasto na prawach powiatu),
- od południa i zachodu z gminą Godów (powiat wodzisławski).

Gmina Mszana zajmuje obszar o powierzchni 31,22 km².

Rysunek 1. Usytuowanie Gminy Mszana w powiecie wodzisławskim i województwie śląskim.

Źródło: www.gminypolskie.pl

W skład gminy wchodzi trzy sołectwa: Mszana, Połomia i Gogołowa.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Mszana. Największy udział w całkowitym bilansie gminy mają użytki rolne, które stanowią prawie 65 % bilansu gminy.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Mszana, stan na 2014 r.

Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Mszana, stan na 2014 r.		
Użytki rolne ogółem,	2 020	64,70
w tym grunty orne	1 440	46,12
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	452	14,48
Grunty pod wodami	19	0,61
Grunty zabudowane i zurbanizowane	530	16,98
Nieuzutki	89	2,85
Tereny różne	12	0,38
Razem	3 122	100

Źródło: GUS, stan na 31.12.2014 r.

6.1.1. KLIMAT

Gmina Mszana jest usytuowana w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego-przełajowego.

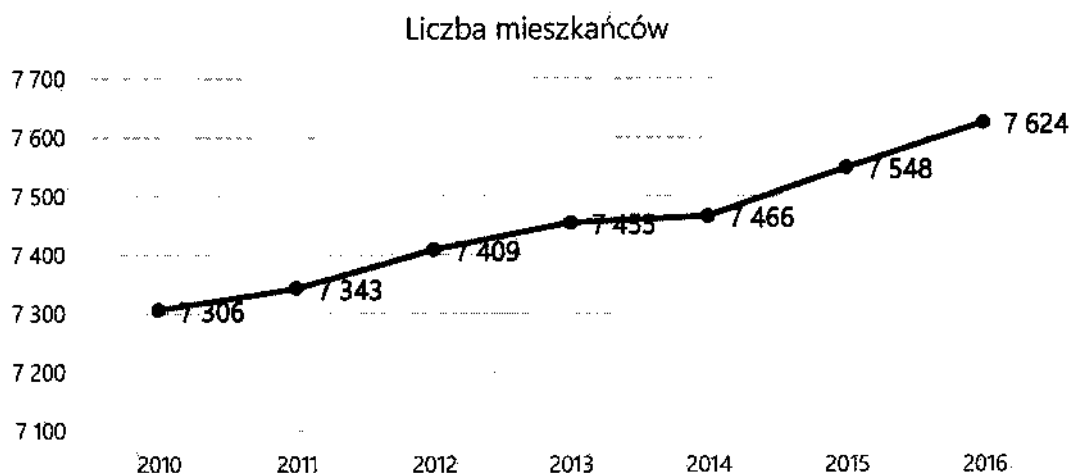
Charakterystyczne dla tego obszaru są:

- średnia roczna temperatura powietrza: 8°C;
- średnia roczna temperatura powietrza w styczniu: -2°C;
- średnia roczna temperatura powietrza w lipcu: 14-15°C;
- liczba dni z przymrozkami: 100-120;
- okres zalegania pokrywy śnieżnej: 60-70 dni;
- najwyższe roczne sumy opadów: 736 mm;
- maksymalne miesięczne opady: sierpień, 91 mm;
- minimalne miesięczne opady: luty, 35 mm;
- okres wegetacyjny: ponad 225 dni;
- dominujący kierunek wiatrów: południowo-zachodni;
- średnie prędkości wiatrów: 2,2 m/s (wiatry słabe);
- dominujący układ baryczny: wyż baryczny, 52% dni w roku.

Lokalny mikroklimat zidentyfikowany na terenie gminy Mszana związany jest z występowaniem rozbudowanego układu dolin rzek i potoków, gdzie może dochodzić do zalegania powietrza o zwiększonej wilgotności i niższej temperaturze niż na sąsiednich wyniesieniach. Na obszarach tych częściej mogą pojawiać się mgły, a pokrywa śnieżna może utrzymywać się dłużej niż w pozostałych obszarach Gminy.

6.2. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

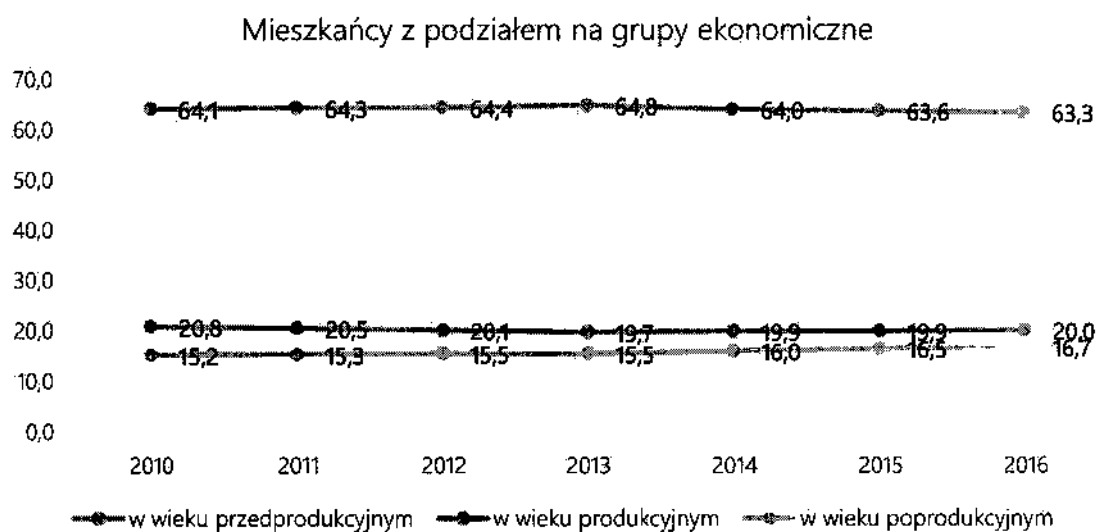
Liczba mieszkańców gminy Mszana w ostatnich latach wzrasta, co przedstawia poniższy wykres. Na przestrzeni siedmiu lat liczba mieszkańców zwiększyła się o 318 osób.

Wykres 1. Liczba ludności na terenie gminy Mszana w latach 2010 – 2016.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Mieszkańcy gminy Mszana z podziałem na grupy ekonomiczne przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 2. Mieszkańcy z podziałem na grupy ekonomiczne na terenie gminy Mszana.

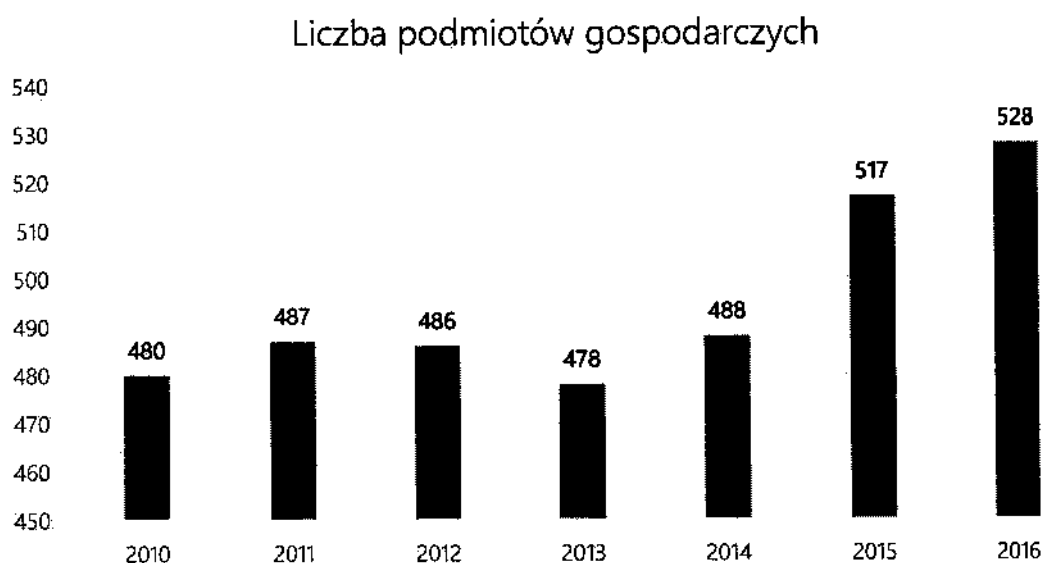
Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

W ostatnich latach można zauważyć wzrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o zjawisku starzenia się społeczeństwa na terenie gminy.

6.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA I ROLNICTWO

Mieszkańcy gminy Mszana zatrudnienie znajdują m.in. w zlokalizowanych na terenie gminy i w gminach sąsiednich podmiotach prowadzących działalność handlową oraz kopalniach. Rośnie także znaczenie budownictwa i przetwórstwa przemysłowego.

Poniższy wykres przedstawia zmiany liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2010 – 2016. Liczba podmiotów gospodarczych z roku na rok nieznacznie wzrasta.

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Mszana w latach 2010 – 2016.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Podmioty wg PKD przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie gminy Mszana.

OGÓŁEM	528
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7
B. Górnictwo i wydobywanie	0
C. Przetwórstwo przemysłowe	67
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
E. Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
F. Budownictwo	59

G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	173
H. Transport i gospodarka magazynowa	40
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	20
J. Informacja i komunikacja	13
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	25
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5
P. Edukacja	21
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	11
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15
S. Pozostała działalność usługowa w tym sekcja i	
T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	45

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL (dane na 31.12.2016 r.)

Największa liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sekcji G –32,8 % wszystkich podmiotów na terenie gminy Mszana.

Do większych przedsiębiorstw na terenie gminy należą:

- Cukiernia Pani Grażyny Krzyżok z Połomi
- Dom Przyjęć Nad Piekarnią w Połomi
- Dom przyjęć VIVA w Połomi
- Zakład Kamieniarski JOZ – MAR Józef Holona
- Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich Karwot Roman
- STOLMAX 1 – Tatarczyk Jarosław
- Winkler Józef – Kruszywa Budowlane i Drogowe
- Firma DAMET – Damian Musioł
- Firma „ADBUD” Adam Koszut
- Hurtownia Materiałów Budowlanych TEROM – Szermuszyn
- Adam Pszenniak – Auto Gaz w Gogołowej

- Karol Juraszek Pizzeria LOLO w Połomia
- MT Nagrobki Monika Tatarczyk
- Rduch Antoni – Sprzedaż Materiałów Budowlanych i Artykułów Rolnych
- Zakład Stolarski STOL – BUD Adrian Orzechowski
- Firma Fire System – System Wnuk, Kuźnik Sp.J.
- Firma MAZUR – Jarosław i Waldemar Mazur
- Firma PIKSELOMANIA z Mszany
- Stacja Paliw ORLEN z Mszany
- Restauracja LEŚNE RUNO z Mszany
- Restauracja Chata Staropolska z Mszany
- Dom Przyjęć ATMOSFERA z Mszany
- Karczma Śląska w Gogołowej Aleksandra Bednarczyk
- Firma Transportowo – Handlowo – Usługowa Bielaszka Stanisław
- Firma OLMET – Oleś Leszek
- Technika okienna Produkcja Handel i Usługi A. Rduch i Z. Borek Gogołowa
- Kabel System Mszana

6.4. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO -TECHNICZNA

6.4.1. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA, CIEPLNA I GAZOWA

Energia elektryczna

Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie gminy Mszana odbywa się na średnim napięciu 20 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych, zlokalizowanych poza terenem gminy Mszana:

- stacja 110/20 kV Wodzisław (WOD) znajdująca się na terenie miasta Wodzisław Śląski,
- stacja 110/20 kV Radlin (RDL) znajdująca się na terenie miasta Radlin,
- stacja 110/20 kV Pochwacie (POC) znajdująca się na terenie miasta Jastrzębie- Zdrój,
- stacja 220/110/20/6 kV Moszczenica (MOS) znajdująca się na terenie miasta Jastrzębie- Zdrój.

Stacje stanowią własność i są w eksploatacji Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach.

Zaopatrzenie w gaz

Gmina zaopatrywana jest w gaz wysokometanowy z sieci średniego ciśnienia obejmującej swym zasięgiem wszystkie sołectwa. Sieć gazowa jest dobrze rozbudowana. Przez gminę

z północy na południe przy granicy z Wodzisławiem Śląskim przebiega odgałęzienie gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Świerklany – Radlin prowadzący gaz do gminy Godów. Gazociąg $\phi 200$ 2,5 MPa posiada strefę uciążliwości około 20 m po obu stronach sieci.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci gazowej na omawianym obszarze.

Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Gminy Mszana (stan na 31.12.2015 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Długość czynnej sieci ogółem	m	117 440
2	Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	113 420
3	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	1 333
4	Odbiorcy gazu	gosp. dom.	569
5	Ludność korzystająca z sieci gazowej	liczba osób	2 157
6	% mieszkańców korzystających z sieci gazowej	%	28,6
7	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	30
8	Zużycie gazu	tys.m ³	268,3
9	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	83,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Zaopatrzenie w energię

Na obszarze gminy Mszana nie istnieje scentralizowany system zaopatrzenia w energię ciepłą.

Na terenie gminy istnieje kilka większych kotłowni, usytuowanych głównie w budynkach użyteczności publicznej czy przedsiębiorstwach.

Obszar zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowa jednorodzinna rozproszona, zaopatrywane są w ciepło z indywidualnych źródeł, opalanych paliwami stałymi (węgiel kamienny, miał), olejem opałowym, gazem ziemnym, względnie energią elektryczną. Instalacje indywidualne są jednym z większych emiterów zanieczyszczeń do atmosfery, gdyż lokalne źródła ciepła zazwyczaj charakteryzują się niską sprawnością i brakiem jakichkolwiek urządzeń ochrony atmosfery.

6.4.2. SIEĆ DROGOWA

Przez gminę przebiega autostrada A1, o długości 6,3 km, łącząca aglomerację śląską z granicą państwa i aglomeracją ostrawsko-karwińską w Czechach i dalej z Europą południową. Autostrada A1 biegnie z północy kraju na południe, docelowo ma mieć 568 kilometrów długości. Według zaplanowanego przebiegu ma łączyć Trójmiasto, Toruń, Łódź, Częstochowę oraz Górny Śląsk. W centralnej Polsce przecina się z autostradą A2, w Gliwicach – z autostradą A4, natomiast dojeżdżając do granicy państwa, w rejonie czeskiego Bohumina, łączy się z czeską autostradą D1.

Autostrada A1 jest osią przecinającą gminę, ale równocześnie stanowiącą jej kręgosłup, zapewniający równomierny dostęp poszczególnych sołectw do autostrady i do obszarów znajdujących się po jej obu stronach. Na odcinku autostrady przebiegającym przez gminę znajduje się bowiem węzeł drogowy autostrady z drogą wojewódzką nr 933, dziewięć obiektów infrastruktury drogowej, oraz most węzłowy o imponującej długości 402,5 m długości oraz 44,7 m szerokości.

Sieć dróg wojewódzkich, powiatowych, gminnych i wewnętrznych, poza autostradą, tworzy układ drogowy w gminie. Dwie drogi wojewódzkie to: nr 933 relacji Racibórz – Chrzanów oraz nr 930 łącząca drogę wojewódzką nr 933 w Mszanie z drogą wojewódzką nr 932 w Świerklanach. Do sieci dróg o dużym znaczeniu komunikacyjnym dołączył w 2014 roku nowo wybudowany odcinek Drogi Głównej Południowej z węzłem wjazdowym w postaci ronda zlokalizowanym w ciągu ulicy Wodzisławskiej. Przez gminę przebiega pięć dróg powiatowych, a mianowicie: nr 5037 – przebiegająca ul. Moszczeńską od węzła autostradowego w kierunku Skrzyszowa; nr 5021 – biegnąca ul. 1 Maja oraz ul. Turską od skrzyżowania z ul. Moszczeńską w kierunku Czyżowic; nr 5019 przebiegająca ul. Skrzyszowską od skrzyżowania z DW 933 w kierunku Skrzyszowa; nr 5042 i 5018 biegnące ul. Centralną i ul. Podgórną, relacji Marklowice – Jastrzębie-Zdrój; nr 5043 przebiegająca ul. Wiejską oraz ul. Jastrzębską od skrzyżowania z DW 930 w kierunku Jastrzębia Zdroju, w kierunku wschodnim.

7. OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH

7.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

7.1.1. STAN AKTUALNY

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 519), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza pozwala uzyskać informacje na temat stężeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzeny, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i ozonu. Uzyskane informacje umożliwiają sklasyfikowanie strefy w oparciu o przyjęte kryteria, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, tj. poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych dla ozonu, poziomy alarmowe oraz poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji,
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomów celów długoterminowych dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- klasa D1 – jeżeli stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,

- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego wyznaczono 5 stref:

- Aglomeracja górnośląska,
- Aglomeracja rybnicko-jastrzębska,
- miasto Bielsko-Biała,
- miasto Częstochowa,
- Strefa śląska, do której należy gmina Mszana.

Wyniki klasyfikacji jakości powietrza wynikające z *Piętnastej rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca rok 2016* z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 4. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona zdrowia w 2016 roku.

Nazwa strefy	As(PM10)	BaP(PM10)	C6H6	CO	Cd(PM10)	NO2	Ni(PM10)	O3	PM10	PM2.5	Pb(PM10)	SO2
Agglomeracja Górnośląska	A	C	A	A	A	C	A	A, D2	C	C, C1	A	A
Agglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	A	C	A	A	A	A	A	A, D2	C	C, C1	A	A
miasto Bielsko-Biała	A	C	A	A	A	A	A	A, D2	C	C, C1	A	A
miasto Częstochowa	A	C	A	A	A	A	A	A, D2	C	A, C1	A	A
strefa śląska	A	C	A	A	A	A	A	C, D2	C	C, C1	A	A

Źródło: Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca rok 2016.

Wynik oceny strefy śląskiej za rok 2016, w której położona jest gmina Mszana wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- ołowiu,
- benzenu,
- tlenku węgla,
- arsenu,
- kadmu,
- niklu,

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, dla strefy śląskiej wskazała, iż przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM10,
- pyłu PM2.5,

- ozonu,
- benzo(a)pirenu.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy śląskiej, ze względu na ochronę roślin, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona roślin w 2016 roku.

Nazwa strefy	NO _x	O ₃	SO ₂
strefa śląska	A	C, D2	A

¹⁾ stężenia: dwutlenku siarki i tlenków azotu nie przekraczały (klasa A) poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego dla ozonu, przekraczały (klasa C) poziom docelowy lub (klasa D2) poziom celu długoterminowego dla ozonu

Źródło: Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca rok 2016.

Stan powietrza na terenie gminy

Na stan powietrza w gminie Mszana mają wpływ różnorodne źródła emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Źródła te można podzielić na:

- Punktowe - są to głównie emisje przemysłowe, powstające w trakcie procesów technologicznych, odprowadzane emitorami o średniej i dużej wysokości. Emisja z tego typu źródeł ma najszerszy zasięg oddziaływania.
- Obszarowe - są to głównie emisje ze spalania na cele ciepłownicze w lokalnych oraz indywidualnych kotłowniach. Skupiska domków z indywidualnym ogrzewaniem tworzą obszary będące źródłem tzw. niskiej emisji. Innymi źródłami obszarowymi są np. składowiska odpadów ze względu na możliwą emisję metanu lub pylenie.
- Liniowe - przede wszystkim transport drogowy.

Program ochrony

Na terenie województwa śląskiego obowiązuje *Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji*.

Zestaw działań, niezbędnych do realizacji w celu uzyskania jakości powietrza wymaganej przepisami prawnymi ujętych w ww. dokumencie dla strefy śląskiej, w której położona jest gmina Mszana:

- Ograniczenie emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW),

Działanie polega na wymianie niskosprawnych urządzeń, wykorzystywanych w indywidualnych systemach grzewczych o mocy do 1 MW w obiektach użyteczności publicznej, obiektach

należących do sektora komunalno – bytowego oraz do sektora usług i handlu, a także małych i średnich przedsiębiorstw.

PRIORYTET 1: Wymiana urządzeń wykorzystujących paliwa stałe.

PRIORYTET 2: Wymiana urządzeń niskosprawnych zasilanych innymi paliwami

PRIORYTET 3: Termomodernizacja

Tabela 6. Zestawienie przewidzianych efektów ekologicznych działań naprawczych w poszczególnych gminach województwa śląskiego w których wystąpiły przekroczenia poziomu dopuszczalnego PM10 i PM2,5.

Samorząd realizacji działań	PM10	PM2,5	em. CO ₂	em. CO	em. NO _x
	[Mg/rok]	[Mg/rok]	[Mg/rok]	[Mg/rok]	[Mg/rok]
Mszana	32,80	20,01	0,02	68,34	13,67

Źródło: Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pulapu stężeń ekspozycji.

- Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych
- Ograniczenie emisji ze źródeł punktowych
- Spójna polityka planowania przestrzennego
- Działania wspomagające

INFORMACJE O JAKOŚCI POWIETRZA

- Zaangażowanie regionalnych mediów (telewizji, radia, prasy) w przekazywanie wiarygodnych informacji o jakości powietrza i ryzyku wystąpienia sytuacji alarmowych,
- Zapewnienie ogólnodostępnej informacji o źródłach i wielkościach emisji zanieczyszczeń oraz obszarach zagrożenia złą jakością powietrza, z wykorzystaniem systemów GIS.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Prowadzenie akcji edukacyjnych powinno obejmować przede wszystkim:

- szkodliwość spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz stosowania starych kotłów węglowych o wysokiej emisji zanieczyszczeń,
- promowanie stosowania niskoemisyjnych źródeł ogrzewania oraz ciepła sieciowego,
- oszczędność energii, poprzez stosowanie termomodernizacji i innych metod ograniczania zużycia energii zarówno elektrycznej, jak i ciepłej,

- promowanie zrównoważonego transportu w miastach, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji publicznej oraz rowerów jako środka transportu,
- przekazywanie informacji o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie oraz wskazówek odnośnie sposobów zachowania ograniczających narażenie na złą jakość powietrza.

7.1.2. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- aktywna postawa gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej - opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	- zakwalifikowanie gminy do strefy śląskiej w której występują przekroczenia stężeń niebezpiecznych związków (stężenia B(a)P, pyłów PM10 i PM2.5 oraz ozonu) - stosowanie niskosprawnych źródeł ciepła (wysokie wykorzystanie węgla w bilansie energetycznym gminy)
SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania - wzrost zainteresowania mieszkańców zagadnieniami związanymi ze zmianami klimatycznymi, niską emisją i OZE	- wysokie koszty inwestycyjne i eksploatacyjne technologii niskoemisyjnych - wzrost emisji gazów związany ze wzrostem natężenia ruchu komunikacyjnego - niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie zmian klimatu i skutków niskiej emisji

7.1.3. ZAGROŻENIA

Głównymi zagrożeniami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Mszana są:

- kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
- źródła transportowe – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
- zanieczyszczenia alochtoniczne, napływające spoza terenu gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.

7.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

7.2.1. STAN WYJŚCIOWY

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Zgodnie z definicją określoną w ustawie Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519), hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń wpływających na stan zdrowia człowieka i jego otoczenia. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka, m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB.

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Czynniki wpływające na poziom hałasu komunikacyjnego to: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie dróg oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Hałas ten koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ma więc charakter liniowy.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45 do 56 dB.

W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach nie prowadził pomiarów dotyczących poziomu hałasu na terenie gminy Mszana.

Na terenie gminy Mszana najbardziej uciążliwym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa. Podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska na terenie Gminy Mszana są hałasy komunikacyjne, związane w szczególności z eksploatacją autostrady A1 (odcinek Świerklany - Gorzycki - 18,3 km) oraz dróg wojewódzkich nr 930 oraz nr 933.

W 2015 r. przeprowadzono pomiary dróg krajowych i wojewódzkich Generalnego Pomiaru Ruchu Drogowego. Generalny pomiar ruchu posłużyć może pośrednio do oceny narażenia na hałas ze źródeł komunikacyjnych na danym obszarze. Pomiary przeprowadzane są co 5 lat. W poniższej tabeli przedstawiono informacje na temat zbadanego ruchu kołowego. Pomiary te mogą w sposób pośredni przybliżyć oddziaływanie hałasu na teren gminy.

Tabela 7. Średni dobowy ruch pojazdów na terenie dróg tranzytowych przebiegających przez teren gminy Mszana.

Tabela 7. Średni dobowy ruch pojazdów na terenie drog tranzytowych przebiegających w granicach gmin								
Lp.	Nazwa drogi	Kilometry	Średni dobowy ruch pojazdów (jednostka: pojazdów/dobę)					SDRR pojazdów ogółem
			Samochody motocykle	Samochody ciężarowe	Samochody ciężarowe	Samochody ciężarowe	Autobusy	
A1	WĘZEL MSZANA- WĘZEL GORZYCE	38	6607	1076	2908	227	77	10933
933	ŁĄCZNICA A1 - RONDO MSZANA DGP	115	11063	727	459	306	89	12759
930	ŚWIERKLANY DOLNE /DW 932/-MSZANA /DW 933/	75	5244	219	104	98	23	5769

Źródło: www.gddkia.gov.pl

Największa uciążliwość związana z hałasem jest generowana przez autostradę A1 i DW 933.

Układ komunikacji kolejowej tworzy obecnie wyłącznie jedna linia kolejowa o długości 900 m, usytuowana w południowej części gminy. W przypadku hałasu kolejowego na terenie Gminy Mszana WIOŚ w Katowicach nie dysponuje wynikami badań.

¹ Średni dobowy ruch roczny ogółem

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy na terenie gminy Mszana stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi i usługowymi. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu.

Sumarycznie hałas przemysłowy stanowi niewielką część czynników wpływających na środowisko akustyczne gminy Mszana.

7.2.2. ANALIZA SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- bieżące remonty dróg	- brak monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy - hałas komunikacyjny generowany przez drogi tranzytowe przebiegające przez teren gminy
SZANSE	ZAGROŻENIA
- uwzględnianie problemów związanych z hałasem w planach zagospodarowania przestrzennego - konieczność prowadzenia ocen oddziaływania inwestycji na środowisko i monitoringu środowiska w zakresie zagrożenia hałasem - dostępność zabezpieczeń akustycznych dla budynków (np. dźwiękoszczelne okna)	- rosnąca liczba pojazdów na drogach - wzrost udziału hałasu przemysłowego

7.2.3. ZAGROŻENIA

Głównym czynnikiem mającym wpływ na poziom hałasu na terenie gminy Mszana jest hałas komunikacyjny. Do głównych problemów można zaliczyć:

- zagrożenia hałasem na wskutek przebiegu dróg tranzytowych przebiegających przez teren gminy,
- zagrożenia hałasem związane z przebiegiem dróg powiatowych i gminnych na terenie gminy.

7.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

7.3.1. STAN WYJŚCIOWY

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Właściwości pola, a więc i jego oddziaływanie na otoczenie, zmieniają się w zależności od częstotliwości pola, w związku z tym wyróżnia się promieniowanie jonizujące (promienie X, gamma, ultrafiolet) lub niejonizujące (promieniowanie widzialne, podczerwień, radiofale, promieniowanie do urządzeń elektrycznych linii przesyłowych). Promieniowanie jonizujące nie stanowi zagrożenia w gminie, poza niewielkim promieniowaniem naturalnym.

Do źródeł promieniowania niejonizującego zaliczyć można:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje elektroenergetyczne,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- łączność radiowa, radiotelefony, telefonia komórkowa i inne urządzenia powszechnego użytku, np. kuchenki mikrofalowe,
- stacje radiolokacji i radionawigacji.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych może mieć negatywny wpływ na życie człowieka i przebieg różnych procesów życiowych. Wystąpić mogą m.in. zaburzenia funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układu rozrodczego, hormonalnego i krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecność pól elektromagnetycznych może mieć również niekorzystny wpływ na rośliny i zwierzęta: u roślin – opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt – zaburzenia neurologiczne, zakłócenia wzrostu, żywotności i płodności.

Ograniczenia lub sposoby korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami elektromagnetycznymi oraz w ich sąsiedztwie powinny być zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub na tych poziomach oraz poprzez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych jeśli zostały przekroczone.

Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi występującymi w otoczeniu linii elektroenergetycznych zostały zapisane w Rozporządzeniu Ministra

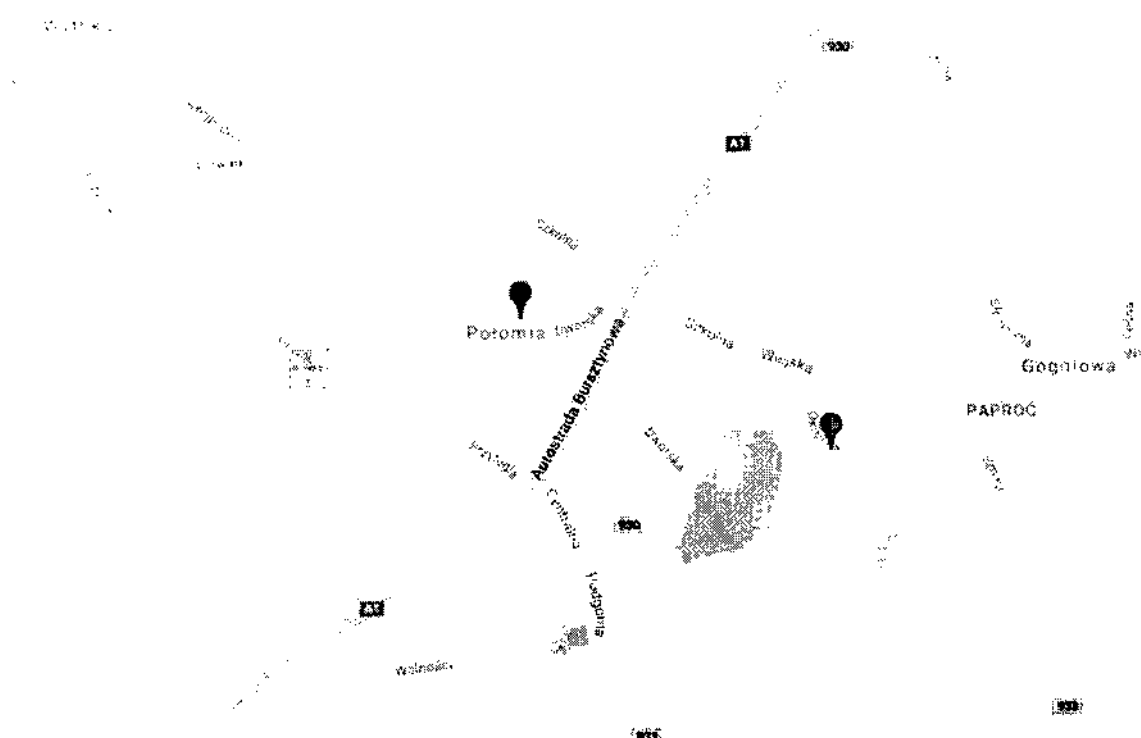
Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).

Sieci i urządzenia wysokiego, średniego i niskiego napięcia

Podstawowym źródłem energii elektrycznej dla zasilania odbiorców z terenu Gminy Mszana są sieci wysokich, średnich i niskich napięć. Przez teren gminy przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV relacji: Borynia – Jastrzębie; Borynia – Zofiówka, odczep Jastrzębie; Moszczenica – Jankowice, Jastrzębie; Moszczenica – Wodzisław, Pszów. Bezpośredni pobór prądu następuje z linii 20 kV i stacji transformatorowych 20/04 kV rozlokowanych w punktach znacznego rozbioru.

Stacje bazowe

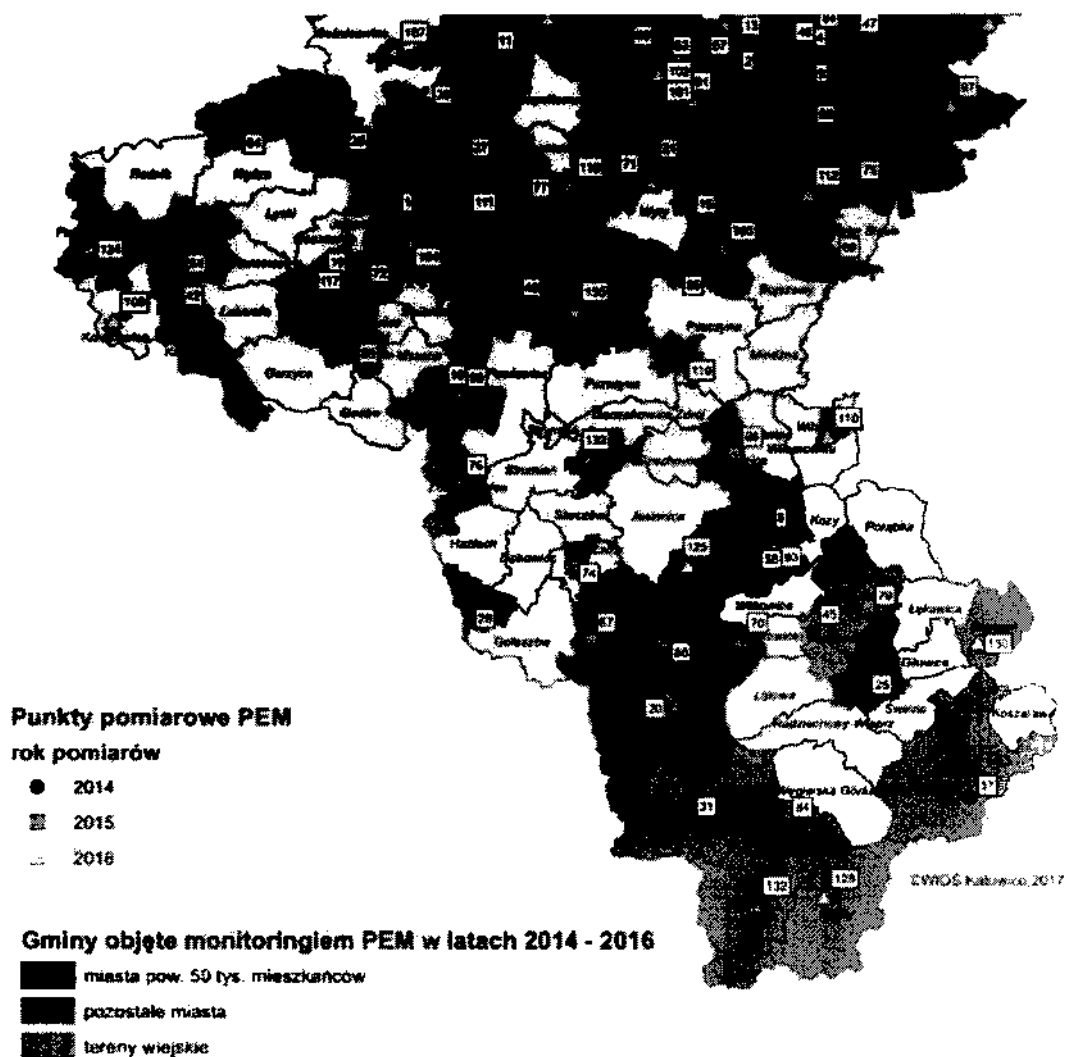
Źródłem promieniowania niejonizującego na terenie gminy są także stacje bazowe. Lokalizację stacji na terenie gminy Mszana przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Mszana.

Źródło: www.btsearch.pl

Na terenie gminy Mszana w ostatnich latach nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego. Lokalizacja punktów pomiarowych na terenie województwa w latach 2014-2016 została przedstawiona na poniższym rysunku.

Rysunek 3. Lokalizacja punktów pomiarowych na terenie województwa śląskiego o w latach 2014-2016.
Źródło: WIOŚ, Katowice.

Pomiary prowadzone najbliżej gminy Mszana prowadzone były na terenie miasta Wodzisław Śląski, gdzie wartość natężenia pola elektromagnetycznego wynosiła 0,54 V/m, przy wartości dopuszczalnej 7 V/m.

Wartości promieniowania elektromagnetycznego w punktach pomiarowych na terenach wiejskich o podobnej specyfice do gminy Mszana oscylowały w granicach 0,20 V/m.

W związku z powyższym na terenie gminy Mszana brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.

7.3.2. ANALIZA SWOT

POLE ELEKTROMAGNETYCZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- brak przekroczeń natężeń pól elektromagnetycznych	- istniejące źródła promieniowania elektromagnetycznego
SZANSE	ZAGROŻENIA
- utrzymanie wartości natężenia pola elektromagnetycznego na terenie gminy na stałym poziomie	- wzrost natężeń pól elektromagnetycznych

7.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

7.4.1. STAN WYJŚCIOWY

7.4.1.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Zdecydowana większość terenu Gminy Mszana usytuowana jest w zlewni rzeki Odry. Główną rzeką przepływającą przez obszar Gminy jest rzeka Szotkówka będąca prawostronnym dopływem Olzy. Jedynie niewielka powierzchnia Gminy (ok. 1 km²) znajduje się w zlewni rzeki Pszczynki – lewostronnego dopływu Wisły. Wschodnie granice Gminy przynależą do strefy krajowego wododziału Odra – Wisła.

Rzeka Szotkówka stanowi bezpośredni dopływ Olzy, do której uchodzi z rejonie Godowa. Długość rzeki wynosi ok. 19,3 km, a powierzchnia jej zlewni wynosi 196,6 km². Do głównych lewostronnych dopływów Szotkówki w granicach Gminy Mszana należą: Jastrzębianka i Potok z Gogołowej. Prawostronnymi dopływami Szotkówki są: Kolejówka, Mszanka, Kościelnik, Kucharzówka. Szotkówkę na terenie Gminy zasila również kilka niewielkich prawostronnych i lewostronnych cieków bez nazwy.

Na terenie Gminy znajdują się także źródłowe odcinki rzeki Kolejówki, Kościelnika, Mszanki, Kucharzówki oraz większości prawostronnych dopływów Szotkówki.

Sieć rzeczna na obszarze Gminy Mszana, podobnie jak na obszarze całego powiatu wodzisławskiego należy do dobrze rozwiniętych. Średnia gęstość sieci rzecznej wynosi ok. 7 km na km². Na terenie Gminy znajdują się obszary, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne.

Na terenie Gminy znajdują się także liczne zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego, które stanowią ok. 1% powierzchni Gminy. Zbiorniki te związane są przede wszystkim z osiadaniem terenu w skutek eksploatacji węgla kamiennego (załane niecki osiadań,

zapadliska). Zmienność przestrzenna i czasowa zbiorników wodnych pochodzenia antropogenicznego wynika m. in. Z intensywności i rozmiaru osiadań terenu. Działalność górnicza w tym rejonie spowodowała, że na terenie Gminy tworzą się zalewiska i obszary bezodpływowe, co negatywnie wpływa na wody i zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, ze względu na trudności w odprowadzaniu wód gruntowych. Na obszarze Gminy występują także stawy hodowlane.

Ocena JCWP

Regulacje odnośnie oceny stanu wód powierzchniowych zawarte są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1549).

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę jednolitych części wód powierzchniowych płynących znajdujących się na terenie gminy Mszana.

Tabela 8. Ocena JCWP płynących na terenie gminy Mszana w roku 2015 r.

Nazwa jednolitej części wód	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny	Stan	
Pszczynka do zb. Łąka RW200016211653	III	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY
Lesznica z Jedłownickim RW60006114889	V	I	PSD	ZŁY	DOBRY
Szotkówka bez Lesznicy RW6000611489	IV	I	PSD	SŁABY	DOBRY

Źródło: WIOŚ, Katowice.

Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP znajdujących się na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP na terenie gminy Mszana.

Pszczynka do zb. Łąka RW200016211653	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Lesznica z Jedłownickim RW60006114889	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Szotkówka bez Lesznicy RW6000611489	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

7.4.1.2. WODY PODZIEMNE

Zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną Polski obszar Gminy Mszana przynależy do przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego (XXII), podregionu podkarpacko-śląskiego (XXII). Warunki hydrogeologiczne wynikają bezpośrednio z budowy geologicznej regionu. Na terenie Gminy można wyróżnić trzy poziomy wodonośne: karboński, trzeciorzędowy i czwartorzędowy. Główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych.

Zgodnie z aktualizacją mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w skali 1:500 000, wykonaną przez Państwowy Instytut Badawczy, na obszarze Gminy Mszana nie występują zbiorniki GZWP. Jednak, według mapy waloryzacji GZWP wg Różkowskiego na obszarze Gminy występuje zbiornik wód podziemnych: UPWP QI Rejon Górnej Odry (usytuowany w północnej części sołectwa Połomia) oraz GZWP Q7 Jastrzębie (usytuowany na terenie sołectwa Gogołowa). Powyższe główne zbiorniki wód podziemnych występują w utworach czwartorzędowych, a ich potencjalna wielkość studni wierconej wynosi 10-30 m³/h. Zbiorniki charakteryzują się niskim i średnim stopniem zagrożenia.

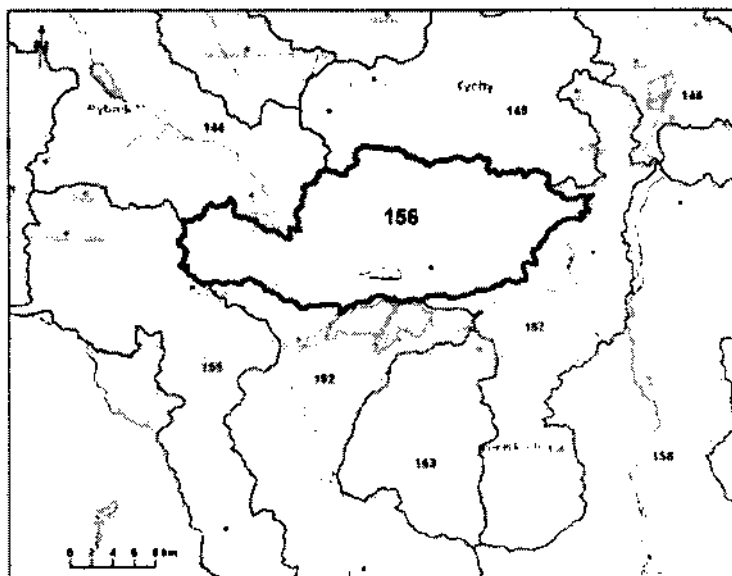
Zbiorniki wód podziemnych występujące na terenie Gminy Mszana nie zostały ujęte na mapie GZWP wykonanej przez PIB prawdopodobnie ze względu na niską wartość tych zbiorników.

Gmina Mszana występuje w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 156 i 155 (na podstawie nowego podziału obszaru Polski na 172 części wód podziemnych).

Tabela 10. Charakterystyka JCWPd nr 156.

Powierzchnia	370.3
Dorzecze	Wisły
Województwo	śląskie
Liczba pięter wodonośnych	3

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

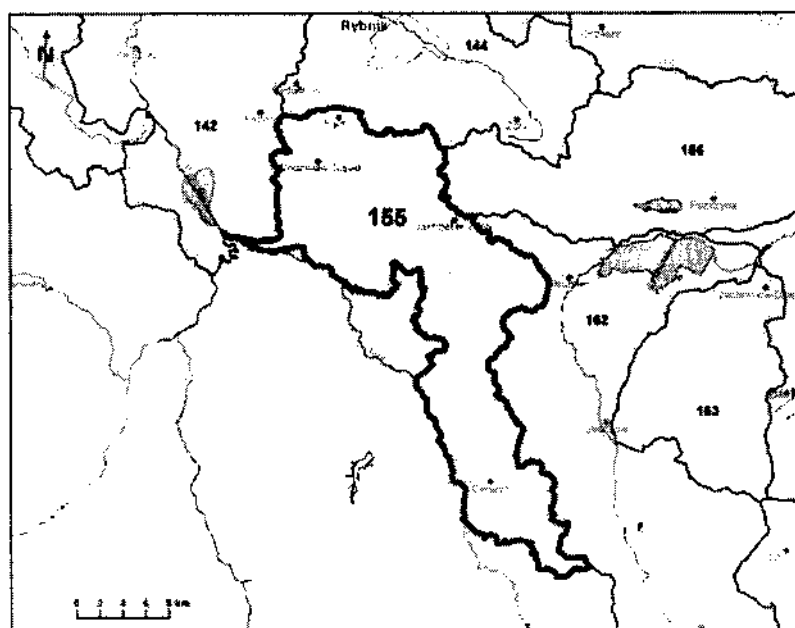
Rysunek 4. Lokalizacja JCWPd nr 156.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 11. Charakterystyka JCWPd nr 155.

Powierzchnia	412.7
Dorzecze	Wisły
Województwo	śląskie
Liczba pięter wodonośnych	4

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Rysunek.5. Lokalizacja JCWPd nr 155.
Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Na szczeblu krajowym monitoringiem wód podziemnych zajmuje się GIOŚ, natomiast na szczeblu regionalnym WIOŚ, uzupełniając pomiary prowadzone w skali kraju.

Podstawę oceny stanowi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 85). Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których:

- a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego),
- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka.

- Klasa II – wody dobrej jakości, w których:

- a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

- Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.
- Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.
- Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów jednolitych części wód podziemnych znajdujących się na terenie gminy Mszana w punktach pomiarowych zlokalizowanych najbliżej gminy Mszana.

Tabela 12. Ocena jednolitych części wód podziemnych znajdujących się na terenie gminy Mszana, w punktach pomiarowych najbliżej gminy Mszana.

Punkt pomiarowy		Ocena jakości		Ocena stanu	
Numer punktu	Opis punktu	Klasa	Stan	Stan chemiczny	Stan ilościowy
155	Goleszów (gm. wiejska) Leszna Górna	III	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrożona
156	Pszczyna (gm. miejsko-wiejska), Piasek	IV	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, WIOŚ Katowice.

7.4.2. ANALIZA SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- brak ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych przez wody podziemne	- zły stan wód powierzchniowych - niewielkie zasoby wód
SZANSE	ZAGROŻENIA
- regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości środowiska - edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony jakości wód i racjonalnego korzystania z zasobów wodnych	- spływy z gleb, na których stosowane są środki ochrony roślin obciążające wody powierzchniowe i podziemne - zanieczyszczenie gleb na skutek oddziaływań przemysłu wydobywczego

7.4.3. ZAGROŻENIA

Jednym z głównych problemów występujących na terenie gminy Mszana, w której bardzo ważną funkcję stanowi rolnictwo, są spływy powierzchniowe zanieczyszczeń, obciążone głównie związkami biogennymi (azotem i fosforem) właśnie pochodzenia rolniczego. Ponadto, duże zagrożenie stanowi niewłaściwe przechowywanie i stosowanie nawozów sztucznych i organicznych, stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz niewłaściwe wykonywanie zabiegów agrotechnicznych.

Melioracje wodne szczegółowe polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodziami. Zagrożenie dla zasobów wód stanowi niewłaściwe użytkowanie melioracji wodnych, odprowadzanie nieoczyszczonych wód opadowych z powierzchni zanieczyszczonych bezpośrednio do odbiorników oraz niewłaściwie prowadzona gospodarka odpadami, jak np. dzikie wysypiska śmieci.

Istotnym problemem jest również wprowadzanie wód dołowych z odwadniania kopalń węgla kamiennego. Wprowadzanie wód dołowych z odwadnianych kopalń powoduje wzrost ilości siarczanów, chlorków i sodu, a hałdy odpadów kopalnianych stanowią źródło zanieczyszczeń do wód szkodliwych związków siarczanów, chlorów i metali poprzez ich wymywanie z okolicznych kopalń.

7.5. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

7.5.1. STAN WYJŚCIOWY

Zaopatrzenie w wodę

Przez teren gminy przebiegają wodociągi magistralne Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów. Stanowią one źródło poboru wody na terenie gminy oraz prowadzą wodę tranzytem poprzez miasto Wodzisław Śl. do zbiorników wody zapasowej w Pszowie. Są to wodociągi f 1000 i f 600 przebiegające z południowego wschodu na północny zachód głównie przez tereny rolne. Wzdłuż ulicy Wodzisławskiej biegnie stary wyłączony z eksploatacji wodociąg f 600. Zgodnie z zaleceniami GPW dla wodociągów f 1000 należy zachować strefę po 5 m od osi sieci a dla wodociągowej f 600 po 4 m od osi, w której nie należy budować obiektów ani sadzić drzew a ogrodzenia winny mieć charakter rozbieralny.

Sieć rozdzielcza będąca w zarządzie PWiK w Wodzisławiu Śl. obejmuje swoim zasięgiem wszystkie sołectwa w znacznym stopniu będąc siecią pierścieniową. Na granicy z miastem

Jastrzębie Zdrój w ulicy Jastrzębskiej przebiega wodociąg f 400. Wzdłuż rzeki Mszanki po jej południowej stronie przebiega kolektor wód słonych f 800.

Na terenie gminy z sieci wodociągowej korzysta 97,4 % mieszkańców. Charakterystyka sieci wodociągowej została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 13. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Mszana (stan na 31.12.2016 r.).

1	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	60,4
2	Przylączya prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 959
3	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dm ³	211,3
4	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	7 425
5	% ludności korzystający z instalacji	%	97,4
6	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	27,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Gmina Mszana objęta została systemem kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki bytowe na oczyszczalnię w Jastrzębiu Zdroju. Naturalny spływ wód z terenu odbywa się wzdłuż rzeki Szotkówki i jej głównego dopływu Mszanki.

Tak też poprowadzona jest sieć kanalizacyjna. Jednakże ze względu na bardzo duże zróżnicowanie wysokościowe terenu zaprojektowano i wykonano sieć grawitacyjno-pompową. Skanalizowano i oddano do eksploatacji część sieci obejmującej terenu położone na południe od ulicy Wodzisławskiej, co pokazano na schemacie w skali 1:10 000.

Pozostałe Sołectwa Połomia i Gogołowa, na przełomie lat 2009/2010 posiadały wykonaną sieć a jej przebieg zostanie udostępniony z chwilą rozliczenia zadania.

Kanalizacja deszczowa obejmuje niewielkie fragmenty terenu, a jej rozwój wymagany będzie przy zagęszczaniu się zabudowy w terenach budownictwa jednorodzinnego i usług.

W roku 2016 długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosiła 109,6 km. Z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy korzysta 72,9% mieszkańców.

Charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Mszana (stan na 31.12.2016 r.).

1	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	109,6
---	------------------------------------	----	-------

1	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	109,6
2	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 499
3	Ścieki odprowadzone	dm ³	186,0
4	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	5 558
5	% ludności korzystający z instalacji	%	72,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Ścieki nieobjęte systemem kanalizacyjnym i gromadzone w zbiornikach przydomowych wywożone są taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków. W 2016 r. istniało na terenie gminy 613 bezodpływowych zbiorników oraz 20 przydomowych oczyszczalni ścieków.

7.5.2. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- wysoki poziom zwodociągowania gminy	- brak pełnego skanalizowania terenów wiejskich
SZANSE	ZAGROŻENIA
- bieżąca modernizacja sieci wodociągowo – kanalizacyjnej - rozbudowa sieci kanalizacyjnej	- nieprawidłowa gospodarka ściekami na terenie gminy - nieszczelne zbiorniki bezodpływowe - brak działań w zakresie rozbudowy sieci wodociągowo - kanalizacyjnej

7.5.3. ZAGROŻENIA

Istotnym problem w gminie Mszana jest słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna co powoduje występowanie dużej ilości zbiorników bezodpływowych, których częstą wadą jest nieszczelność i uwalnianie szkodliwych związków do gruntu i wód gruntowych jak również do powietrza.

7.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

7.6.1. STAN WYJŚCIOWY

Gmina Mszana usytuowana jest w obrębie Płaskowyżu Rybnickiego.

Płaskowyż Rybnicki usytuowany jest między Kotliną Raciborską na zachodzie, Kotliną Ostrawską na południu i Kotliną Oświęcimską na wschodzie, przechodząc bez wyraźnej granicy w Równinę Pszczyńską, od północy przylega do Wyżyny Katowickiej.

Płaskowyż obejmuje południową część górnośląskiego zagłębia węglowego, ale fundament ze skał karbońskich pokrywają osady morza miocenckiego, zawierające złoża soli, gipsu i siarki, na powierzchni zaś zalegają gliny, żwiry i piaski czwartorzędowe. Na południe od Rybnika płaskowyż wznosi się do 310 m, górując do 100 m ponad doliną Odry i około 70 m ponad doliną Wisły.

Silnie rozczłonkowany teren Gminy Mszana, wyraźnie odróżnia się rzeźbą od terenów sąsiednich. O odrębności morfologicznej Gminy decydują faliste powierzchnie wierzchowinowe oraz liczne głęboko wcięte dolinki erozyjne, wyraźnie zaznaczające się w terenie. Na obszarze występowania osadów lessowych dominuje typ rzeźby pagórkowej z głęboko wciętymi dolinkami o szerokich zboczach. Formy dolinne są rozmieszczone nierównomiernie, występują w obrębie pokryw lessowych. Często są to młode rozcięcia erozyjne, tworzące w rejonie Połomi bardzo rozgałęziony systemy. Nachylenie stoków jest dość duże i wynosi maksymalnie od ok. 10% (Mszana, Gogołowa) do 15% (Połomia), lokalnie dochodzące nawet do 25%. Powierzchnia gminy Mszana wznosi się od 219 m n.p.m. w dolinie Szotkówki w skrajnie południowej części gminy do 287,3 m n.p.m. na terenie sołectw Gogołowa i Połomia.

Struktura geologiczna

Pod względem geologicznym omawiany teren gminy zalicza się do bloku górnośląskiego. W podłożu jednostki występuje trójkątny blok prekambryjskich skał krystalicznych, tworzących najniższe piętro strukturalne jednostki, które przez cały czas ewolucji zachował się jako element sztywny. Najniższe piętro strukturalne, obejmujące skały krystaliczne podłoża bloku: głównie granitoidy, gnejsy, łupki krystaliczne, a także zasadowe skały magmowe. Na skałach tych spoczywają okruchowe i węglanowe skały najwyższego proterozoiku, kambriu, młodszego paleozoiku i triasu, tworzące piętra strukturalne: pokrywowe (obejmujące osady najwyższego proterozoiku, kambriu, dewonu i dolnego karbonu),

molasowe (starsze - reprezentowane przez osady namuru i wesfalu oraz młodsze - obejmujące stefan i perm dolny) oraz piętro mezozoiczne.

W budowie geologicznej terenów w granicach opracowania biorą udział osady karbonu, trzeciorzędu i czwartorzędu.

Osady karbonu reprezentowane są głównie przez serie piaskowców i ilowców z pokładami węgla kamiennego i towarzyszącego mu metanu. Strop osadów karbonu w rejonie Połomi zalega na głębokości do 268 m. Złoża węgla i metanu są obecnie przedmiotem eksploatacji. Utwory trzeciorzędowe pokrywające prawie cały obszar sołectwa wykształcone są w postaci ilów marglistych, ilów piaszczystych, łupków ilastych z gipsem i anhydrytem oraz łupków z wkładkami piasków i pyłów. Miąższość osadów trzeciorzędu w obszarze jest zróżnicowana - mieści się w przedziale od kilkudziesięciu metrów do kilkuset metrów.

Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory piaszczyste, osady aluwialne, lessowe, wodno-lodowcowe i osady morenowe należące do plejstocenu i holocenu. Ich miąższość wynosi od kilku do kilkudziesięciu metrów. Generalnie większa miąższość notowana jest na wyniesieniach, mniejsza w głęboko wciętych dolinach cieków. Osady plejstocenijskie to fluwialne i glaciofluwialne osady piaszczyste, często zailone przykryte słabo przepuszczalnymi seriami lessów i glin lessopodobnych o charakterze glin pyłastych, pyłów piaszczystych i pyłów. Wśród plejstocenijskich osadów dominują piaski i żwiry sandrowe, przy wschodniej granicy pojawiają się również gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe. Niewielki obszar zajmują również piaski, żwiry i mułki rzeczne. Osady holocenijskie to współczesne osady rzeczne, zalegające w dolinach rzek, reprezentowane głównie przez pyły, piaski i żwiry rzeczne.

7.6.1.1. SUROWCE MINERALNE

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Gmina posiada w swoich granicach złoża kruszyw naturalnych i węgla kamiennego. Największe znaczenie spośród wymienionych wyżej surowców posiada węgiel kamienny, jego złoża występują pod całym obszarem gminy. W poniższym zestawieniu zebrano istotne informacje dotyczące udokumentowanych złóż występujących na terenie gminy.

Tabela 15. Złoże kopalin na terenie gminy Mszana.

Borynia	WĘGLE KAMIENNE	2035	złoże zagospodarowane
Gołkowice	WĘGLE KAMIENNE	1330	złoże rozpoznane szczegółowo
Jas-Mos	WĘGLE KAMIENNE	1942,98	złoże zagospodarowane
Marcel 1	WĘGLE KAMIENNE	3080	złoże rozpoznane szczegółowo
Marcel-Ruch 1 Maja	WĘGLE KAMIENNE	5610	eksploatacja złoża zaniechana
Markłowice	PIASKI PODSADZKOWE	1267,38	eksploatacja złoża zaniechana
Moszczenica	WĘGLE KAMIENNE	1310	eksploatacja złoża zaniechana
Mszana	KRUSZYWA NATURALNE	10,4	złoże rozpoznane szczegółowo
Mszana	METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW)	1597,7	złoże rozpoznane wstępnie
Wilchwy	METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW)	1853,5	złoże rozpoznane wstępnie
Zofiówka	WĘGLE KAMIENNE	1640,0	złoże zagospodarowane

Źródło: <http://igs.pgi.gov.pl>

Przemysłową eksploatację zasobów węgla kamiennego prowadzi się obecnie w ramach wyznaczonych czterech terenów i obszarów górniczych:

- Jastrzębie Górne (KWK Zofiówka),
- Szeroka I (KWK Borynia),
- Jastrzębie I (KWK Jas-Mos),
- Radlin I (KWK Marcel).

Tabela 16

W myśl ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 roku zostały wyznaczone na terenie gminy następujące obszary i tereny górnicze:

- Jastrzębie Górne (KWK Zofiówka),
- Szeroka I (KWK Borynia),
- Jastrzębie I (KWK Jas-Mos),
- Radlin I (KWK Marcel).

Wyżej wymienione tereny i obszary górnicze zostały utworzone w celu umożliwienia eksploatacji pokładów węgla kamiennego. W związku z prowadzoną eksploatacją węgla kamiennego przez kopalnie prowadzące wydobywanie pod terenem gminy cała niemal

powierzchnia znalazła się pod oddziaływaniem kopalń. Obszar gminy znajduje się w zasięgu pogórnich osiadań terenu o charakterystycznych deformacjach. Główne elementy, które trwale już wpisały się w krajobraz gminy Mszana to:

- Hałda kopalni "1 Maja" - składowisko odpadów pogórnich nieczynnej kopalni węgla kamiennego "1 Maja", położone na obrzeżach Skrzyszowa i Mszany. Hałda usypywana była w latach 1960-2001.
- Hałda w Mszańskich Granicach - nowo powstałe składowisko odpadów pogórnich pochodzących z jastrzębskich kopalń węgla kamiennego, położone na terenach likwidowanych Szybów Zachodnich należących do nieczynnej kopalni "Moszczenica".
- Hałda kopalni "Jas-Mos" - czynne składowisko odpadów pogórnich pobliskiej kopalni węgla kamiennego "Jas-Mos", położone na obrzeżach Jastrzębia-Zdroju i Mszany.
- Hałda w Gogołowej
- zalewiska pogórnice w dolinie Szotkówki - w wyniku intensywnej działalności górniczej w Polomiu przy ulicy Wolności tworzy się w dolinie Szotkówki niecka zapadliskowa wypełniająca się zalewiskami. Kopalnia „Jas – Mos” okresowo odpompowuje wodę do Potoku Szotkówka, to niestety nie wystarcza. Ponadto niecka graniczy bezpośrednio z hałdą, które nie pozwala na rozprzestrzenianie się zalewiska oraz z drogą, która wcześniej była już podnoszona. Kopalnia planuje dalsze prace związane z podniesieniem drogi o około 6 metrów.

Osiadania terenu wystąpią w każdym istniejącym na obszarze gminy terenie górniczym.

Osiadania docelowe mają różny horyzont czasowy, który zależy jest od przewidywanego okresu zakończenia wydobywania. Dla terenu górniczego „Jastrzębie I” jest to rok 2019, dla terenu górniczego „Szeroka I” rok 2025, dla terenu górniczego „Radlin I” rok 2035, a dla terenu górniczego „Jastrzębie Górne” rok 2042 .

W terenie górniczym „Jastrzębie I” najsilniejsze osiadania wystąpią w rejonie KWK „Jastrzębie” oraz w rejonie ul. G. Morcinka i K. Śmieji (6 m). Duża część tego terenu górniczego objęta jest III kategorią szkód górniczych, natomiast kategoria IV wystąpi w ul. G. Morcinka i K. Śmieji w Gogołowej oraz w rejonie KWK Jastrzębie. W rejonie KWK Jastrzębie przewidywana jest V kategoria terenu górniczego.

Teren górniczy „Jastrzębie Górne” obejmuje niewielki skrawek sołectwa Gogołowa, przy jego granicy z Jastrzębiem. Wystąpią tu osiadania dochodzące do 2 – 3 metrów (rejon ul. Jastrzębskiej, tzw. Kąty). W rejonie ul. Jastrzębskiej wyznaczono III kategorię terenu górniczego, natomiast w rejonie ul. Długiej IV kategorię terenu górniczego. W terenie górniczym „Szeroka I” osiadania wystąpią w dwóch centrach: w rejonie ul. Wiejskiej (3m) i na południe od ul. Wiejskiej (przysiółek Paproć 2 m). Dla całego tego terenu górniczego wyznaczono III kategorię terenu górniczego, natomiast w rejonie ul. Wiejskiej wyznaczono kategorię IV. W terenie górniczym „Radlin I” najsilniejsze osiadania wystąpią w północno-zachodniej części sołectwa Połomia. Są to tereny obecnie niezabudowane. Przewiduje się tu wystąpienie osiadań nawet do 10 metrów. Wyznaczono tu IV kategorię terenu górniczego, a miejscami nawet V.

7.6.2. ANALIZA SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- liczne złoża surowców mineralnych	- duże powierzchnie terenów pogórnich
SZANSE	ZAGROŻENIA
- przemysłowe działanie i korzystanie z zasobów geologicznych - rekultywacja terenów pogórnich	- nielegalna eksploatacja kopalin - tereny poeksploatacyjne

7.6.3. ZAGROŻENIA

Wykorzystanie gospodarcze zasobów kopalin stoi często w konflikcie z pozostałymi zasobami przyrody. Kształtowanie polityki w zakresie ich zagospodarowania wymaga wspólnych działań podmiotów gospodarczych, samorządów lokalnych oraz organów administracji publicznej.

7.7. GLEBY

7.7.1. STAN WYJŚCIOWY

Jakość gleb na terenie Gminy w istotny sposób wpływa na jej potencjał. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju.

Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Obszar gminy leży w obszarze leja depresyjnego, wyjątek stanowi północna część sołectwa Połomia i fragment północnej części sołectwa Gogołowa.

W większości grunty w obrębie leja należą do szczególnie podatnych na denudację naturogeniczną i uprawową. Głównym powodem degradacji gleb jest ich zasolenie i zawodnienie. Teren Gminy cechują dobre i przeciętne warunki glebowe, co wynika głównie z istnienia tu glin zwałowych moreny dennej i utworów lessopodobnych akumulacji eolicznej. Doliny rzek pokrywają fluwialne piaski holocenijskie. Najczęściej występującymi typami gleb są tutaj: gleby gliniaste – gliny lekkie i gliny pylaste, gleby pyłowe – lekkie i średnie oraz gleby ilaste – pyły ilaste lekkie i ciężkie.

Na takim podłożu wykształciły się gleby: brunatne kwaśne, bielcowe, pseudobielcowe i brunatne wylugowane. Gleby te zaliczane są do klas IV a i IV b, ale na tym terenie zalegają również połacie gruntów zaliczanych do wyższych klas takich jak III. Na terenie Mszany dominują kompleksy rolniczej przydatności rolniczej:

- pszenno dobry,
- pszenno wadliwy,
- żytnio – ziemniaczany bardzo dobry,
- żytnio – ziemniaczany dobry,
- żytnio – ziemniaczany słaby.

Główne kompleksy terenów rolnych występują w Połomi zarówno na północ jak i na południe od terenów zurbanizowanych. Ze względu na zróżnicowane ukształtowanie terenów kompleksy rolne występują licznie, jednak w stosunkowo niewielkich arealach (średnio po 12ha). Obejmują one łagodne zbocza i szerokie dna dolin lokalnych wód płynących.

W sołectwie Mszana i Gogołowa występują mniejsze kompleksy rolne; część terenów rolnych w tych jednostkach została przejęta pod składowiska kamienia dołowego. Tereny rolne w Mszanie są stopniowo wyłączane z produkcji rolnej i urbanizowane. Dużą część terenów rolnych stanowią wieloletnie odłogi, rozprzestrzeniają się chwasty, zakrzaczenia i zadrzewienia z samosiewów oraz występuje wzbogacenie fauny zarówno ilościowe jak i gatunkowe. Grunty należące do rolników indywidualnych są silnie rozdrobnione i nie stanowią potencjału produkcji towarowej. O produkcji rolnej decydują przede wszystkim większe gospodarstwa, niestety mało jest funkcjonujących gospodarstw o powierzchni przekraczającej 10ha. Na terenie Gminy Mszana w sołectwie Połomia jest ich tylko 13. Średnia wielkość gospodarstwa nie przekracza 3ha. Gospodarstwa tego typu stanowią 94% gospodarstw gminy.

Badania chemizmu gleb

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia u Gleboznawstwa w Puławach. Badania prowadzone są cyklicznie, w okresach pięcioletnich (ostatnio w 2015 r.).

Na obszarze Gminy Mszana punkt badawczy zlokalizowano w miejscowości Połomia (kompleks: 2 -pszenny dobry; typ: AP - gleby płowe; klasa bonitacyjna: IIIa).

Tabela 16. Uziarnienie gleb.

Wielkość ziarna	Procent	Rok
1,0-0,1 mm	udział w %	7
0,1-0,02 mm	udział w %	50
< 0,02 mm	udział w %	43
2,0-0,05 mm	udział w %	16
0,05-0,002 mm	udział w %	76
< 0,002 mm	udział w %	8

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 17. Odczyn gleb.

Odczyn "pH " w zawiesinie H ₂ O	pH	4,4
Odczyn "pH " w zawiesinie KCl	pH	3,6
Węglany (CaCO ₃)	%	n.o.

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 18. Substancje organiczne w glebach.

Próchnica	%	1,67
Węgiel organiczny	%	0,97
Azot ogólny	%	0,1
Stosunek C/N	%	9,7

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 19. Właściwości sorpcyjne gleb.

Kwasowość hydrolityczna (Hh)	cmol(+)*kg ⁻¹	5,7
Kwasowość wymienna (Hw)	cmol(+)*kg ⁻¹	1,38
Glin wymienny "Al"	cmol(+)*kg ⁻¹	1,03
Wapń wymienny (Ca ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	3,32
Magnez wymienny (Mg ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,45
Sód wymienny (Na ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,05
Potas wymienny (K ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,86
Suma kationów wymiennych (S)	cmol(+)*kg ⁻¹	4,68
Pojemność sorpcyjna gleby (T)	cmol(+)*kg ⁻¹	10,38
Wysycenie kompleksu sorpcyjnego kationami zasadowymi (V)	%	45,07

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 20. Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin w glebie.

Fosfor przyswajalny	mg P ₂ O ₅ *100g ⁻¹
Potas przyswajalny	mg K ₂ O*100g ⁻¹
Magnez przyswajalny	mg Mg*100g ⁻¹
Siarka przyswajalna	mg S-SO ₄ *100g ⁻¹

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 21. Całkowita zawartość makroelementów w glebie.

Fosfor	%	0,06
Wapń	%	0,13
Magnez	%	0,17
Potas	%	0,13
Sód	%	0,004

Siarka	%	0,019
Glin	%	0,97
Żelazo	%	1,47

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 22. Całkowita zawartość pierwiastków śladowych w glebie.

Mangan	mg*kg ⁻¹	468
Kadm	mg*kg ⁻¹	0,46
Miedź	mg*kg ⁻¹	11,7
Chrom	mg*kg ⁻¹	17,3
Nikiel	mg*kg ⁻¹	14,1
Ołów	mg*kg ⁻¹	24,6
Cynk	mg*kg ⁻¹	69,3
Kobalt	mg*kg ⁻¹	7,38
Wanad	mg*kg ⁻¹	25,1
Lit	mg*kg ⁻¹	7,2
Beryl	mg*kg ⁻¹	0,49
Bar	mg*kg ⁻¹	126,7
Stront	mg*kg ⁻¹	12,3
Lantan	mg*kg ⁻¹	12,4

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 23. Pozostałe właściwości gleb.

Pozostałe właściwości gleb	Jednostka	Rok
		2015
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne suma 13 WWA	µg*kg ⁻¹	582,3
Radioaktywność	Bq*kg ⁻¹	976
Przewodnictwo elektryczne właściwe	mS*m ⁻¹	9,26
Zasolenie	mg KCl*100g ⁻¹	24,45

Źródło: www.gios.gov.pl

Wyniki badań wykazały, że około 70% gruntów wykazuje odczyn słabo, lekko lub kwaśny. Zalecono wapnowanie w ilości około 3,5-4 t/ha. Wysiano 1830 ton wapna. W 75% koszt wapna pokrył Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Katowicach. Planuje się w najbliższym czasie wykonać ponowne badania na odczyn pH oraz przeprowadzić badania na zawartość pierwiastków śladowych i metali ciężkich na terenie gruntów ornych.

7.7.2. ANALIZA SWOT

GLEBY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- udział gleb dobrej i średniej jakości	- stosowanie środków ochrony roślin i nawozów w rolnictwie
	- tereny zdegradowane i zdewastowane

SZANSE	ZAGROŻENIA
- edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony powierzchni ziemi	- degradacja gleb związana z rolnictwem - zakwaszenie gleb - degradacja gleb związana z eksploatacją kopalin

7.7.3. ZAGROŻENIA

Na stan gleb na terenie Gminy Mszana wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- Wydobywanie kopalin ze złóż. Eksploatacja kopalin powoduje nieodwracalne zmiany w naturalnym krajobrazie i dlatego wymaga przywrócenia tych terenów do użytkowania rolniczego lub leśnego – poprzez zalesianie gruntów zdegradowanych.
- Nadmierne nawożenie, które może prowadzić do zatrucia metalami ciężkimi i substancjami toksycznymi obecnymi w nawozach. Działalność zakładów produkcyjno-usługowych, w wyniku której do gleb mogą przedostawać się szkodliwe substancje.
- Erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów.
- Komunikacja i transport samochodowy, przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych.

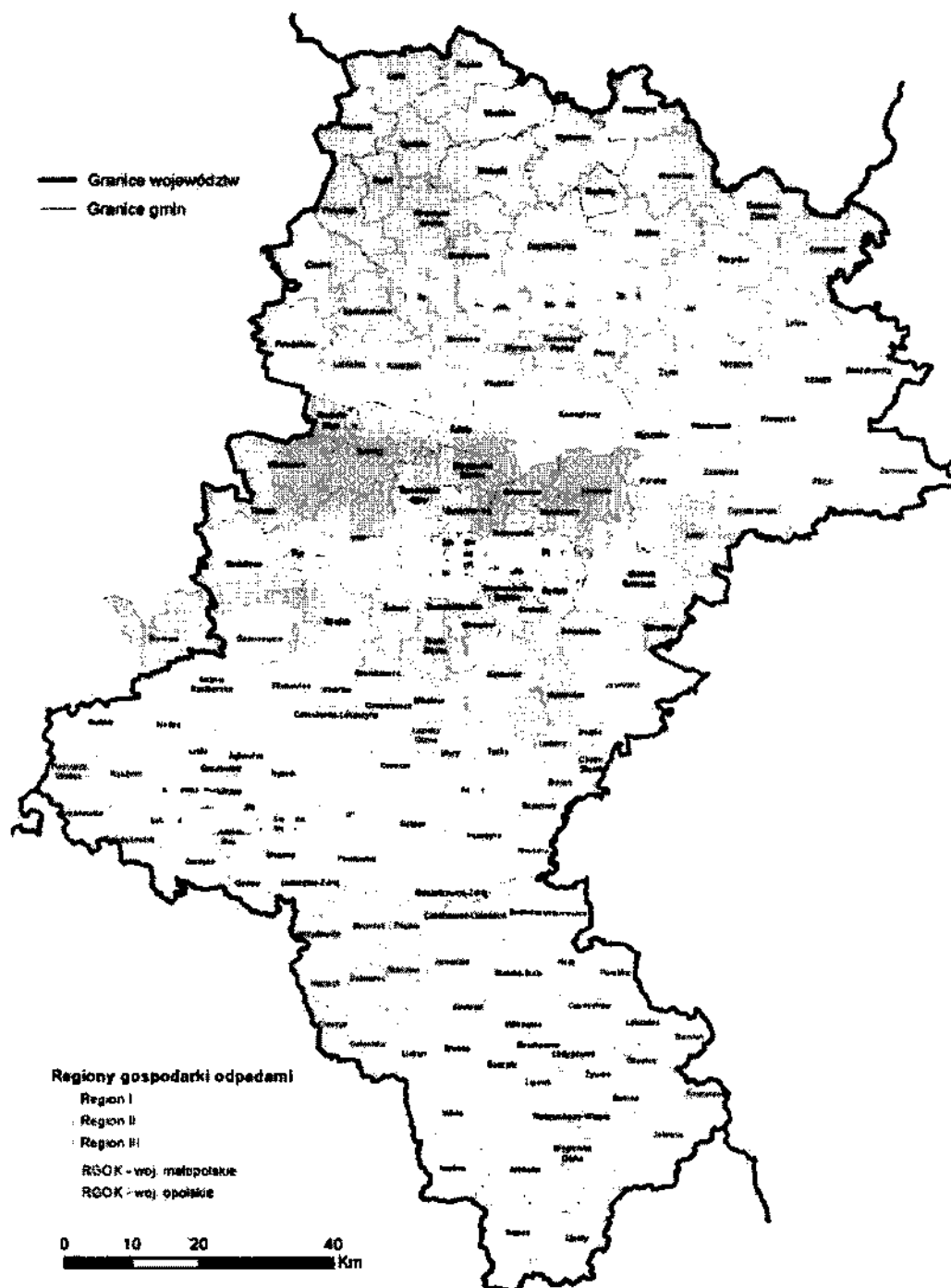
Ponadto ogromne szkody w glebie wyrządzają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieuszczelne szamba.

7.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

7.8.1. STAN WYJŚCIOWY

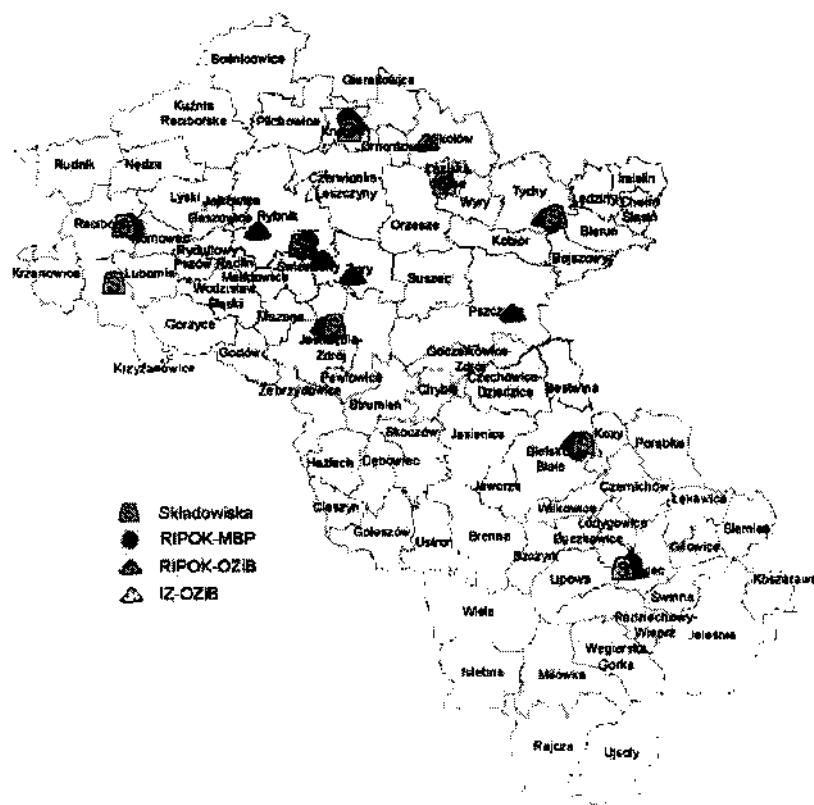
Podstawą prawną regulującą gospodarowanie odpadami na terenie województwa śląskiego jest „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”, jest to jeden z elementów służących do osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz wypełnienie wymogu ustawowego wyrażonego w nowej ustawie o odpadach. Obowiązująca ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1987 ze zm.) zniósła obowiązek opracowywania gminnych i powiatowych planów gospodarki odpadami.

Gmina Mszana należy do regionu trzeciego gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie śląskim, co przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 6. Podział województwa śląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2016 – 2022.

Rysunek 7. Region trzeciej gospodarki odpadami komunalnymi.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2016 – 2022.

Tabela 24. Wykaz RIPOK-OZiB w Regionie III w roku 2016.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Moc przerobowa instalacji (MPI) oraz dla odp. o kodach (MPK) 20 01 08, 20 02 01 [Mg/rok]
1	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	MPI – 3 700 MPK – 3 700
2	BEST-EKO Sp. z o.o., ul. Gwarków 1, 44-240 Żory	ul. Ryckerska 101, 44-251 Rybnik	MPI – 60 000 MPK – 60 000
3	SEGO Sp. z o.o., ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	MPI – 10 500 MPK – 10 500
4	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	ul. Dębina 36, 44-335 Jaszczebie-Zdrój	MPI – 26 000 MPK – 16 000
5	PPHU "KOMART" Sp. z o.o., ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów	MPI – 35 900 MPK – 35 900
6	Zakłady Techniki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Okreżna 5, 44-240 Żory	ul. Okreżna, 44-240 Żory	MPI – 3 000 MPK – 2 500
7	Zarząd Zieleni Miejskiej w Rybniku, ul. Pod Lasem 64, 44-210 Rybnik	ul. Pod Lasem 64, 44-210 Rybnik	MPI – 3 000 MPK – 2 800
8	BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o., ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	MPI – 3 000 MPK – 3 000
9	MASTER – Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	MPI – 25 000 MPK – 25 000
10	Zakład Gospodarki Odpadami S.A., ul. Krakowska 315 d, 43-300 Bielsko-Biała	ul. Krakowska 315 d, 43-300 Bielsko-Biała	MPI – 25 000 MPK – 8 800
11	Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o., ul. Zdrojowa, 43-200 Pszczyna	ul. Złote Łany 36, 43-200 Pszczyna	MPI – 6 540 MPK – 3 000
11	Razem Region III		MPI – 201 640 MPK – 171 200

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2016 – 2022.

Tabela 25. Wykaz zastępczych instalacji do przetwarzania OZiB w Regionie III w roku 2016.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Moc przerobowa instalacji (MPI) oraz dla odp. o kodach (MPK) 20 01 08, 20 02 01 [Mg/rok]
1	Zakład Usług Komunalnych, ul. Kolejowa 2, 43-190 Mikołów	ul. Dziendziela 44, 43-190 Mikołów	MPI – 1 800 MPK – 1 800
1	Razem Region III		MPI – 1 800 MPK – 1 800

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2016 – 2022.

Tabela 26. Wykaz RIPOK-MBP (doczyszczające również selektywnie zebrane frakcje odpadów komunalnych) w Regionie III w roku 2016.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Moc przerobowa instalacji dla części: [Mg/rok]	
			mechanicznej (20 03 01)	biologicznej (19 12 12)
1*	PPHU KOMART Sp. z o.o., ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurow	ul. Szybowa 44, 44-194 Knurow	100 000	40 000
2	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój	60 000	26 000
3	Zakład Gospodarki Odpadami S.A., ul. Krakowska 315 d, 43-300 Bielsko-Biała	ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko Biała	56 500	25 000
4*	MASTER - Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	70 000	35 000
5	SEGO Sp. z o.o., ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	45 000	20 000
6*	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o.o., os. Rzeźka 133, 34-451 Tylmanowa	ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	47 000	24 000
7	BESKID ZYWIEC Sp. z o.o., ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	20 000	10 000
7	Razem Region III		398 500	180 000

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2016 – 2022.

Tabela 27. Wykaz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Regionie III w roku 2016.

Lp.	Nazwa i adres składowiska	Pojemność całkowita [m³]	Pojemność wypełniona [m³]	Pojemność pozostała* [m³]	Pojemność pozostała** [m³]
1	Składowisko odpadów komunalnych w Knurowie, ul. Szybowa 44; Zarządzający: P.P.H.U. „Komar” Sp. z o.o. w Knurowie, ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	3 782 732	2 067 329	1 715 403	1 550 433
2	Składowisko odpadów komunalnych w Jastrzębiu Zdroju, ul. Dębina 36; Zarządzający: "Cofinco- Poland" Sp. z o.o., ul. Graniczna 29	4 500 000	2 481 295	2 018 705	110 000
3	Składowisko odpadów komunalnych w Bielsku-Białej, ul. Krakowska 315d; Zarządzający: Zakład Gospodarki Odpadami S.A. w Bielsku-Białej, ul. Krakowska 315d, 43- 300 Bielsko-Biała	1 274 000	892 417	381 583	283 604
4	Składowisko odpadów komunalnych w Rybniku, ul. Oskara Kolberga 67; Zarządzający: Hossa Sp. z o.o. ul. Hotelowa 12, 44-213 Rybnik (poprzedni Zarządzający: Rybnickie Służby Komunalne)	408 000	117 051	290 949	264 300
5	Składowisko odpadów komunalnych w Tworówce, ul. Dworcowa; Zarządzający: Przedsiębiorstwo Wodociągowo- Kanalizacyjne „Górna Odra” Sp. z o.o. (poprzedni Zarządzający: Urząd Gminy Krzyżanowice)	114 441	75 460	38 981	38 981
6	Składowisko odpadów komunalnych w Raciborzu, ul. Rybnicka 125; Zarządzający: Miejskie Składowiska Odpadów w Raciborzu ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz, przekształcone w Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.	565 000	435 350	129 650	106 469
7	Składowisko odpadów komunalnych w Łaziskach Górnych, ul. Łazy; Zarządzający: PGKiM Sp. z o.o. w Łaziskach Górnych, ul. Energetyków 5, 43-170 Łaziska Górne	84 000	76 000	8 000	4 334
8	Składowisko odpadów komunalnych w Żywcu, ul. Kabaty 2; Zarządzający: BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o., ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	485 624	291 784	193 840	140 687
9	Składowisko odpadów komunalnych w Tychach, ul. Serdeczna 100; Zarządzający: MASTER - Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	1 425 000	1 182 906	242 094	243 306
9	Razem Region III	12 638 797	7 619 592	5 019 205	2 742 114

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2016 – 2022.

Tabela 28. Wykaz instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych w Regionie III w roku 2016.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Moc przerobowa instalacji [Mg/rok]
1	„EKO MAR” Sp. z o.o., ul. Rozwojowa 1, 44-335 Jastrzębie Zdrój	ul. Rozwojowa 1, 44-335 Jastrzębie Zdrój	20 000
2	Śluzby Komunalne Miasta w Wodzisławiu Śląskim, ul. Marklowicka 21, 44-300 Wodzisław Śląski	ul. Marklowicka 21, 44-300 Wodzisław Śląski	27 000
3	Przedsiębiorstwo Komunalne EKO-GLOB Janusz Kuczały, ul. Raciborska 37, 44-362 Bełżanica	Os. 1 maja 16i, 44-300 Wodzisław Śląski	51 000
4	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój	20 000
5	PST „Transgór” S.A., ul. Jankowicka 9, 44-201 Rybnik	ul. Norwida 34, 44-268 Jastrzębie Zdrój	40 000
6	Zakład Oczyszczania Miasta „Tros-eko” Sp. z o.o., ul. Bażantów 17, 43-450 Ustroń	ul. Przemysłowa 12, 43-440 Golezów	50 000
7	EKOŁAD Sp. z o.o. w Wilkowicach, ul. Swojka 3, 43-365 Wilkowice	ul. Wilkowska 51, 43-365 Wilkowice	1 850
8*	REMONDIS Sp. z o.o., ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa, Oddział Sosnowiec, ul. Baczynskiego 11, 41-203 Sosnowiec	ul. Cieszyńska 35, 43-241 Łąka, gm. Pszczyna	30 000
9*	PPU „PRODREX” Sp. z o.o., ul. Wolności 92d, 43-200 Rudolów	ul. Świerczyńska 12, 43-100 Tychy	2 400
10	„Sanit-Trans” Sp. z o.o., 43-392, Miedzyrzecze Górne 383	ul. Prusa 33, 43-502 Czechowice- Dziedzice	13 920
11	New Energy Cieszyń Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 23 Ogrodzona, gmina 43-426 Dębówiec	ul. Długa 33 Zabłocie, gm. Strumień	43 995
11	Razem Region III		300 165

* wraz z instalacją do produkcji paliw alternatywnych

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2016 – 2022.

Odpady komunalne na terenie gminy Mszana powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodek zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki.

Zebrane selektywnie w postaci surowców wtórnych odpady przekazywane są operatorowi/przedsiębiorcy, w workach lub pojemnikach, w zależności od rodzaju surowca oraz sposobu zabudowy (jednorodzinna) z zachowaniem odpowiedniej kolorystyki dla poszczególnych frakcji lub oznaczone właściwym nadrukiem dla danej frakcji odpadów.

Surowce wtórne są gromadzone w kolorowych workach lub pojemnikach, gdzie:

- kolor niebieski – z przeznaczeniem na papier, tektura;
- kolor zielony – z przeznaczeniem na szkło białe oraz kolorowe
- kolor brązowy – z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji,
- kolor żółty - z przeznaczeniem na metale, tworzywa sztuczne (w tym PET), opakowania wielomateriałowe.

W przypadku takich odpadów jak chemikalia, zużyte baterie i akumulatory są one zbierane w PSZOK. Ponadto, zużyte baterie i akumulatory oraz przeterminowane leki przez cały rok

można oddawać do specjalnych pojemników rozmieszczonych w różnych placówkach na terenie Gminy Mszana.

Leki (pastylki, drażetki, maści, jak i leki płynne oraz aerozole) zbierane są w specjalnych pojemnikach, a następnie poddawane termicznej utylizacji. Można wrzucać leki bez opakowań a niezabrudzone papierowe opakowania lekarstw oraz ulotki można wrzucić do niebieskiego worka lub pojemnika na surowce wtórne, natomiast opakowania wielomateriałowe do worka koloru żółtego.

Odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz zużyte opony są odbierane od mieszkańców Gminy Mszana w ramach tzw. „akcji wystawki” oraz w PSZOK.

Odpady zielone takie jak m.in. trawa, liście, gałęzie, pochodzące z gospodarstw domowych mogą być zagospodarowane poprzez kompostowanie w przydomowym kompostowniku we własnym zakresie i na własne potrzeby.

W przypadku odpadów remontowo-budowlanych, które pochodzą ze strumienia odpadów komunalnych (tj. pochodzą z robót, które nie są wykonywane na podstawie zgłoszenia bądź pozwolenia na budowę/rozbiórkę) odbiór odbywa się w miarę potrzeb po wcześniejszym zgłoszeniu przez właściciela nieruchomości takiego zapotrzebowania oraz w ramach tzw. „akcji wystawki” i w PSZOK.

Osiągnięty poziomy recyklingu na terenie gminy Mszana:

- Osiągnięty poziom recyklingu i ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 30,49%,
- Osiągnięty poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i remontowych – 100%.

Gmina Mszana posiada opracowany *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mszana na lata 2015-2032*. W poniższej tabeli przedstawiono inwentaryzację wyrobów azbestowych na terenie gminy z podziałem na sołectwa.

Tabela 29. Ilość wyrobów zawierających azbest według formy własności w Gminie Mszana.

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	OSOBY FIZYCZNE		OSOBY PRAWNE	
		POWIERZCHNIA [m ²]	MASA [kg]	POWIERZCHNIA [m ²]	MASA [kg]
1	Gogołowa	8 450,66	92 957,26	0,00	0,00
2	Mszana	14 701,28	161 714,08	0,00	0,00
3	Połomia	12 643,37	139 077,07	4,14	45,54
suma		35 795,31	393 748,41	4,14	45,54

Źródło: Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mszana na lata 2015-2032.

Wyroby azbestowo-cementowe głównie są własnością osób fizycznych, łączna ich powierzchnia wynosi 35 795,31 m² (99,98 %), tylko jeden niewielki budynek stanowi własność osoby prawnej stanowiąc 4,14 m² (0,02 %).

Na terenie Gminy Mszana dominują wyroby zawierające azbest o III stopniu pilności. Występują obecnie na 188 obiektach w postaci pokryć dachowych lub elewacji o łącznej powierzchni 27 584,33 m². Stanowiąc 77 % ogółu tych wyrobów w gminie.

7.8.2. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- selektywna zbiórka odpadów - spójny system gospodarki odpadami - osiągnięte poziomy recyklingu	- wyroby azbestowe na terenie gminy - dzikie wysypiska śmieci
SZANSE	ZAGROŻENIA
- zwiększenie poziomu recyklingu na terenie gminy	- brak inwestycji związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych z terenu gminy

7.8.3. ZAGROŻENIA

Do zagrożeń jakie mogą wystąpić na terenie gminy Mszana, związanych z gospodarką odpadami można zaliczyć:

- nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa),
- dzikie wysypiska śmieci,
- występowaniem wyrobów zawierających azbest.

7.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

7.9.1. STAN WYJŚCIOWY

Tereny zieleni urządzonej

Tereny zieleni definiuje się jako - tereny wraz infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzysząca ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.

W 2014 r. na terenie Gminy zakończono realizację projektu „Kompleksowa rewitalizacja centrum Połomi” obejmującą m.in. utworzenie terenów zieleni urządzonej, dofinansowany w ramach Regionalnego programu operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

W roku 2015 utworzono Park sołecki w Mszanie, który został wykonany przy współudziale środków z RPO.

Znaczenie zieleni dla funkcjonowania Gminy jest nieocenione. Zieleń nie tylko modyfikuje lokalne warunki klimatyczne, ale także oczyszcza atmosferę z zanieczyszczeń stałych i gazowych, reguluje stosunek CO₂ i O₂ w atmosferze, wytłumia hałas oraz stanowi miejsce wypoczynku i rekreacji. Rola terenów zielonych wiąże się z kształtowaniem warunków przestrzennych i zdrowotnych oraz bezpośrednio wpływa na walory estetyczne krajobrazu.

Fauna

Do zwierząt występujących na terenie Gminy można zaliczyć między innymi: ropuchę szarą, ropuchę zieloną oraz żabę trawną, żabę wodną, rzekotkę drzewną, bociana białego, myszółwa, perkozka oraz liczne drobne gatunki ptaków wróblowatych, związanych z terenami antropogenicznymi.

Na terenie Gminy zidentyfikowano również występowanie zwierzyny łownej: sarny, zające, bazyanty, lisy.

7.9.1.1. OBSZARY CHRONIONE

Na terenie gminy Mszana występują formy ochrony przyrody w postaci jednego pomnika przyrody: lipy drobnolistnej, która rośnie w pobliżu kościoła w Połomi, w południowej części cmentarza.

7.9.1.2. LASY

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie gminy Mszana wynosi 52,80 ha, co daje lesistość na poziomie 1,69 %. Wskaźnik lesistości dla omawianego obszaru jest zatem niższy niż średnia krajowa, która wynosi 30,0 %.

Największa ich powierzchnia jest skupiona w obrębie zlewni potoku Kolejówka pomiędzy terenami zurbanizowanymi Mszany i Połomi oraz w północnej i północno – wschodniej części gminy. Enklawy lasów prywatnych na terenie gminy nie mają żadnego połączenia z większymi kompleksami sąsiednich gmin – co wpływa na skrajną nieracjonalność – z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia – prowadzonej gospodarki leśnej. Zdecydowana dominacja własności prywatnej lasów jest ewenementem w strukturze własnościowej terenów leśnych, zarówno w skali powiatu wodzisławskiego, jak i województwa śląskiego. Istotne uzupełnienie powierzchni terenów leśnych na terenie gminy stanowią zadrzewienia posiadające zbliżoną strukturę gatunkową i preferencje siedliskowe do terenów leśnych, lecz formalnie niebędące lasami.

Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30. Struktura gruntów leśnych na terenie gminy Mszana.

Powierzchnia lasów w gminie Mszana	
Lasy publiczne, z czego:	3,00
• Lasy gminne	3,00
Lasy prywatne	49,80
Lasy ogółem	52,80

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Niski wskaźnik lesistości wynika ze stosunkowo dużej powierzchni użytków rolnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych. Wzrost lesistości Gminy przyczyniłby się w znacznym stopniu do poprawy walorów krajobrazu Gminy, wpływając na poprawę jakości

życia mieszkańców oraz zwiększając potencjał turystyczny Gminy. Zadania Gminy powinny zatem koncentrować się na wspieraniu wszelkich działań w kierunku zagospodarowania nieużytków w kierunku przyrodniczym (leśnym lub zadrzewieniowym) oraz zalesienia i zadrzewienia obszarów o małej przydatności dla rolnictwa.

7.9.2. ANALIZA SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- tereny zieleni na terenie gminy	- niska lesistość gminy - mała liczba obszarów chronionych
SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość uzyskania zewnętrznych środków finansowanych na realizację zadań związanych z ochroną zasobów przyrodniczych - tworzenie nowych form przyrody	- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa - brak ochrony cennych przyrodniczo obszarów

7.9.3. ZAGROŻENIA

Do zagrożeń dotyczących zasobów przyrodniczych na terenie gminy zaliczyć należy:

- brak zabezpieczenia cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów poprzez nie objęcie ich formami ochrony przyrody,
- brak szczegółowych inwentaryzacji przyrodniczych terenów i obiektów cennych przyrodniczo oraz miejsc zagrożonych,
- oddziaływanie na zasoby przyrodnicze przemysłu wydobywczego.

Do zagrożeń siedlisk leśnych na terenie gminy Mszana należą:

- Zanieczyszczenia środowiska - zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego może niszczyć tkanki roślin lub wpływać na ograniczenie fotosyntezy. W większym stopniu dotyka on drzew iglastych.
- Pożary – źródłem pożarów lasów z uwagi na rolniczy charakter Gminy może być wypalanie traw. Innym zagrożeniem jest niewłaściwa gospodarka leśna. Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia pożaru zaleca się przeprowadzanie akcji mających na celu edukację ludności w zakresie przeciwdziałania pożarom.
- Szkodniki oraz pasożyty – choroby wywoływane przez owady oraz grzyby stanowią duże zagrożenie dla terenów leśnych zwłaszcza, że w dalszym ciągu ich duża część to

monokultury, które sprzyjają ich rozprzestrzenianiu. Zapobiega się temu zjawisku poprzez wprowadzanie do zalesień domieszek innych gatunków drzew.

7.10. WPŁYW ZMIAN KLIMATU I ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

7.10.1. WPŁYW ZMIAN KLIMATU

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. W Polsce przygotowano „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również wzrost gospodarczy.

Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego. Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom, jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody, w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będą do zaobserwowania również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość. Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień, a także osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale również na zboczach dolin rzecznych. Coraz częściej

będzie można zaobserwować silne wiatry, a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową. Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

Wpływ zmian klimatu:

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

7.10.2. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 519) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Zagrożenia naturalne

- Zagrożenie powodziowe

Obszary Gminy, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne, znajdują się wyłącznie w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Szotkówki, na południe od Mszany. Koryto rzeki Szotkówki zostało uregulowane niemal na całej długości.

Ze „Wstępnej oceny ryzyka powodziowego” wynika, iż na terenie gminy Mszana nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

- Susze

W przypadku analizowanego obszaru zjawisko suszy występuje sporadycznie i z reguły nie stanowi nadmiernego zagrożenia dla zdrowia i życia, jednak w szczególnych przypadkach może być przyczyną strat materialnych, głównie na obszarach rolnych, związanych z działalnością człowieka.

- Pożary

Skutkiem długotrwałej suszy mogą być również pożary. Oprócz suszy przyczynami pożarów mogą być: uderzenia piorunów, podpalenia, sabotaż, zaproszenie ognia.

Na terenie gminy Mszana nie zidentyfikowano zakładów przemysłowych, które stwarzałyby zagrożenie w zakresie pożarowo-wybuchowym.

- Osuwiska

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Starostę Wodzisławskiego na terenie gminy Mszana stwierdzono występowanie terenów, w zasięgu których istnieje zagrożenie występowania ruchów masowych ziemi. Lokalizację tych obszarów Starosta ustalił na podstawie informacji zawartych w pracy wykonanej przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie pt.: „Rejestracja i inwentaryzacja naturalnych zagrożeń geologicznych na terenie całego kraju”. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę tych obszarów wg kart informacyjnych osuwiska:

Tabela 31. Charakterystyka obszarów zagrożonych osuwiskami.

L.p.	Lokalizacja/ współrzędne geograficzne	Przyczyny powstania	Rodzaj i wiek utworów w rejonie osuwiska	Długość osuwiska/ szerokość osuwiska	Rodzaj pokrycia/wskazania zabezpieczające
1	Polomia ul. K. Szymanowskiego 18°32'20,7'' 49°59'53,8''	Infiltracja wód opadowych	Osady lessowe czwartorzęd	L = 53 m W = 60 m	Trawiaste/drenaż zbocza i terenu poniżej podstawy zbocza
2	Mszana, ul. Wodzisławska 116 18°31'27,6'' 49°58'41,4''		Czwartorzęd	L = 40m W = 40 m	Wypełnienie dna jaru materiałem przepuszczalnym w celu podparcia zbocza
3	Mszana Klub sportowy 18°31'34,2'' 49°58'23,7''		Grunty nasypowe/lessy czwartorzęd	L = 12 m W = 65 m	Trawiaste/osuwisko zostało zlikwidowane poprzez wymianę gruntów w nasypie drogi, poszerzenie nasypu i drenaż

Źródło: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MSZANA - Część A – Uwarunkowania rozwoju.

- Huragany

Prawdopodobieństwo powstania na terenie powiatu wodzisławskiego, a więc i gminy Mszana, huraganów czy przejścia trąb powietrznych jest niewielkie. Nie można ich jednak wykluczyć. Bardziej prawdopodobne są silne wichury, których prędkość dochodzi do ponad 100 km/h. Trudno jest określić obszary zagrożeń związanych z silnymi wiatrami, dlatego ważne jest możliwie wczesne podjęcie działań profilaktycznych oraz poinformowanie społeczeństwa o istniejącym zagrożeniu.

Poważne awarie

- Awarie elektrowni jądrowych, gwałtowne pożary obiektów przemysłowych, ataki terrorystyczne

Na terenie powiatu wodzisławskiego nie są zlokalizowane zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Ryzyko awarii przemysłowej na terenie powiatu wodzisławskiego jest znikome, z racji swojego położenia geograficznego, a także z uwagi brak przemysłu, który stwarzałby potencjalne zagrożenie. Na terenie gminy Mszana nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku, ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

- Transport substancji niebezpiecznych

Poważne zagrożenie w powiecie wodzisławskim i na terenie gminy Mszana stanowi transport substancji niebezpiecznych. Usytuowanie na terenie gminy Mszana ważnych szlaków komunikacyjnych (autostrada A1, drogi wojewódzkie), stanowi nie tylko potencjał rozwojowy gminy, ale także zwiększa potencjalne możliwości wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych.

Awarią może także dotyczyć rurociągów służących do przesyłu substancji niebezpiecznych lub zagrożonych wybuchem. Przez obszar gminy przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia: Świerklany – Radlin o ciśnieniu CN 2,5 MPa i średnicy Ø 300 mm oraz odgałęzienie od gazociągu w kierunku SRP Gorzyce Ø 200 mm, CN 2,5 MPa.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy Mszana, możemy wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie,

epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

7.11. DZIAŁANIA EDUKACYJNE

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, który należy osiągnąć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, wykraczający poza horyzont 2024 roku, do którego można się zbliżyć poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519) narzuca obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach nauczania wszystkich typów szkół, a także kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych.

Akcje edukacyjne prowadzone w placówkach oświatowych na terenie gminy Mszana:

- konkursy wiedzy ekologicznej,
- wyjazdy,
- akcje Sprzątanie Świata,
- Dzień Ziemi.

Informacje na temat organizowanych akcji publikowane są na stronie internetowej gminy oraz w „Naszych Wiściach Gminnych”, także przekazywane mieszkańcom podczas zebrzeń wiejskich. Są to działania prowadzone dotychczas przez Urząd Gminy Mszana i planowane do kontynuacji w latach następnych.

8. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

8.1. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

8.1.1. CELE, KIERUNKI ZADANIA INTERWENCJI

Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli. Oprócz tego

wyznaczono zadania, które służyć mają ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Do każdego zadania przypisano jednostkę odpowiedzialną za wykonanie zadania, zaproponowano wskaźnik monitorowania oraz przypisano możliwe ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania.

Tabela 13. Cele Programu ochrony środowiska, kierunki interwencji, zadania.

GŁÓWNE OBSZARY INTERWENCJI					
1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba ztermomodernizowanych budynków	Liczba instalacji OZE [szt.]	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (szkoła w Mszanie, szatnia sportowa w Mszanie, basen w Polonii)	Gmina Mszana	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Zmniejszenie emisji szkodliwych substancji na terenie gminy	Gmina Mszana	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy	Mieszkańcy, przedsiębiorcy	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
	Liczba zamontowanych ekologicznych systemów grzewczych	Liczba instalacji OZE [szt.]	Instalacje OZE na/w budynkach mieszkalnych i przedsiębiorstw	Gmina Mszana, Mieszkańcy, przedsiębiorcy	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Montaż ekologicznych systemów grzewczych	Gmina Mszana, Mieszkańcy, przedsiębiorcy	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
	Długość przebudowanych dróg gminnych [km]	Długość przebudowanych dróg [km]	Przebudowa dróg gminnych	Gmina Mszana	- Brak zrealizowania inwestycji
Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego ²			Powiat wodzisławski	- Brak zrealizowania inwestycji	

² Kierunek interwencji dotyczy także zagrożenia przed hałasem.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

2.	Zagrożenia hałasem	Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców gminy	Liczba rozpisanych przetargów na modernizację/przebudowę dróg, które uwzględniają takie zapisy	Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń hałasem	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	Gmina Mszana, Zarządcy dróg	- brak wprowadzania odpowiednich zapisów w SIWZ
		Istnienie rejestru źródeł uciążliwości akustycznej					
3	Pola elektromagnetyczne	Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego o do środowiska na terenie gminy	Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Gmina Mszana	- Przedłużająca się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego
		Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego	Istnienie rejestru źródeł promieniowania elektromagnetycznego				
4	Gospodarowanie wodami	Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające	Liczba przeprowadzonych kontroli jakości wód na terenie gminy	Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych	Prrowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód	WIOŚ w Katowicach	- Brak prowadzenia monitoringu - Zaniedbywanie ze strony mieszkańców i przedsiębiorców

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

5	Gospodarka wodno-ściekowa	zaspokojenie potrzeb wodnych gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	Liczba akcji promocyjnych	Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych)	Gmina Mszana	- Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
			Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [km]	Bieżąca modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej	PWiK, JZWIK	- Brak działań w zakresie bieżącej modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej - Brak działań w zakresie rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
		Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [km]	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	PWiK, JZWIK	
			Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków i szam [szt.]	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową	Gmina Mszana	- Brak przeprowadzonej inwentaryzacji
			Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków i szam [szt.]	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Mszana	Mieszkańcy	- Brak kontroli nad przydomowymi oczyszczalнями ścieków i szambami
6	Zasoby geologiczne			Konserwacja urządzeń melioracyjnych	Gmina Mszana	- brak prowadzonej konserwacji
		Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	Powierzchnia surowców naturalnych	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnienie ich w dokumentach planistycznych	Gmina Mszana	- brak kontroli nad złożami naturalnymi, - degradacja zasobów złóż
			Powierzchnia terenów zdegradowanych [ha]	Zmniejszenie terenów zdegradowanych	Przedsiębiorstwa, inne jednostki odpowiedzialne	- brak rekultywacji terenów zdegradowanych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

		Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego	Elektywne wykorzystywanie eksploatowanych złóż oraz ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi	Gmina Mszana	- Przedłużająca się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego
		Rolnicy biorący udział w kampanii		Wdrażanie zasad „Dobrych Praktyk Rolniczych” oraz promowanie rolnictwa ekologicznego	Gmina Mszana, właściciele gruntów	- Brak zainteresowania właścicieli gruntów - Brak zainteresowania inwestorów
		Łączna powierzchnia gruntów ornych na których stosowane jest zmianowanie upraw [ha]		Polepszanie kultury rolnej oraz zmianowanie upraw	Właściciele gruntów	- Brak prowadzenia monitoringu - Niewłaściwe użytkowanie ze strony właścicieli gruntów
7	Głębokość Gleby	Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych	Liczba przeprowadzonych kontroli jakości gleb na terenie gminy	Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Brak prowadzenia monitoringu - Niewłaściwe użytkowanie ze strony właścicieli gruntów
		Liczba działań w ramach realizacji inwestycji		Wspieranie i promowanie rolnictwa ekologicznego	Gmina Mszana	- Brak zainteresowania właścicieli gruntów - Brak zainteresowania inwestorów
8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Osiągnięty poziom recyklingu [%]	Poprawne prowadzenie gospodarki odpadami	Mieszkańcy	- Brak możliwości technicznych do realizacji zadania - Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

niebezpieczne

9	Zasoby przyrodnicze	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody	Osiągnięty poziom recyklingu [%]	Realizacja Programu Usuwania Azbestu	Masa usuniętych wyrobów azbestowych [Mg]	Uszczelnianie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – weryfikacja mieszkańców uchylających się od obowiązków złożenia deklaracji i wnoszenia opłat	Gmina Mszana	- Brak możliwości technicznych do realizacji zadania - Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych - Małe zainteresowanie mieszkańców - Dewastacja ze strony mieszkańców i turystów - brak zgody posiadaczy nieruchomości - Brak tworzenia nowych obszarów chronionych - Dewastacja ze strony mieszkańców, - szkodniki, - niekorzystne
						Calkowite usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy	Gmina Mszana, mieszkańcy, inne jednostki	
						Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Gmina Mszana, RDOŚ	
						Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych	Gmina Mszana, RDOŚ	
			Powierzchnia gruntów leśnych [ha]			Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność	
			Powierzchnia obiektów i obszarów chronionych [ha]					
			Powierzchnia obiektów i obszarów chronionych [ha]					

		zapobiegania zagrożeniom	Skarbu Państwa	warunki atmosferyczne (wichury) - pożary
		Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania w miarę możliwości zasady omijania istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji budowy systemu komunikacyjnego Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V, VI klasy oraz wieloletnie odłogi)	Gmina Mszana	- Przedkłada się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego
		Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego		
		Powierzchnia lasów [ha]	Nadleśnictwo	- Brak środków finansowych
10	Zagrożenia powierzyni awaryjnymi	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii	Gmina Mszana, OSP, inne jednostki	- brak zainteresowania społeczeństwa
11	Edukacja ekologiczna	Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy, kształtowanie postaw	Działania edukacyjne w szkołach na terenie gminy	Gmina Mszana - Brak działań w tym zakresie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

proekologicznych jego mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska	Liczba przeprowadzonych szkoleń	Edukacja mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami oraz selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Mszana	- Brak działań w tym zakresie
--	---------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Źródło: Opracowanie własne.

8.1.2. HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych gminy Mszana oraz zadań monitorowanych, opracowany w celu ochrony środowiska na terenie gminy. Pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji gminy. Natomiast pod zadaniami monitorowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków samorządów gminnych, instytucji i przedsiębiorstw, osób fizycznych oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla wyższego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom centralnym.

Tabela 14. Harmonogram realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.

1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Przebudowa dróg gminnych	Gmina Mszana	Zadania własne			W miarę dostępnych środków	środki własne, inne środki
		Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (szkoła w Mszanie, szatnia sportowa w Mszanie, basen w Półnoli)	Gmina Mszana				W miarę dostępnych środków	środki własne, inne środki
		Instalacje OZE na/w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Mszana				W miarę dostępnych środków	środki własne, inne środki
2	Zagrożenia hałasem	Modernizacja i przebudowa dróg powiatowych	Powiat Wodzisławski	Zadania monitorowane			W miarę dostępnych środków	środki własne, inne środki
		Instalacje OZE na budynkach mieszkalnych i przedsiębiorstw	Mieszkańcy, przedsiębiorcy				W miarę dostępnych środków	środki własne, inne środki
		Montaż ekologicznych systemów grzewczych	Gmina Mszana, Mieszkańcy, przedsiębiorcy				W miarę dostępnych środków	środki własne, inne środki
		Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające	Gmina Mszana, zarządcy dróg	Zadania własne			W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki

		m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki		
		Aktualizacja inwentaryzacji źródeł uciążliwości akustycznej								
		Gmina Mszana								
		Zadania monitorowane								
		Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Katowicach				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki		
		Zadania własne								
		Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormalnym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy	Gmina Mszana				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki		
		3 Pola elektromagnetyczn e				Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp				
		Zadania własne i monitorowane								
		Prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód	WIOŚ w Katowicach				W ramach monitoringu państwowego	środki własne, inne środki		
		Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno- promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup	Gmina Mszana				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki		
		4 Gospodarowanie wodami								

społecznych)

Zadania własne i monitorowane

5	Gospodarka wodno -ściękowa	Bieżąca modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej	PWiK, JZWik				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	PWiK, JZWik				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Mszana				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Mszana	Mieszkańcy				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Konserwacja urządzeń melioracyjnych	Gmina Mszana				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki

Zadania własne i monitorowane

6	Zasoby geologiczne	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnienie ich w dokumentach planistycznych	Gmina Mszana				Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp i innymi dokumentami	-
		Rekultywacja terenów zdegradowanych przez eksploatację kopalin	Przedsiębiorstwa, inne jednostki odpowiedzialne				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony naturalnego	Gmina Mszana				Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp i innymi dokumentami	-

ukształtowania
powierzchni ziemi

--	--	--	--	--

Zadania własne i monitorowane

Wdrażanie zasad „Dobrych Praktyk Rolniczych” oraz promowanie rolnictwa ekologicznego	Gmina Mszana, właściciele gruntów					W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
Polepszanie kultury rolnej oraz zmiąnowanie upraw	Właściciele gruntów					W miarę potrzeb	środki własne
Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska						W miarę potrzeb	środki własne
Prowadzenie monitoringu jakości gleb						W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
Wsparanie i promowanie rolnictwa ekologicznego	Gmina Mszana					W miarę potrzeb	środki własne, inne środki

Zadania własne

Całkowite usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy	Gmina Mszana, mieszkańcy, inne jednostki					W miarę dostępnych środków finansowych	środki własne i inne, WFOŚiGW w Warszawie
Uszczelnianie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – weryfikacja mieszkańców uchylających się od obowiązku złożenia deklaracji i wnoszenia opłat	Gmina Mszana					W miarę dostępnych środków finansowych	środki własne i inne, WFOŚiGW w Warszawie

Zadania monitorowane

Gleby							
7							
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
8							

Zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji: odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, oraz innych niż niebezpieczne	Mieszkańcy	Zadania własne		W miarę możliwości	środki własne, inne środki
Zasoby przyrodnicze	Gmina Mszana, RDOŚ	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych, wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych		20 000,00	środki własne, inne środki
		Uwzględnienie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V i VI klasy oraz wieloletnie odłogi)		Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp	
	Gmina Mszana	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania w miarę możliwości zasad ominięcia istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji budowy systemu komunikacyjnego		Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp	
	Gmina Mszana, RDOŚ	Tworzenie nowych form ochrony przyrody		W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki

A blank sheet of white graph paper featuring a uniform grid of thin black horizontal and vertical lines. The grid covers the entire page, leaving small margins at the top, bottom, left, and right edges. There are no markings, text, or drawings on the paper.

[illegible]

100

100

[illegible][illegible]

Źródło: Opracowanie własne.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska wiąże się z wysokimi nakładami finansowymi. Wdrażanie Programu powinno być zatem możliwe dzięki stworzeniu odpowiedniego systemu finansowego. Podstawowymi źródłami finansowania są środki publiczne (budżetowe państwa, gminy lub pozabudżetowe instytucji publicznych), prywatne (np. fundusze inwestycyjne) oraz prywatno-publiczne (np. ze spółek handlowych z udziałem gminy). Do głównych instrumentów finansowych gminy w zakresie ochrony środowiska należą opłaty oraz kary za korzystanie ze środowiska.

Potencjalne źródła finansowania zadań określonych w niniejszym Programie przedstawiono poniżej.

1. Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

Publiczna instytucja finansowa, działająca jako państwowa osoba prawna. Głównym jej celem działania jest udzielanie wsparcia finansowego przedsięwzięciom służącym ochronie środowiska i gospodarce wodnej.

Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie są programy priorytetowe, które określają zasady udzielania wsparcia oraz kryteria wyboru przedsięwzięć. Listę priorytetowych programów NFOŚiGW zatwierdza corocznie Rada Nadzorcza NFOŚiGW.

Zgodnie z „Listą priorytetowych programów NFOŚiGW na 2017 r.”, ustala się następujące programy:

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi:

- Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach,
- Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych,
- Inwestycje w gospodarce ściekowej poza granicami kraju, w zlewni rzeki Bug.

2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi:

- Racjonalna gospodarka odpadami,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Geologia i górnictwo.

3. Ochrona atmosfery:

- Poprawa jakości powietrza,
- System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme).

4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów:

- Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej.

5. Międzydziedzinowe:

- Wsparcie Ministra Środowiska w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska,
- Zadania wskazane przez ustawodawcę,
- Wspieranie działalności monitoringu środowiska,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków,
- Edukacja ekologiczna,
- Współfinansowanie programu LIFE,
- SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych,
- Wsparcie przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki,
- Gekon – Generator Koncepcji Ekologicznych,
- Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju,
- Wsparcie dla Innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW)

Uzyskanie pomocy finansowej uzależnione jest od spełnienia kryteriów wyboru przedsięwzięć, takich jak osiągnięcie standardów Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska oraz uzyskanie efektu ekologicznego optymalnego pod względem ekonomicznym i społecznym.

W zależności od priorytetu WFOŚiGW w Katowicach może ustanowić dodatkowe kryteria na etapie naboru wniosków. Zatwierdzona na rok 2017 lista przedsięwzięć priorytetowych prezentuje się następująco:

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

1.1. Ochrona wód

1.2. Gospodarka wodna

2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

2.1. Gospodarka odpadami

2.2. Ochrona powierzchni ziemi

2.3. Rolnictwo ekologiczne

3. Ochrona atmosfery

4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów

5. Edukacja ekologiczna

6. Zapobieganie poważnym awariom

7. Zarządzanie środowiskowe w regionie

7.1. Opracowania i ekspertyzy

7.2. Monitoring środowiska

7.3. Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska

8. Profilaktyka zdrowotna

Terminy naboru wniosków dla poszczególnych priorytetów ogłaszane są na stronie internetowej lub w przypadku konkursów określone są w ich regulaminach. Udzielana pomoc finansowa nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych zadania, z wyjątkiem pożyczek pomostowych. W przypadku pożyczek, pomoc nie może przekroczyć 80% kosztów kwalifikowanych, także w przypadku gdy jest łączona z dotacją. Ich oprocentowanie jest zmienne i wynosi 0,95% stopy redyskonta weksli, jednak nie mniej niż 3% rocznie. Maksymalny okres pożyczki wynosi 12 lat, w tym 12 miesięcy karencji. Po spełnieniu określonych warunków istnieje możliwość umorzenia do 40% wartości udzielonej pożyczki (dla samorządów 45%), pod warunkiem przeznaczenia umorzonych do zapłaty środków na inne zadanie z zakresu ochrony środowiska. Podobnie jak pożyczka, wysokość dotacji może wynieść maksymalnie do 80% kosztów kwalifikowanych (za wyjątkiem sytuacji usuwania skutków zanieczyszczenia ziemi w przypadku nieustalenia podmiotu odpowiedzialnego albo bezskutecznej egzekucji wobec sprawcy oraz zamykania składowisk odpadów komunalnych znajdujących się na terenach należących do Skarbu Państwa – w tych przypadkach maksymalne dofinansowanie wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POLIS)

Krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Głównym źródłem finansowania Programu są środki unijne z Funduszu Spójności. Najważniejszymi beneficjentami Programu są podmioty publiczne (w tym JST) oraz podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa).

W ramach Programu realizowanych będzie 10 osi priorytetowych:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego
4. Infrastruktura drogowa dla miast
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury i rozwoju zasobów kultury
10. Pomoc techniczna

Zakres finansowania w obszarze energetyki i środowiska przedstawiono poniżej.

I Oś priorytetowa - Zmniejszenie emisyjności gospodarki:

- produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa farm wiatrowych, instalacji na biomasę bądź biogaz,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia.

II Oś priorytetowa - Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania),
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska miejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych),
- dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania klęskami żywiołowymi.

II.4 Oś Priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna

Działanie 4.1: Odnawialne źródła energii

Typy projektów:

Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.

Działanie 4.2: Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach

Działanie 4.3: Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej

Działanie 4.4: Wysokosprawna kogeneracja

Działanie 4.5: Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie

II.5 Oś Priorytetowa V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

Działanie 5.1: Gospodarka wodno-ściekowa

Typy projektów:

1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych oraz budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej.

2. Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych.

3. Budowa instalacji do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych

4. Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę

Działanie 5.2: Gospodarka odpadami

1. Budowa/rozwój/modernizacja zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

2. Kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest.

Działanie 5.4: Ochrona różnorodności biologicznej

1. Kompleksowe projekty z zakresu ochrony, poprawy i odtwarzania stanu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków.

2. Zwalczanie rozprzestrzeniania się i eliminowanie obcych gatunków inwazyjnych.

3. Budowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony różnorodności biologicznej.

4. Ochrona przyrody poprzez zmniejszenie presji ruchu turystycznego za pomocą budowy infrastruktury użytku publicznego.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020)

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
- poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych,
- poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie,
- odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,
- wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym,
- zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Pomoc finansowa ze środków Programu będzie skierowana głównie do sektora rolnego. Sektor ten jest szczególnie istotny z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i wymaga znacznego i odpowiednio ukierunkowanego wsparcia. Planowane w Programie instrumenty pomocy finansowej będą miały na celu przede wszystkim rozwój gospodarstw rolnych (modernizacja gospodarstw rolnych, restrukturyzacja małych gospodarstw rolnych, premie dla młodych rolników, płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa rolne).

Program 1 – 1

Jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie,

a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska w tym przyrody.

Program LIFE na lata 2014-2020 podzielono na dwa podprogramy: na rzecz środowiska oraz na rzecz klimatu. Obszary priorytetowe Programu przedstawiają się następująco:

Program na rzecz środowiska:

- ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami,
- przyroda i różnorodność biologiczna,
- zarządzanie i informacja w zakresie środowiska.

Program na rzecz klimatu:

- ograniczenie wpływu człowieka na klimat,
- dostosowanie się do skutków zmian klimatu,
- zarządzanie i informacja w zakresie klimatu.

Wśród pozostałych funduszy i programów, mogących stanowić źródło finansowania w ramach zadań związanych z ochroną środowiska, wymienić można m.in.:

- środki norweskie i EOG – Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy (fundusze norweskie), w ramach których funkcjonują Programy Operacyjne: „Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów”, „Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych”, „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”.
- Bank Ochrony Środowiska – oferuje kredyty na rzecz inwestycji proekologicznych,
- Bank Gospodarstwa Krajowego – stanowi ważne ogniwo w zakresie finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, w tym rynku oszczędności energii.

10. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Monitoring dostarcza informacji, w oparciu o które ocenić można, czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu, a także jest podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Rozróżniamy dwa rodzaje monitoringu:

- monitoring jakości środowiska,

- monitoring polityki środowiskowej.

Obydwa rodzaje monitoringu są ze sobą ściśle powiązane. Monitoring jakości środowiska jest wykorzystywany w definiowaniu polityki ochrony środowiska. W okresie wdrażania niniejszego programu, monitoring także będzie wykorzystywany dla uaktualnienia polityki ochrony środowiska. Celem monitoringu jest zwiększenie efektywności polityki środowiskowej poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Informacja o stanie środowiska jest niezbędna do ustanawiania priorytetów ochrony środowiska, do monitorowania, egzekwowania i przestrzegania przepisów ochrony środowiska, do integrowania polityki. Powinien służyć zarówno podejmującym decyzje, jak i społeczeństwu, sektorowi prywatnemu, pozarządowym organizacjom ekologicznym i wszystkim zainteresowanym grupom.

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram wdrażania programu ochrony środowiska dla gminy Mszana.

Tabela 32. Harmonogram wdrażania Programu ochrony środowiska dla gminy Mszana.

	2017	2018	2019	2020	ltd.
Monitoring stanu środowiska		X		X	X
Monitoring polityki środowiskowej					
Mierniki efektywności Programu		X		X	
Ocena realizacji planu operacyjnego		X		X	
Raporty z realizacji Programu		X		X	
Ocena realizacji celów i kierunków działań				X	
Aktualizacja Programu ochrony środowiska				X	

Źródło: Opracowanie własne.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska winny obejmować:

- określenie stopnia wykonania poszczególnych działań,
- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Listę proponowanych wskaźników monitorowania dla gminy Mszana przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 33. Zestawienie wskaźników dla monitorowania osiąganych celów dla gminy Mszana.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
1	Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.
2	Długość zmodernizowanych dróg gminnych/powiatowych	km
Zagrożenia hałasem		
1	Długość zmodernizowanych dróg gminnych/powiatowych	km
Pola elektromagnetyczne		
1	Liczba bazowych stacji telefonii komórkowej	szt.
Gospodarowanie wodami/gospodarka wodno - ściekowa		
1	Długość sieci kanalizacyjnej	km
2	Długość sieci wodociągowej	km
3	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.
4	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.
5	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.
6	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	liczba osób
7	Liczba mieszkańców korzystająca z kanalizacji sanitarnej	liczba osób
Zasoby geologiczne		
1	Liczba uwzględnionych złóż w dokumentach planistycznych	szt.
Gleby		
1	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych	ha
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
1	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest	Mg
2	Osiągnięty poziom recyklingu	%
3	Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%
Zasoby przyrodnicze		
1	Lesistość gminy	%
2	Liczba form ochrony przyrody	szt.
Zagrożenia poważnymi awariami		
1	Liczba inwestycji w zakresie rozbudowy i modernizacji OSP gminnych wraz z nowoczesnym wyposażeniem	szt.

Źródło: Opracowanie własne.

10.2. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Program ochrony środowiska dla gminy Mszana zostaje przyjęty do realizacji na podstawie uchwały Rady Gminy. Efektywne wdrożenie i zarządzanie niniejszym programem wymaga dużego zaangażowania administracji samorządowej, a także współpracy pomiędzy wszystkimi instytucjami (organizacjami) zaangażowanymi w zagadnienia ochrony środowiska.

Za realizację programu odpowiedzialne są Władze Gminy, które powinny wyznaczyć koordynatora wdrażania programu.

Taką rolę, w imieniu Wójta Gminy Mszana, pełni Referat Gospodarki Komunalnej i Funduszy Zewnętrznych odpowiedzialny za ochronę środowiska, współpracujący z pracownikami Urzędu Gminy Mszana. Referat będzie współpracował ściśle z Radą Gminy.

W latach 2017-2020 koordynator wdrażania Programu co dwa lata oceniał będzie postęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych działań, a pod koniec 2020 r. nastąpi ewentualna ocena rozbieżności między celami zdefiniowanymi w Programie wraz z analizą przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnego Programu, w którym zostaną zdefiniowane cele i zadania.

Program będzie wdrażany przy udziale wielu partnerów, wśród których należy wymienić:

- poszczególne referaty Urzędu Gminy Mszana,
- zakłady przemysłowe i podmioty gospodarcze,
- instytucje kontrolujące,
- organizacje pozarządowe,
- rolników,
- nauczycieli,
- mieszkańców
- innych.

Wszystkie jednostki będą musiały ze sobą współpracować poprzez stałą wymianę informacji i wiedzy. Jednocześnie każdy z partnerów powinien być informowany o postępach we wdrażaniu Programu. W celu usprawnienia tych działań zaleca się opracować szczegółowy harmonogram spotkań partnerów uczestniczących we wdrażaniu Programu. Bardzo ważna jest również współpraca z sąsiednimi gminami i miastami, bowiem zagrożenia dla środowiska mają pochodzenie lokalne, ale mogą one oddziaływać także na znacznie większych obszarach. Stąd też wynika potrzeba rozwiązań tych problemów w oparciu o współpracę międzygminną,

np. w zakresie gospodarki odpadami. Współpraca taka, oprócz pozytywnych efektów dla środowiska może przynieść także korzyści ekonomiczne.

Aktywność społeczna wspierana jest również poprzez niezależną prasę ekologiczną, różnorodne wydawnictwa, programy telewizyjne, akcje edukacyjne i promocyjne oraz internet. Duże znaczenie dla ekspansji obywatelskiej aktywności ma nowe ustawodawstwo stwarzając powszechny dostęp do informacji o środowisku i procedury udziału społeczeństwa w zarządzaniu środowiskiem (ustawa prawo ochrony środowiska oraz ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

SPIS TABEL

TABELA 1. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW NA TERENIE GMINY MSZANA, STAN NA 2014 R.	23
TABELA 2. PODMIOTY WG PKD 2007 I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI NA TERENIE GMINY MSZANA	26
TABELA 3. CHARAKTERYSTYKA SIECI GAZOWEJ NA TERENIE GMINY MSZANA (STAN NA 31.12.2015 R.)	29
TABELA 4. ZBIORCZE ZESTAWIENIE WYNIKÓW KLASYFIKACJI STREF WG KRYTERIUM OCHRONA ZDROWIA W 2016 ROKU	32
TABELA 5. ZBIORCZE ZESTAWIENIE WYNIKÓW KLASYFIKACJI STREF WG KRYTERIUM OCHRONA ROŚLIN W 2016 ROKU	33
TABELA 6. ZESTAWIENIE PRZEWIDZIANYCH EFEKTÓW EKOLOGICZNYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W KTÓRYCH WYSTĄPIŁY PRZEKROCZENIA POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PM10 I PM2,5	34
TABELA 7. ŚREDNI DOBOWY RUCH POJAZDÓW NA TERENIE DRÓG TRANZYTOWYCH PRZEBIEGAJĄCYCH PRZECZ TEREN GMINY MSZANA	37
TABELA 8. OCENA JCWP PŁYNĄCYCH NA TERENIE GMINY MSZANA W ROKU 2015 R.	43
TABELA 9. WYZNACZONE CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWP NA TERENIE GMINY MSZANA	44
TABELA 10. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 156	45
TABELA 11. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 155	45
TABELA 12. OCENA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY MSZANA, W PUNKACH POMIAROWYCH NAJBLIŻEJ GMINY MSZANA	47
TABELA 13. CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY MSZANA (STAN NA 31.12.2015 R.)	49
TABELA 14. CHARAKTERYSTYKA SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE GMINY MSZANA (STAN NA 31.12.2015 R.)	49
TABELA 15. ZŁOŻA KOPALIN NA TERENIE GMINY MSZANA	53
TABELA 16. UZIARNIENIE GLEB	57
TABELA 17. ODCZYN GLEB	57
TABELA 18. SUBSTANCJE ORGANICZNE W GLEBACH	58
TABELA 19. WŁAŚCIWOŚCI SORPCYJNE GLEB	58
TABELA 20. ZAWARTOŚĆ PIERWIASTKÓW PRZYSWAJALNYCH DLA ROŚLIN W GLEBIE	58
TABELA 21. CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ MAKROELEMENTÓW W GLEBIE	58
TABELA 22. CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ PIERWIASTKÓW ŚLADOWYCH W GLEBIE	59
TABELA 23. POZOSTAŁE WŁAŚCIWOŚCI GLEB	59
TABELA 24. WYKAZ RIPOK-OZIB W REGIONIE III W ROKU 2016	62
TABELA 25. WYKAZ ZASTĘPCZYCH INSTALACJI DO PRZETWARZANIA OZIB W REGIONIE III W ROKU 2016	63
TABELA 26. WYKAZ RIPOK-MBP (DOCZYSZCZAJĄCE RÓWNIEŻ SELEKTYWNIIE ZEBRANE FRAKCJE ODPADÓW KOMUNALNYCH) W REGIONIE III W ROKU 2016	63
TABELA 27. WYKAZ SKŁADOWISK ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE W REGIONIE III W ROKU 2016	64
TABELA 28. WYKAZ INSTALACJI DO DOCZYSZCZANIA SELEKTYWNIIE ZEBRANYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH W REGIONIE III W ROKU 2016	65
TABELA 29. ILOŚĆ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST WEDŁUG FORMY WŁASNOŚCI W GMINIE MSZANA	67

TABELA 30. STRUKTURA GRUNTÓW LEŚNYCH NA TERENIE GMINY MSZANA.....	69
TABELA 31. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ZAGROŻONYCH OSUWISKAMI.....	73
TABELA 32. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MSZANA.....	98
TABELA 33. ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW DLA MONITOROWANIA OSIĄGANIYH CELÓW DLA GMINY MSZANA.....	99

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. USYTUOWANIE GMINY MSZANA W POWIECIE WODZISŁAWSKIM I WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM.....	23
RYSUNEK 2. LOKALIZACJA STACJI BAZOWYCH TELEFONII KOMÓRKOWEJ NA TERENIE GMINY MSZANA.....	40
RYSUNEK 3. LOKALIZACJA PUNKTÓW POMIAROWYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO O W LATACH 2014-2016.....	41
RYSUNEK 4. LOKALIZACJA JCWPD NR 156.....	45
RYSUNEK 5. LOKALIZACJA JCWPD NR 155.....	46
RYSUNEK 6. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA REGIONY GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	61
RYSUNEK 7. REGION TRZECI GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	62

SPIS WYRESÓW

WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI NA TERENIE GMINY MSZANA W LATACH 2010 – 2016.....	25
WYKRES 2. MIESZKAŃCY Z PODZIAŁEM NA GRUPY EKONOMICZNE NA TERENIE GMINY MSZANA.....	25
WYKRES 3. LICZBA ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE GMINY MSZANA W LATACH 2010 – 2016.....	26

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Mszana
02.10.2017, podpisano i datowano

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami ustawy - Prawo ochrony środowiska polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, w tym również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w dokumentach wyższego szczebla. Gminny program ochrony środowiska uchwalany jest przez radę gminy, po zasięgnięciu opinii organu wykonawczego powiatu.

Projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r.” został zaopiniowany pozytywnie przez Zarząd Powiatu Wodzisławskiego Uchwałą Nr 1097/2017 z dnia 20 września 2017 r.

Ponadto, działając na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w dniu 10 października 2017 r., uzgodnił brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu ww. dokumentu. Informacja o odstąpieniu od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.” zamieszczona została na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Mszana, na tablicy ogłoszeń oraz w Rejestrze Informacji o Środowisku. Ponadto zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeprowadzone zostało postępowanie z udziałem społeczeństwa, w trakcie którego nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Podjęcie niniejszej uchwały jest zatem zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

RADA GMINY W MSZANIE
w. j. 12/16

**UCHWAŁA NR XXXIII/70/2017
RADY GMINY MSZANA**

z dnia 18 grudnia 2017 r.

w sprawie uchylenia Uchwały Nr XLI/32/2010 Rady Gminy Mszana z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 poz. 1875 j.t.) w związku z art. 19 c ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Dz.U. z 2016 poz. 1817 j.t.)

**Rada Gminy Mszana
uchwala:**

§ 1. Uchylić Uchwałę Nr XLI/32/2010 Rady Gminy Mszana z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mszana.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

mgr inż. Andrzej Kaperczak

UZASADNIENIE

Zakres inicjatywy lokalnej wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych określa art. 19 b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W związku z uszczegółowieniem trybu i kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej w Uchwale Nr XVII/31/2016 Rady Gminy Mszana z dnia 1 września 2016 r., uchylenie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

**UCHWAŁA NR XXXIII/71/2017
RADY GMINY MSZANA**

z dnia 18 grudnia 2017 r.

w sprawie planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Mszana na 2018 r.

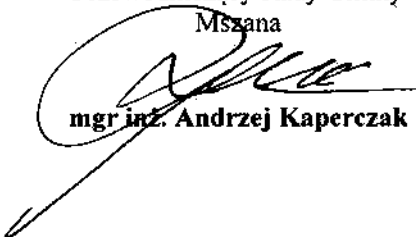
Na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 poz. 1875 t.j.) oraz § 35 pkt 2 Regulaminu Rady Gminy Mszana stanowiącego załącznik Nr 5 do Statutu Gminy Mszana

**Rada Gminy Mszana
uchwala:**

§ 1. 1. Uchwala się plan pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Mszana na 2018 r. zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

mgr inż. Andrzej Kaperczak

Załącznik do Uchwały Nr XXXIII/71/2017

Rady Gminy Mszana

z dnia 18 grudnia 2017 r.

Plan pracy Komisji Rewizyjnej na 2018 r.

Lp.	Podstawowe tematy posiedzeń	Termin posiedzenia
1.	1. Kontrola ściągalności i zwolnień podatków i opłat lokalnych za 2017 r. 2. Kontrola dokumentacji Ochotniczych Straży Pożarnych za 2017 r. w zakresie otrzymanej dotacji z gminy.	styczeń
2.	Kontrola dokumentacji finansowej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Połomi za 2017 r.	luty
3.	1. Kontrola dokumentacji finansowej Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji w Mszanie za 2017 r.	marzec
4.	1. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu za 2017 r. 2. Skierowanie wniosku do RIO w Katowicach w/s udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Mszana za 2017 r. 3. Kontrola wydatkowania środków z budżetu gminy na realizację zadań związanych z budową i remontami dróg i chodników przy drogach gminnych i powiatowych w 2017 r.	kwiecień
5.	1. Kontrola koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy w 2017 r. 2. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 r. 3. Kontrola dotacji przyznawanych w ramach ustawy o pożytku publicznym oraz ustawy o sporcie w 2017 r.	maj
6.	1. Kontrola dokumentacji finansowej Urzędu Gminy za 2017 r. 2. Kontrola zadań zrealizowanych w ramach porozumienia z JSW w 2018 r.	czerwiec
7.	1. Kontrola dokumentacji przetargowej za I półrocze 2018 r. 2. Kontrola Funduszu Sołeckiego za 2017 r.	sierpień
8.	Kontrola dokumentacji finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanie za 2017 r.	wrzesień
9.	Kontrola dokumentacji finansowej Gminnego Ośrodka Sportu za 2017 r.	październik
10.	Kontrola dokumentacji finansowej Szkoły Podstawowej w Mszanie za 2017 r.	listopad
11.	1. Kontrola dotacji do MZK w Jastrzębiu Zdroju i MZWIK w Wodzisławiu Śl. za 2017 r. 2. Opracowanie planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2019 r.	grudzień

RADA GMINY W MSZANIE
woj. śląskie

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr inż. Andrzej Knapczak

z dnia 18 grudnia 2017 r.

w sprawie planu pracy Rady Gminy Mszana na 2018 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 t.j.)

Rada Gminy Mszana

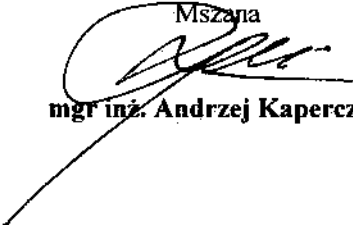
uchwała:

§ 1. Zatwierdzić plan pracy Rady Gminy Mszana na rok 2018 zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mszana

mgr inż. Andrzej Kaperczak

Załącznik do Uchwały Nr XXXIII/72/2017

Rady Gminy Mszana

z dnia 18 grudnia 2017 r.

Plan pracy Rady Gminy Mszana na 2018 rok

	Podstawowa tematyka sesji	Termin sesji
1	1. Sprawozdanie Wójta z działalności w 2017 r. 2. Informacje przedstawicieli Gminy w związkach międzygminnych i stowarzyszeniach. 3. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	styczeń
2	1. System oświaty na terenie Gminy. 2. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	luty
3	1. Działalność instytucji kultury na terenie Gminy w 2017 r. 2. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	marzec
4	1. Bezpieczeństwo na terenie Gminy. 2. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	kwiecień
5	1. Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2017 r. 2. Informacja o umorzeniach, odroczeniach, rozłożeniu na raty i zwolnieniach podatkowych w Gminie. 3. Absolutorium dla Wójta. 4. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	maj
6	1. Ochrona środowiska i działania proekologiczne w Gminie. 2. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	czerwiec
7	<i>Przerwa wakacyjna</i>	<i>lipiec</i>
8	1. Informacja nt. realizacji inwestycji w I półroczu 2018 r. 2. Informacje przedstawicieli Gminy w związkach międzygminnych i stowarzyszeniach. 3. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	sierpień
9	1. Sprawozdanie z wykonania budżetu za okres I półrocza 2018 r. 2. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	wrzesień
10	1. Uchwalenie stawek podatkowych na 2019 r. 2. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	październik
11	1. Uchwalenie Rocznej Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2019 r. 2. Uchwalenie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie na 2019 r. 3. Informacja ws. oświadczeń majątkowych radnych i pracowników. 4. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	listopad
12	1. Uchwalenie budżetu Gminy na 2019 r. 2. Uchwalenie planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2019 r. 3. Zatwierdzenie planu pracy Rady Gminy na 2019 r. 4. Podjęcie uchwał i sprawy bieżące.	grudzień

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

[Podpis]
mgr inż. Andrzej Kuźmierzak